

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski.
za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, ów Marcin 70

Nr. 533 Wydanie P

Poznań, środa dnia 20 listopada 1935

Rok 30

Poznań, 19 listopada

Włochy przeciw sankcjom

Nota, którą rząd włoski przesłał wszystkim państwom w przeddzień zastosowania sankcyj, ma na celu: postawić te państwa w obliczu odpowiedzialności indywidualnej każdego z nich, a nie wobec odpowiedzialności zbiorowej, a więc nieuchwytniej Ligi Narodów; powtórzyć zaś jest protestem przeciwko Lidze, która nie chciała uwzględnić argumentów, zawartych w memorjale włoskim, a którym wypadki ostatnich tygodni częściowo przyznały słusność. Oto argumenty włoskie:

Włochy nie godzą się na określenie napastnika, jakie Liga wobec nich zastosowała, bo spór ich z Etyopją jest sporem pozaeuropejskim, konfliktem wybitnie kolonialnym, trwającym 40 lat, w czasie których Etyopja zachowywała się wobec Włoch agresywnie, zagrożając ich kolonjom i stale łamiąc swe zobowiązania; nie jest to konflikt, jaki może zająć w Europie między państwami o wybitnie zarysowanej fizjognomji narodowej. Ze Etyopji nie można uważać za państwo jednolite, to — zdaniem Włochów — wykazała rzeczywistość. Wkroczenie wojsk włoskich na terytorjum Etyopji stało się dla różnych ludów nie aktem napadu, lecz aktem wyzwolenia. Fakty te nie były odosobnione. Odbywają się w różnych prowincjach, odległych od siebie o setki kilometrów. Wybitni przywódcy rozmaitych plemion masowo poddają się Włochom, a w niektórych razach poprostu szukają opieki przed władzą negusa.

Ponieważ cała polityka sankcyj opiera się na tak zw. fakcie agresji i na prawie Etyopji do obrony jedności i całości cesarstwa etjopskiego, zaś ludność sama potwierdza, że tej jedności nie chce, przeto główne przesłanki, na których opierają się sankcje, upadają, tem bardziej, że Etyopja nie znosząc niewolnictwa, również wobec Ligi nie dotrzymała swych zobowiązań.

Prasa włoska kładzie nacisk na okoliczność, że postępy włoskie dokonują się bez większych trudności, co jest możliwem tylko dlatego, iż ludność nie chce walczyć w obronie negusa, którego w wielu razach uważa za uzurpatora. Włochy zawsze, a ostatnio w memorjale dla Ligi, starały się wykazać różnicę jaka zachodzi między właściwą Etyopją a obszarami położonemi na peryferji, których ludność została świeżo podbita. Gdyby Liga nie była działała tak pośpiesznie pod naporem Anglii z powziętym zamiarem uzgodzenia we Włochy, postanowienia jej byłyby odmienne.

Czy wobec tego nie należy pomyśleć o rewizji stanowiska Ligi i zamiast zastrzeżać konflikt, wprowadzić go na drogę pokojowego rozwiązania, co powinno być głównym zadaniem Ligi? Oto pytanie, jakie wynika z noty włoskiej i które stawia cała prasa włoska w przeddzień zastosowania sankcyj. Równocześnie rząd włoski oświadcza

Pierwsze skutki sankcyj

Poważne straty Francji we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego — Protesty we Włoszech — Znamienna mowa Marconiego

Warszawa. (Tel. wł.) Doniesienia, napływające z Zachodu o wejściu w życie sankcyj, stwierdzają ujemne skutki gospodarcze dla Francji.

W ostatnich dniach — jak donosi „Kurjer Warszawski” — do granicy włoskiej ciągnęły istne karawany wozów, naładowane towarami francuskimi. Jednak setki ton rozmaitych produktów nie doszły do celu z zapadnięciem północy.

W pogranicznym miasteczku Modane zamknięto wczoraj 20 domów ekspedycyjno-transportowych, a kilkadziesiąt rodzin urzędniczych znalazło się na bruku. Izba handlowa w Paryżu przygotowała listę przedsiębiorstw, które wskutek sankcyj są skazane na bezczynność.

W samym tylko Paryżu istnieje zgórą 700 sklepów żywnościowych włoskich, zatrudniających kilka tysięcy pracowników, a pośrednio znacznie więcej. Sklepy te będą skazane w krótkim czasie albo na zamknięcie, albo na bankructwo.

Dyrekcje kolejowe obliczają straty, związane z wstrzymaniem ruchu towarowego na granicy włoskiej, na jakie 100 milj. fr. Naczelny urząd turystyczny przewiduje również poważne straty z powodu włoskiego przeciwdziałania, a czasopisma francuskie, wstrzymane wczoraj na granicy włoskiej, stanowią w jednym tylko dniu cyfrę 18.550 kg.

Rzym. (PAT.) Na znak protestu przeciw sankcjom rozlepiono tu napisy, głoszące, iż dany sklep nie sprowadza towarów z państw sankcyjnych. Z wystaw usunięto i pochowano towary zagraniczne.

W związku z uchwałą wielkiej rady faszystowskiej wszystkie miasta we Włoszech udekorowano flagami państwowymi. Na ulicach Rzymu panował naogół spokój, jedynie drobne grupy młodzieży manifestowały w pobliżu konsulatu angielskiego, jednak do żadnych zajść nie doszło.

Zagraniczne przedstawicielstwa dyplomatyczne i konsularne strzeżone są przez policję i karabinierów. Szczególnie znaczne siły skupiono w pobliżu ambasady brytyjskiej.

Na Kapitolu z okazji otwarcia roku w królewskiej akademji przemawiał jej prezes Marconi, który, protestując przeciw sankcjom, oświadczył m. in.:

„W chwili tak doniosłej, jak obecna, najwyższa włoska instytucja kulturalna nie może milczeć ani ukrywać swych uczuć. Oświadcza ona, że wypowiedziane niedawno słowa przez

we wspomnianej nocie, że na zakazy i na wrogie zarządzenia odpowie zakazami i wrogimi zarządzeniami, a z zachowania się każdego z państw wyciągnie odpowiednie następstwa.

W istocie opinja europejska nie zdawała sobie dostatecznie sprawy z następstw, jakie sankcje mogą za sobą pociągnąć. Następstwa te dopiero teraz się zarysowały, grożąc nietylko Włochom, ale również państwom sankcje stosującym.

Tymczasem — jak twierdzą Włosi — przy pewnym, bezinteresownem pośrednictwie, konflikt włosko-etjopski mógłby dojrzeć do honorowego rozwiązania na drodze pokojowej, byleby tylko nie był sztucznie podniecany. Niewiadomo więc, w czym interesie miałyby się przedłużać wojna.

zwycięskiego króla o pokoju, któremu towarzyszyć musi sprawiedliwość, zapadły głęboko w sercach narodu włoskiego oraz, że namiętne wezwania wodza przeciw hańbiącym sankcjom znalazło Włochów uzbrojonych i ożywionych chęcią posłuszeństwa.“

Wieczorem odbyło się wielkie zgromadzenie ludowe przed pałacem weneckim, w którym o godz. 22 zebrała się na drugie posiedzenie wielka rada faszystowska. Zgromadzenie to zmanifestowało solidarność ludności z uchwałami naczelnej władzy faszystmu.

Przed zmianami w rządzie Baldwina

Londyn. (PAT.) Premier Baldwin rozpoczął narady co do zmian w gabinecie.

Przyjął najpierw MacDonalda, poczem konferował pokolei z min. spraw zagranicznych Hoare, min. do spraw Ligi Narodów Edenem, min. robót publicznych Gore, oraz min. zdrowia Kingsley Woodem.

Wyniki tych narad są niewiadome. Panuje przekonanie, że premier nie powziął jeszcze postanowień. Sprawa zmian w rządzie potrwa zapewne parę dni. W kołach politycznych jest przewidywane, że Winson Churchill wejdzie do gabinetu albo jako minister marynarki, lub jako minister bez teki, z zadaniem uzgodnienia pracy trzech resortów obrony narodowej. Co do MacDonalda panuje przekonanie, że conajmniej jeden z nich zostanie wprowadzo-

ny do izby gmin i powołany do gabinetu. Możliwe jest również, że stanowisko min. Edena zostanie nadal utrzymane. W każdym razie premier ma być zwolennikiem zachowania obecnego stanu rzeczy, ale zależy to również od zgody sir Samuela Hoare.

Londyn. (Tel. wł.) Baldwin zaczął konferencje w sprawie zmiany gabinetu od rozmowy z MacDonaldem, którego chce zatrzymać w rządzie, ażeby charakter rządu jedności narodowej utrzymać nadal. Ofiarowuje mu ten mandat w pewnym okręgu, ale MacDonalda stawia warunek, aby zabezpieczyć i jego syna, dotychczasowego ministra kolonij.

Mówią, że sir Samuel Hoare ma się przeciwstawić powołaniu Winstona Churchilla do gabinetu. Panuje jednak opinja, że Churchill wejdzie do rządu jako minister marynarki.

Na frontach bojowych Abisynji

PULAPKI NA TANKI

Londyn. (INS.) Według doniesień korespondenta „Daily Telegraph” z Diredaus, Abisyńczycy stawiają energiczny opór w okolicy Sassa Baneh, tak, że Włosi mogą posuwać się tylko bardzo powoli. Ich oddziały zbliżają się teraz do pagórkowatych terenów, w których nawet tanki dwuosobowe walczyć muszą z ogromnymi trudnościami. W ciągu kilku tygodni Abisyńczycy pod kierownictwem europejskich inżynierów wykonali dobrze zamaskowane doły, których ofiarą padło wiele tanków. Doły te są tak ukryte, że kierownicy tanków nie mogą ich dostrzec.

PRZYSPIESZONA AKCJA

Sztab włoski na południu, chcąc przyspieszyć marsz, sprowadza 5.000

ludzi posiłków z wielką liczbą tanków i samochodów pancernych.

Celem gen. Graziani jest dotarcie jeszcze w ciągu zimy do Hararu. Ten zamiar popiera nowy głównodowodzący marsz. Badoglio, który w przeciwieństwie do gen. de Bono, jest za forsownym marszem w głąb Abisynji. Twierdzi on, że taki marsz, nawet przy największych ofiarach, musi oddziaływać na nieprzyjaciela bardzo deprymująco. Niewątpliwie sztabowi włoskiemu zależy też i na tem, aby uzyskać sukcesy wojskowe przed wyrażeniem wpływami sankcyj.

WYJAZD MARSZ. BADOGLIO

Rzym. (PAT.) Wysoki komisarz dla Afryki wschodniej marsz. Badoglio w towarzystwie wicegubernatora Erytrei gen. Guzzoniego wyjechał z Rzymu do Neapolu, gdzie wsiądzie na statek, udający się do Abisynji.

Powodzie i śniegi

Panama. (PAT.) Powódź zniszczyła 400 domów w mieście Chepo. 800 osób schroniło się na pobliskich wzgórzach. Żywność i lekarstwa dostarczane są im przy pomocy samolotów.

Rzym. (Tel. wł.) Niepogoda w górnych Włoszech trwa nadal.

W prowincji Belluno oraz w Dolomitach spadły tak obfite śniegi, że miejscami uniemożliwiły komunikację. W miejscowości Sapada śnieg dochodzi do 50 cm. W prowincji Crescia deszcze wyrządziły bardzo poważne szkody. W Calcinato zawaliły się trzy domy. Autostrada po zachodniej stronie jeziora Garda jest w dwóch miejscach nie do przebycia wskutek kamieni i ziemi, które stoczyły się na nią z gór.

Rzym.

S. M.

Hitlerowski tupet w Gdańsku

Napastliwa mowa Forstera — Bezceremonjalne groźby pod adresem opozycji — Wyraźne powoływanie się na autorytet Hitlera

Gdańsk. (Tel. wł.) Przez ostatnie trzy dni obchodzono w Gdańsku uroczyste dzień partii hitlerowskiej („Parteitag”). Kulminacyjnym punktem uroczystości była wielka mowa Forstera, wygłoszona do tłumów, zebranych na Langermarkt. W mowie tej ostro zaatakował opozycję.

„Będziemy — mówił p. Forster — z fanatyczną wiarą w ideologię wodza trzymać mocno w rękę władzę, którą zdobyliśmy, składając niesłychane ofiary.

„Jeśli wy (t. zn. opozycja) chcecie podjąć walkę, prosimy — jesteśmy gotowi! Wiem już dziś, że z tej walki wyjdziemy zwycięsko. Wiem, że i tu w Gdańsku nadejdzie dzień, w którym policzymy się z wszystkimi, jeśli oczywiście ci wszyscy nie uciekną zawsze z Gdańska. Z taką samą pewnością, z jaką ten dzień nadejdzie, pójdą też ci panowie do obozów koncentracyjnych (!)“

Forster w dalszym ciągu wyraził nadzieję, że obecny sztandar Rzeszy w niedługim czasie będzie urzędowym godłem Gdańska. Dalej oświadczył, że decyzje Ligi Narodów nie mają dla niego znaczenia (!). Wszystkie zapewnienia, jakie daje ludność gdańską, mają być wykonane przez kanclerza Hitlera, na którego p. Forster powołuje się.

„Należy do tych nielicznych — wołał na zakończenie p. Forster — którzy dokładnie znają myśl wodza. Znam niezachwianą wiarę wodza w Gdańsk.“

Tak więc stale głoszone przez p. Forstera hasło „Zurück zum Reich“, zostało obecnie poparte autorytetem samego kanclerza. Wyrażnego powoływanie się na Hitlera przy równocze-

snem podkreślanju, że Forster nie był do jego najbardziej zaufanych i bli-

skich, dotąd jeszcze w Gdańsku nie było. (p)

Echa zaiść w Limoges

Paryż. (PAT.) Z powodu krwawych zaiść w Limoges pomiędzy członkami Croix do Feu a zwolennikami Frontu Ludowego partja socjalistyczna złożyła w parlamencie następujący wniosek: „Izba, potępiając zbrodnicze działania lig spiskowców, tolerowanych przez rząd, domaga się rozwiązania tych lig i wyraża rządowi swoją nieufność“.

Socjalistyczna grupa parlamentarna żąda natychmiastowego postawienia powyższej sprawy na porządku dziennym, bezwzględnie otwarcia dyskusji przed przystąpieniem do jakichkolwiek obrad budżetowych, nawet przed przystąpieniem do dyskusji nad wnioskiem dep Chauvina w sprawie rozbrojenia lig. Jasnym jest, że rząd nie może zaakceptować powyższego porządku dziennego. Stanowisko socjalistów wprawilo w poważny kłopot ministrów radykalnych gabinetu Laval. To też, jakkolwiek zebranie przedstawicieli ugrupowań lewicowych zwołano było na środę, możliwe jest, iż zbierze się już dziś celem opracowania wniosku bardziej łagodnego, który byłby możliwy do przyjęcia przez gru-

pę radykałów. Stanowisko socjalistów, pragnących wykorzystać sprawę rozruchów w Limoges nabiera specjalnego znaczenia, jeśli się uwzględni wyniki obrad rady naczelnej partji socjalistycznej.

Nagle wysunięta w ten sposób na porządek dzienny kwestja rozruchów w Limoges i kwestja lig przesłoniła w tej chwili inne niemniej ważne zagadnienia. Komisja finansowa Izby deputowanych, która dziś miała przystąpić do drugiego głosowania wniosków lewicy, dotyczących rektyfikacji dekretów oszczędnościowych — przesunęła zapewne to głosowanie na czwartek celem umożliwienia deputowanym lewicowym, wchodzącym w skład komisji uzgodnienia swego stanowiska ze stanowiskiem delegacji lewicy i prezydium partji radykalnej.

Najbliższy więc tydzień zapowiada się w sposób niezwykle ożywiony, o ile chodzi o teren polityki wewnętrznej. Do punktów starcia skrajnej lewicy z rządem przybyła bowiem w sposób nieoczekiwany kwestja nowa, rozruchów w Limoges.

Wstrząsająca tragedia w Sosnowcu

Sosnowiec. (Tel. wł.) Wczoraj wydarzyła się tu niezwykła tragedia w mieszkaniu mistrza fabrycznego Imieli.

Wieczorem przyszedł 23letni Strampski do 18-letniej Imielówny, swojej narzeczonej, aby ją zabrać do kina. W trakcie rozmowy Imielówna wyciągnęła rewolwer z szuflady, zaczęła się nim bawić i żartować. Wskutek nieostrożności wystrzeliła, zabijając się na miejscu. Na odgłos strzałów wbiegła matka i widząc nieżywą córkę, z roz-

paczę dała do siebie dwa strzały, raniąc się w głowę. Narzeczony chciał wyrwać Imielowej broń, która wypaliła, raniąc Strampskiego śmiertelnie w piersi.

Wezwany przez sąsiadów lekarz stwierdził śmierć obojga narzeczonych i ciężkie rany Imielowej, którą odwieziono do szpitala. Uwiadomiony o wypadku Imiela przyszedł z fabryki, chwycił za dubeltówkę i chciał się zastrzelić z rozpaczy, ale sąsiedzi rwali mu broń z ręki. (w)

Wielka rada faszystowska

Rzym. (PAT.) Wczoraj o godz. 22 w Pałacu Weneckim zebrała się na drugie posiedzenie wielka rada faszystowska pod przewodnictwem Mussoliniego.

Na placu zgromadziły się tłumy publiczności, które oklaskiwały poszczególne członków wielkiej rady faszystowskiej, przybywających samochodami. Co chwilę wznoszono okrzyki na cześć Mussoliniego, a młodzież intonowała nowe okolicznościowe piosenki, poświęcone wyprawie abisyńskiej.

Rzym. (PAT.) Po zakończeniu posiedzenia wielkiej wyższej rady faszystowskiej wydano oficjalny komunikat.

„Duce“ wygłosił dwugodzinna mowę, poświęconą sprawom wojskowym i politycznym. W najbliższej przyszłości nie należy oczekiwać akcji wojskowej na większą skalę. Zanim Włosi ponownie przejdą do ofensywy, musi być zakończone oczyszczenie z nieprzyjaciela płaskowzgórza Tembien. Będzie to zadaniem gen. Badoglio.

Następne posiedzenie ma odbyć się 18 grudnia.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen
Poznań, 19. 11. 1935 r.
Spędzono: wołów 32, buhajów 135, krów 250, świń 1620, cieląt 472, owiec 110, razem 2619 zwierząt.
Płacono za 100 kg. żywej wagi:
Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi.

BYDŁO:	
Woly:	
Pełnomięsiste wytuczony nieoprzęgowy	62—66
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	52—58
Mięsiste tuczone starsze	48—50
Miernie odżywione	38—44
Buhaje:	
Wytuczony pełnomięsiste	54—58
Tuczony mięsiste	48—50
Nietuczony dobrze odżywiony starsze	42—46
Miernie odżywione	38—40
Krowy:	
Wytuczony pełnomięsiste	60—64
Tuczony mięsiste	48—54
Nietuczony dobrze odżywiony	30—36
Miernie odżywione	16—20
Jalowice:	
Wytuczony pełnomięsiste	62—66
Tuczony mięsiste	52—58
Nietuczony dobrze odżywiony	46—50
Miernie odżywione	38—44
Młodzież:	
Dobrze odżywione	38—42
Miernie odżywione	34—36
Cielęta:	
Najprzędniejsze cielęta wytuczony	66—78

Tuczony cielęta	58—64
Dobrze odżywione	50—56
Miernie odżywione	40—48

OWCE:	
Wytuczony pełnomięsiste jaśniejszy i młodsze skopy	60—64
Tuczony starsze skopy i maciorci	50—56
Dobrze odżywione	00—50
Miernie odżywione	00—44

ŚWINIE: (TUCZNIKI):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	96—102
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	88—94
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	82—86
Mięsiste świnie ponad 80 kg. żywej wagi	74—80
Maciory i późne kastraty	72—88

Przebieg targu bardzo spokojny.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 19. 11. 1935 r.
Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 65¼, pozatem poszukiwano 4% premj. dol. po 51¼ oraz 3% poz. budowl. po 39,— bez oddawców.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. notowano 4¼% dol. listy zast. po 37,—36¼ w płatności; w końcu obracano 4¼% złotych listy zast. po 37,— oraz 4% listy zastaw. konwert. po 36¼.

Z akcji bankowych poszukiwano Bank Polski po 95,— bez oddawców.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominatu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. 65,25 P.	
4¼% dolar. listy zastawne s. K. z r. 1933	
Pozn. Ziem. Kred. 37,—36,50 P.	
4¼% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933	
Pozn. Ziem. Kred. 37,— +	
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 36,25 +	
Tendencja spokojna.	

Kurs dolara. Dzisiaj rano Bank Polski notował kurs dolara 5,29 zł. w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5,31—5,31¼ zł.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 19. 11. 1935 r.
Warunki: Handel hurtowy paritet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

STANDARTY:	
1) żyto	715 g/l.
2) pszenica	756 g/l.
3) owoce	420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto (Uposob. spokojne)	12,25—12,50
Pszenica (Uposob. spokojne)	17,50—17,75
Jęczmień browarowy	15,25—16,25

Uposobienie spokojne.	
Jęczmień 700—725 g/l	14,00—14,50
Jęczmień 670—680 g/l	13,50—13,75

Uposobienie spokojne.	
Owies (Uposob. spokojne)	15,25—16,25

Mąka	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	20,25—21,00
żytnia gat. I 0-45% wł. w.	19,50—20,25
żytnia gat. I 0-55% wł. w.	18,50—19,50
żytnia gat. II 45-55% wł. w.	15,25—16,25

Uposobienie spokojne.	
pszena gat. IA 0-20% wł. w.	30,75—32,50
pszena gat. IB 0-45% wł. w.	30,00—30,50
pszena gat. IC 0-55% wł. w.	29,00—29,50
pszena gat. ID 0-60% wł. w.	28,00—28,50
pszena gat. IE 0-65% wł. w.	27,00—27,50
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w.	26,75—27,25
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w.	26,25—26,75
pszen. gat. IID 45-65% wł. w.	24,00—24,50
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w.	22,00—22,50
pszen. gat. IIG 60-65% wł. w.	20,50—21,00

Uposobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand	9,25—9,75
Otręby pszen. grube stand	10,00—10,50
Otręby pszenne średnie st.	9,00—9,75
Otręby jęczmień	9,75—11,00
Rzepak zimowy	42,50—43,50
Rzepak zimowy	40,50—41,50
Śmięta lniane	37,00—38,00
Gorczyca	34,00—36,00
Groch Viktorja	25,00—30,00
Groch Polgera	21,00—23,00
Lubin niebieski	9,00—9,50
Lubin złoty	10,50—11,00
Mak niebieski	60,00—62,00
Koniczyna czerw. surowa	90,00—100,00
Konicz. czerw. 95-97% czyst.	110,00—120,00
Koniczyna biała	75,00—95,00
Koniczyna szwedzka	160,00—175,00
Ziemniaki jadalne	3,75—4,50
Ziemniaki fabr. za kilo %	17,00—20,00
Makuch inian. w taflach	16,75—17,75
Makuch rzepakowy w tafl.	13,50—13,75
Makuch słon. w tafl. 42/43%	19,50—20,00
Śrut Soja	20,00—21,00
Słoma pszena luzem	1,75—1,95
„ pszena prasowana	2,35—2,55
„ żytnia luzem	2,00—2,25
„ żytnia prasowana	2,50—2,75
„ owsiana luzem	2,75—3,00
„ owsiana prasowana	3,25—3,50
„ jęczmieńna luzem	1,25—1,75
„ jęczmieńna prasow.	2,15—2,35
Siano zwykłe luzem	6,00—7,00
„ zwykłe prasowane	6,50—7,50
„ nadnoteckie luzem	7,00—7,50
„ nadnoteckie pras.	7,50—8,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 2437,4 tonn. w tym żyta

540 tonn, pszenicy 242 tonn, jęczmienia

317 tonn, owsa 300 tonn.

Wiadomości

W Belfaście w Irlandji doszło do rozruchów, które przybrały groźne rozmiary, w dzielnicy zamieszkałej przez protestantów i katolików. Szczególnie na North Thomas Street wzniesiono specjalne barykady, a wielką panikę wywołał wybuch bomby. Wyleciały szyby z okien w odległości kilkuset metrów od miejsca wybuchu.

Z Malty donoszą, że wskutek wejścia w życie sankcyj antywłoskich, 17 zagłowców włoskich opuścić musiało porty, rezygnując z wylądowania ładunku wina i innych towarów.

Amerykański departament stanu odmówił opieki załodze okrętu handlowego, który, jak przypuszczają, zabiera transport benzyny, przeznaczony do włoskiego Somali. Kapitan przeczy pogłoskom, jakoby transport ten był przeznaczony do kolonij włoskich.

Z Kłajpedy donoszą, że przewodniczący sejmiku Baldzus po namyśle zawiadomił gubernatora Kłajpedy Kurnkauskasa, iż zrzeka się misji tworzenia dyrektorjatu. Frakcja niemiecka ma gotową listę kandydatów na stanowisko przewodniczącego dyrektorjatu, jednak gubernator listę tę chce pominąć.

Zamach marsylski przed sądem

Paryż. (PAT.) Wczoraj (jak donosiliśmy — red.) rozpoczął się w Aix-en-Provence proces Chorwatów: Pospiszila, Rajcza i Krajla, oskarżonych o udział w zamordowaniu króla Aleksandra i min. Barthou.

PRZYJAZD 97 DZIENNIKARZY

Proces ten budzi ogromne zainteresowanie społeczeństwa francuskiego. Prasa poświęca mu obszerne sprawozdania specjalnych korespondentów. Ogółem w Aix-en-Provence przebywa obecnie 97 dziennikarzy francuskich i zagranicznych, dla których przygotowano specjalne kabiny telefoniczne w gmachu sądowym.

PIERWSZE ZAJĘCIE

Proces sądowy ma przebieg bardzo burzliwy. Pierwsze zajęcie powstało jeszcze przed ukonstytuowaniem się sądu. Po oddaniu holdu pamięci króla Aleksandra i min. Barthou przez przewodniczącego do czego przyłączył się prokurator i obrona, doszło do starcia z powodu jednego z tłumaczy.

OSK. KRAJL

Osk. Krajl na wezwanie przewodniczącego zgadza się jednak u-

dzielać odpowiedzi na pytania tłumacza Milutinowicza i przyznaje, że wstąpił do organizacji „Ustasz” w r. 1933 za pośrednictwem Pawelicza.

TRZECI TŁUMACZ

Na popołudniowym posiedzeniu przewodniczący dodał trzeciego tłumacza w osobie dziennikarza francuskiego p. Casterana, poczem przystąpiono do dalszego przesłuchiwania osk. Krajla, który odmawia jednak odpowiedzi, gdyż pytanie zostało zadane przez tłumacza Jugosłowianina.

NIEPOHAMOWANY OBROŃCA

Powstaje ponowne starcie pomiędzy przewodniczącym i adw. Desbons. Obronca występuje przeciw tłumaczowi i przeciw sędziemu śledczemu, który prowadził dochodzenia w Marsylii. Prokurator domaga się wtedy zastosowania względem Desbonsa postanowienia art. 311, który nakazuje adwokatowi umiarkowanie i poszanowanie prawa. Sąd opuścił salę, celem naradzenia się w tej sprawie, poczem wydał wyrok, udzielając nagany adwokatowi.

Defilady

Prasa stołeczna podniosła jedno-myślnie wspaniałość rewji wojskowej, która się odbyła na placu Mokotowskim w rocznicę odzyskania niepodległości; zaznaczyła również owacyjne witanie przechodzących ulicami oddziałów przez zgromadzone na chodnikach tłumy mieszkańców stolicy. W defiladzie żywej, urozmaiconej brali udział poraz pierwszy na czele oddziałów poszczególnych szkół podchorążych świeżo awansowani podporucznicy, marszerując w zwartych szykach. Zarządzenie bardzo celowe o znaczeniu podwójnym: naczelne władze miały możliwość ogólnego rzutu oka na wstępujący w szranki armji nowy rocznik oficerski, zaś tłumy zebranej publiczności mogły nasycić oczy, nacieszyć serca dzielną postawą defilującą młodzieży wojskowej. Depesze z kraju całego informują, że rewje wojskowe były wszędzie punktem kulminacyjnym uroczystości, wykazały znakomitą postawę i sprawność wojska, spotkały się z gorącym uznaniem całego społeczeństwa polskiego. Pożądanym ten objaw posiada duże znaczenie w kształtowaniu patriotycznego ducha narodu: udatna manifestacja potęgi armji budzi w szerokich masach dumę uzasadnioną, ukochanie armji, — kadry narodu pod bronią, zaufanie do siły obrony państwa.

A jeszcze w 1934 r. „Polska Zbrojna” drukowała artykuł, nadesłany redakcji przez oficera wyższej szarży, pod tytułem „Martwość defilad”, w którym autor zaznaczył ich przykry charakter obecny, nużący wodza i żołnierzy, przytaczając na poparcie swego twierdzenia rozważania drukowane oficera pruskiego Jüngera, oceniającego nader ujemnie „oficjalny chłód przeglądów wojskowych w Niemczech, odsuwających wodzów od żołnierzy”. U nas chłód ten musiał widocznie oddziaływać i na nastroje ludności cywilnej, która niekiedy zachowywała się obojętnie wobec defilujących ulicami oddziałów. Omawiał to z goryczą po zeszłorocznej rewji kawalerskiej w Krakowie jeden z młodych generałów polskich. To samo stwierdził na łamach „Kurjera Poznańskiego” autor niniejszego artykułu.

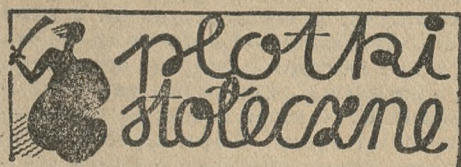
Tylko młodzieź akademicka reago-wała stale okrzykami radosnymi na widok przechodzących oddziałów wojskowych, ogół zaś publiczności nie uważał nawet często za stosowne uchylić kapelusza przed sztandarem, streszczającym przecież pojęcia Honoru i Ojczyzny.

Pożądanym zwrot nastąpił wreszcie w roku obecnym. Objawił się on wyraźnie w okresie manewrów letnich w całej Polsce. Ludność spotykała wojsko z dużą sympatją i radością, a objawy hołdu, składanego armji, występowały ogólnie w czasie uroczystości narodowych. Defilady są jednym z doskonałych środków propagandy. W szeregu wielkich mocarstw europejskich — Włochach, Sowieciech, Niemczech rewje odbywają się często i w dużej skali pod hasłem wykazania na zewnątrz i wewnątrz potęgi militarnej państwa. W Polsce posiadały one przez szereg lat charakter obcego nam zupełnie, a nawet antypatycznego „drillu”, który zaszczerpał nam pamiętny z czasów „Wehrmachtu” polskiego niemiecki generał Barth, kierujący celowo może zainteresowanie naszych oficerów ku muśtrze formalnej, by wypadkiem nie zainteresowali się ćwiczeniami bojowymi. Stary generał demonstrował nieraz osobiście chwytami bronią, wykonując je precyzyjnie.

Mamy jeszcze dotychczas zwolenników takiej tresury. Widzą oni w niej naukę pomocniczą do wyszkolenia bojowego i uznają jej wpływ wychowawczy, ale tylko o tyle, o ile taka muśtra jest wykonywana z największą dokładnością na krótki nakaz dowódcy, wyrażony komendą. Zgranie oddziałów ma polegać na wzorowej równoczesności ruchów, a więc rytmiki, a wynik takiej tresury da słowami entuzjastów „poezję muśtry i jej ducha”. Taką poezję kultury wciąż armja niemiecka, defilująca stale przed generałem, przyjmującym paradę, krokiem gęsim, aż ziemia dudni, z nosem wyciągniętym i w szeregach, wyciągniętych jakby pod nitkę. Od strony widza robi ten balet wrażenie zupełnie komiczne.

Takie szkolenie wymaga naturalnie dużo wysiłku i czasu, którego obecnie przy krótkiej służbie wojskowej nie starczy wprost dla dokładnego wyszkolenia w użyciu wszystkich środków wal-

ki zaczepnej i obronnej, tak urozmaiconych w okresie rozwoju broni pancernej, lotnictwa, gazownictwa. By nie zostać zaskoczonym przez nieznaną mu sprzęt, musi żołnierz znać gruntownie wszystkie narzędzia walki technicznej, posiadać dobrze opanowane nerwy, silnego ducha. Nie wolno zatem przeceniać znaczenia muśtry formalnej; jest ona konieczna, ale tylko w celu zdyscyplinowania żołnierza i oddziału, nadania wojsku zewnętrznego wykładu żołnierskiego. Jako czynnik wychowawczy jednak musi ustąpić metodom kształcenia w żołnierzu ducha, streszczonego w

18 listopada.

Duże poruszenie w kołach lewicy wywołały rewelacje o rozmowach między działaczami P. P. S. a ministrem opieki społecznej p. Jaszczółtem. Za czasów, kiedy p. Jaszczółt był wojewodą łódzkim, zarząd miasta Łodzi spoczywał w rękę P. P. S-owców; prezydentem był mianowicie p. Ziemięcki, który swego czasu był również ministrem pracy i opieki społecznej.

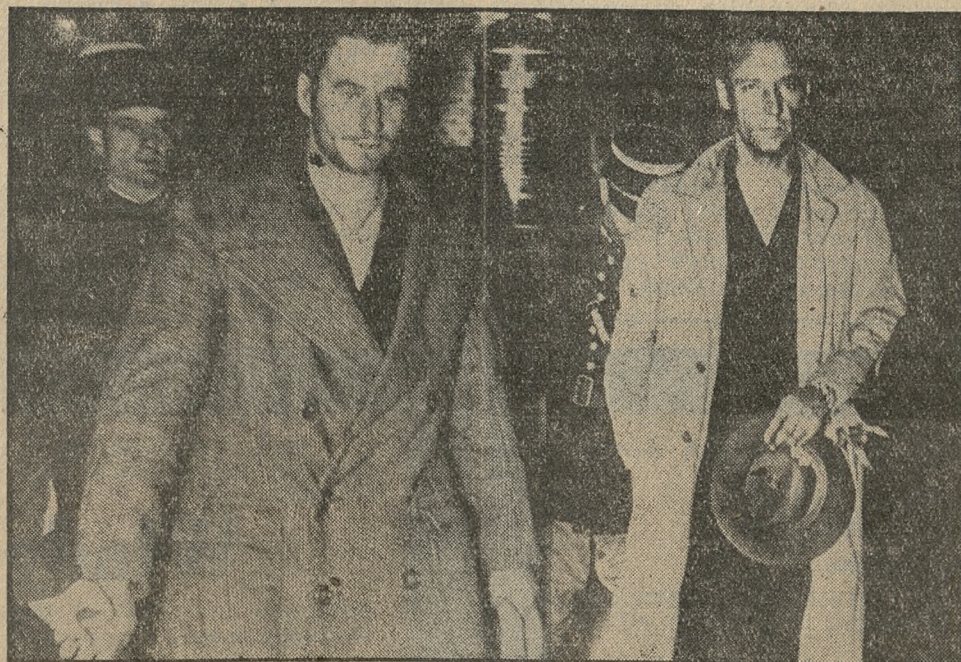
P. Ziemięcki nigdy nie odstąpił od partji, jakkolwiek kuszone go niesłychanie nęcało. W łonie partji zawsze należał do zwolenników J. Piłsudskiego. Należeli do tych ludzi, którzy posiadają żywe kontakty z piłsudczykami. Przedstawia typ kompromisowca. Podczas posiedzenia rady naczelnej P. P. S. w lipcu wespół z pp. Niedziałkowskim, Żuławskim, Hausnerem i innymi reprezentował kierunek niezzerwania ostatecznego i odwołania decyzji do oddania ostatecznego głosu centralnemu komitetowi wykonawczemu. Ale ci oportunistycznie nastroszeni działacze zostali zdystansowani przez czynniki młodsze, prowadzone przez b. postać Zarombę.

Co miała znaczyć wizyta działaczy „klasowych” u ministra Jaszczółta — jest niezrozumiałe. P. P. S. zawsze przeciwstawiała się ściąganiu opłat na „fundusz kar”, z którego czerpali jej przeciwnicy. Skądże teraz ta interwencja? Czy poza nią nie kryje się coś innego? Czy nie są to próby nawiązania kontaktów pomiędzy lewicowcami?

Czy to nikogo nie uderzało, że niedawno nadano bardzo uroczysty charakter pogrzebowi poległego legionisty Aleksandra Sulkiewicza? Sulkiewicz był przedewszystkiem bojowcem. Podstawą jego działalności była działalność w partji i organizacji bojowej P. P. S. Tu nastąpiło zbliżenie z J. Piłsudskim. W legionach był krótko, gdyż zaraz na początku wojny padł na polu walki.

Pogrzebowi nadano charakter państwowy. Urządzono go na koszt skarbu. Rząd in corpore siedł za trumną.

KRÓLOBÓJCY

Przed sądem przysięgłych w Aixen Provence, we Francji stanęli sprawcy zamordowania króla Aleksandra i min. Barthou członkowie organizacji „Ustasz”. Z 7 oskarżonych królobójca Wieliczko Dimitrow Kierin zmarł, z pozostałych 6 ciu 3 zbiegli, na ławie oskarżonych zasiadli więc tylko 3. Trzej oskarżeni, którzy stanęli przed sądem z więzienia w Marsylii, są to: Zwonimir Pospiszil, Iwan Rajcz i Mio Krail. Oskarżeni są oni o należenie do spisku i udział w podwójnym morderstwie. Na zdjęciu oskarżeni Krail i Rajcz.

pojęciach Honoru i Ojczyzny.

Motoryzacja i mechanizacja armji nie sprzyjają sztywnym kanonom dawnych defilad. Zwarte szeregi piechoty są przerywane plutonami kulomiotów, pełzającymi ciężko potężnymi czołgami, samochodami pancernymi lub ciężarówkami, naładowanymi piechotą, plutonami radjotelegrafu. Nad polem warczą geometryczne formacje eskadr lotniczych. A cały ten pokaz potęgi mechanicznej należy tak przedstawić, by dawał się wyczuwać nad nią duch żołnierza, zakutego w pancerz tegoczesny, zjednoczonego we wspólnym rytmie z masą asystujących rewji obywateli.

E. De HENNING-MICHAELIS,
generał.

Znaleźli się przy tej trumnie dawni bojownicy: Sławek i Prystor obok Arciszewskiego, dawnego szefa bojówki, i Wasilewskiego, dawnego redaktora „Przedświt”, obu wybitnych działaczy P. P. S. Sztandary partyjne szły w pochodzie. Rozmaiti wścibscy zastanawiali się, czy nad trumną dawnego rewolucjonisty niema się szukać jakiego pomostu między dawnymi współtowarzyszami broni, których życie rozdzieliło dopiero od r. 1928?...

Gdy się widzi rozmaite zabiegi różnych czynników liberalnych, a powiedzmy jasno i — masońskich, które szerzą nieustannie opinie, że wiele się zmieniło i należy szukać złotych mostów porozumienia — to i ów pogrzeb i owa wizyta nabierają swobodnego wyrazu. Życie ciągle uczy. Uczy i tego, że trzeba być zawsze czujnym.

Pojawiły się pierwsze doniesienia o wymianie not pomiędzy rządami Czechosłowacji i Polski. Doniesiono, że Praga jeszcze 30 ub. m. zwróciła się do Warszawy, która lada dzień ma odpowiedzieć.

Nie sądzimy, żeby w dobie naprężenia, istniejącego od przeszło półtora roku, nie było żadnej wymiany not między sąsiednimi państwami. Raczej można przypuszczać, że były jakieś rozmowy. Zresztą w międzyczasie kilkakrotnie ze strony Pragi oficjalnie przemawiał Benesz, prosząc o wybranie jednej z dróg wyjścia, zgodnie z umowami koncyliacyjnymi. A teraz zaczyna się już głośno mówić, że są rozmowy. Mówi się nawet o możliwości powołania osobnej komisji z Genewy, któraby zbadała położenie naszej mniejszości w Cieszyńskiem.

Odnosi się wrażenie, jak gdyby coś się ruszyło. Czy to są tylko pozory?...

Kombatanci francuscy, bawiący u Federacji w gościnie, są niesłychanie gościnnie podejmowani. Prezes Federacji gen. Górecki na bankiecie wygłosił niezwykle gorącą dla Francji mowę. Mówił o braterstwie broni między obiema armjami: polską i francuską. Wprawdzie zastrzegł się, że mówi imieniem własnym jako prezes Federacji, ale przecież jest jednocześnie ministrem obecnego rządu. W końcu swego przemówienia przesłał wyrazy hołdu dla armji francuskiej od ministra spraw wojskowych gen. Kasprzyckiego.

Czy to są cieplejsze wiatry i zmiany klimatu?...

*
A wiceminister skarbu pik Koc, któremu podlega zagraniczna polityka finansowa, bawi równocześnie w Paryżu i składa wizyty ministrom paryskim. WARSZAWIANIN.

Stanowcze uchwały kolejarzy

W związku z obniżką pensyj urzędniczych odbywa się obecnie samorządna akcja, przeciwko nowym obciążeniom. W tej sprawie zabrali ostatnio głos kolejarze węzła warszawskiego, którzy uchwalili rezolucję, domagającą się:

„Opracowania takiego programu gospodarczego, któryby opierał się na wzmożeniu spożycia i wytwórczości, nie zaś na nędzy warstw pracujących;

Zaniechania projektów obniżenia uposażeń dopóty, dopóki uprzednio nie zostaną obniżone wydatnie i rzeczywiście koszty utrzymania;

Zaniechania opodatkowywania najniżej i średnio uposażonych warstw pracowniczych;

Bezwzględnego podporządkowania działalności gospod. sfer posiadających, w szczególności zaś karteli i zmw gospodarczych interesom zbiorowości i dobra publicznego;

Zaniechania zbędnych i luksusowych wydatków, obniżenia uposażeń dygnitarzy do norm z roku 1933, skreślenia funduszy reprezentacyjnych, zaniechania luksusowych i zbędnych inwestycji;

Zaniechania potrącania z list płacy wszelkiego rodzaju rzekomo dobrowolnych składek, ofiar, danin, bez względu na ich cel i przeznaczenie oraz wprowadzenia w życie zasady, iż wynagrodzenie za pracę stanowi niesporną własność pracownika, której pod żadnym pozorem w drodze nacisku urzędowego obniżać niewolno.

Wreszcie oświadczamy — kończy się rezolucja — że apel do współpracy i do poświęceń na rzecz dobra publicznego nie może odnieść należytego skutku dopóty, dopóki pracownikom państwowym nie zostaną przywrócone prawa obywatelskie i wolność sumienia obywatelskiego, oraz dopóki nie ustana wszelkie objawy nacisku, terroru, agitacji urzędowej, przesładowań za przekonania i protekcji politycznej.

Takim językiem nie mogła dotąd przemawiać żadna opozycja. Tak mówią po blisko 9-letnich rządach „sanacji” pracownicy państwa.

600-lecie traktatu w Trenczynie

Prasa niemiecka przypomina, że na jesieni r. b. minęło 600 lat od chwili zawarcia traktatu w Trenczynie (z dnia 24 września 1335), w którym król polski Kazimierz Wielki zrzekł się praw do Śląska.

Dzienniki niemieckie zapominają tylko dodać, że ów nieszczęsny dla nas traktat był wynikiem długotrwałego osłabienia Polski, spowodowanego rozbiem na udzielne księstwa dzielnicowe. Wynikiem tego, a także i późniejszych błędów polityki polskiej było zmniejszenie dwóch trzecich Śląska.

Jedynie lud górnośląski — mimo 600-letniej niewoli — zdołał oprzeć się fali germanizacyjnej i doczekał się tej chwili, kiedy przynajmniej część zamieszkałej przezeń ziemi wróciła do macierzy.

Publiczne napisy przeciwżydowskie

Ze Zbąszynia piszą nam:

W sąsiadujących z Polską miejscowościach, położonych po stronie niemieckiej, jak w Wielkiej Dąbrówce, Kramsku, Podmokłych itd. poumieszczano na budynkach urzędowych oficjalne napisy antyżydowskie w rodzaju: „Die Juden sind unser Unglück”, „Juden unerwünscht”, „Er prasst und frisst”, „Er faulenz und betrügt. Der Bauer schafft und pflügt. Den Verdienst nimmt er. Ihr schaut hinter ihm her”. („Żydzi są naszym nieszczęściem”, „Żydzi niepożądani”, „On żre, próżniaczy się i oszukuje. Wieśniak tworzy i orze. Płon on zabiera. Oglądajcie się za nim!”) itd. (zb)

STRONNICTWO NARODOWE

Sekcja żeńska — Jeżyce

Dzisiaj, we wtorek, o godz. 19,39 odbędzie się zebranie na sali p. Tomikowskiego, ul. Szamarzewskiego.

Obecność członków obowiązkowa.

Koło Śródmieście

W środę, 20 bm. o godz. 20 odbędzie się walne zebranie w sali Stron. Narod., św. Marcin 65.

Obecność członków obowiązkowa.

Proces o zabójstwo ś. p. min. Pierackiego

Warszawa. (PAT.) Dziś od godz. 10,40 rozpoczęło się dalsze odczytywanie aktu oskarżenia, które trwać

Dzieje Ukraińskiej Wojskowej Organizacji (UWO)

Zmierzając do wyjaśnienia historii, celów i metod tej organizacji, oraz do wyświetlenia jej związku z niniejszym zabójstwem, śledztwo zebrało i zbadało przede wszystkim oficjalną literaturę O. U. N. i różne akta, oraz przesłuchało znawcę tych spraw, b. naczelnika wojewódzkiego urzędu bezpieczeństwa w Tarnopolu. Stan rzeczy, wynikający z powyższych trzech danych jest następujący:

Ukraińska Organizacja Wojskowa powstała w Małopolsce Wschodniej w okresie przełomowych walk polsko-sowieckich w r. 1920. Założyciele jej, rekrutujący się z rozproszonej po kraju armii ukraińskiej skupili luźne grupy b. wojskowych, powołując tajne „naczelnego kolegium wojskowych organizacji”. Naczelnego kolegium wystąpiło z hasłem przygotowania zbrojnego powstania w stosownym czasie „celem wyswobodzenia narodu ukraińskiego” i utworzyło w Małopolsce Wschodniej szereg uzbrojonych bojówek, t. zw. „rojów”. Powyższe zbrojne przygotowania kraju znalazły odpowiednik w akcji dyplomatycznej b. rządu Eugenjusza Petrusiewicza, który po upadku „zachodniej ukraińskiej narodowej republiki” schronił się do Wiednia i, nie uznając stanu prawnego, powstałego przez traktat ryski, podjął na gruncie międzynarodowym zabiegi o odebranie Polsce ziem południowo-wschodnich oraz stworzenie z nich państwa ukraińskiego.

UWO wystąpiło na widownię po raz pierwszy przez urządzenie zamachu na przybyłego do Lwowa Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, w dn. 25 września 1921. Bojowiec Stefan Fedak strzelił z rewolweru do marsz. Piłsudskiego, raniąc towarzyszącego mu wojewodę lwowskiego Grabowskiego. Aresztowanie Fedaka i ujawnienie sieci spiskowych sparaliżowało na jakiś czas działalność UWO.

Jednocześnie na czoło ruchu konspiracyjnego wysunął się świeżo do kraju przybyły płk. Eugenjusz Konowalec, b. dowódca strzelców siczowych na Ukrainie. Wyniesiony na stanowisko komendanta głównego UWO, na którym pozostaje nieprzerwanie po dzień dzisiejszy, Konowalec przekształcił organizację na wzór formacji wojskowych z hierarchicznym kierownictwem jednoosobowym okręgów i oddziałów i w r. 1922 pchnął UWO do nowej akcji.

Powstanie Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN)

Konowalec zdołał w krótkim czasie ująć nowy ruch w swoje ręce i stopniowo podporządkować go sobie. W rezultacie kongres nacjonalistów, odbyty w dniu od 27 stycznia do 3 lutego 1929 r. w Wiedniu, dał UWO faktyczne zwycięstwo i powołana do życia Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów, pomyślana początkowo jako przeciwwaga dla UWO, stała się nowym i na der dogodnym instrumentem jej działań. W OUN Konowalec obrany prezesem t. zw. „prowodu”, czyli zarządu, zyskał szereg korzyści i możliwości. Do współpracy z Konowalcem pozyskane zostały żywioły emigracyjne t. zw. naddnieprzańscy, stroniący dotychczas od „galijskiej” UWO.

UWO nie zrezygnowała z dalszej odrębnej egzystencji, zachowując własne ośrodki dyspozycji pieniężnej, politycz-

Sposobność po temu dały zarządzone po raz pierwszy na ziemiach południowo-wschodnich Polski wybory do Sejmu i Senatu. „Rząd” Petrusiewicza i powolna mu część ugrupowań ukraińskich kraju na znak protestu przeciw „aneksji” Małopolski Wschodniej wystąpiły z hasłem bojkotu wyborów. UWO podjęło rolę wykonawcy tej proklamacji, stosując do opornych przymus sabotażowy i terror. Od kuli zamachowca zginął wówczas Sydor Twerdochlib, rzecznik pozytywnego stosunku do państwa polskiego i twórca ukraińskiego bloku wyborczego „Chliborobów”. Ponowne aresztowania skłoniły Konowalca i jego najbliższych podkomendnych do ucieczki zagranicę, gdzie naczelnego kolegium pozostało już na stałe, kierując z bezpiecznego schronienia pracą organizacji.

Dziełem tajnych bojówek zaopatrywanych z zagranicy w fundusze i broń, stał się szereg zamachów na opornych agitacji Ukraińców nieudany ponowny zamach we Lwowie na prez. Wojciechowskiego w dniu 5 września 1924 r. zbrojne napady na ambulanse i urzędy pocztowe, wreszcie w dniu 19 października 1926 r. zabójstwo kuratora szkolnego we Lwowie Sobińskiego. Za razem w rozlicznych procesach sądowych wyszło na jaw, że UWO w działalności swej związała się z obcym wywiadem, prowadząc w Polsce robotę szpiegowską na rzecz postronnego czynnika.

W r. 1924 powstała w Pradze organizacja Ukraińskiej Nacjonalnej Młodzie, która wkrótce zyskała sobie liczne koła młodzieży akademickiej w Małopolsce wschodniej. Zarazem w r. 1925 szereg stowarzyszeń, skupiających emigrantów t. zw. naddnieprzańskich, połączył się w Pradze w „legię ukraińskich nacjonalistów”, wysuwając w swym programie w odróżnieniu od UWO na plan pierwszy zasadę t. zw. soborności Ukrainy, t. j. jej powszechności terytorialnej, sięgającej na wszystkie ziemie bez względu na ich aktualną przynależność państwową. Obie te grupy utworzyły wspólną reprezentację pod nazwą „Sojuzu Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów” i wystąpiły z hasłem zwolania wielkiego ruchu rewolucyjnego.

Fakty te, świadczące o niepopularności UWO zmusiły Konowalca do szukania kompromisu.

nej i bojowej. W osobie Konowalca skupiona została zwierzchność nad obu organizacjami pod dwoma tytułami: prezesa „prowodu” ukraińskich nacjonalistów i głównego komendanta UWO, t. zw. „Spilki”.

Akt oskarżenia szczegółowo omawia zasady organizacyjne OUN: „prowodu”, sądu OUN i sztabu wojskowego P. U. N. (Prowodu ukraińskich nacjonalistów), oraz podaje skład tych władz, prócz których ustanowieni są zagranicą t. zw. sekretarze, t. j. przedstawiciele PUN, przebywający stale w poszczególnych stolicach i mający za zadanie reprezentowanie interesów OUN wobec miejscowych czynników. Działalność wszystkich powyższych władz zagranicznych jest ściśle zakonspirowana, co znajduje wyraz w używaniu umownych szyfrów, wyrażeń oraz pseudonimów.

O. U. N. w Polsce

O ile na t. zw. obczyźnie O. U. N. podzielona została na „tereny” i „państwa” z sekretarzami na czele, o tyle na „terytorjum Ukrainy” kongres postanowił zastosować podział na 10 „kraów”. W praktyce wszakże utworzono jeden tylko „kraj”, obejmujący organizację na ziemiach Polski. „Kraj” ten, to t. zw. „Baza”, bądź „Z. U. Z.” (ziemie zachodniej Ukrainy).

Według postanowien Kongresu, członkami O. U. N. mogą być Ukraińcy i Ukrainki, poczynając już od 8 roku życia. W okresie od 8 do 16 lat należą do t. zw. „Junactwa”, członkami zaś właściwego O. U. N. mogą zostać po ukończeniu 21 lat życia. W praktyce granicę wieku stanowi ukończenie szkoły średniej. Z ukończeniem 25 lat członkowie O. U. N. mogą być zaprzysiężeni. Słubują wówczas bezwzględna uległość wszystkim rozkazom kierowników i zachowanie w tajemnicy spraw organizacyjnych, z tem, że za złamanie przysięgi podlegają sądowi organizacyjnemu i t. zw. „najwyższej karze”, śmierci.

Co się tyczy struktury O. U. N. na ziemiach Państwa Polskiego, przybrała ona układ następujący: Na czele t. zw. „Z. U. Z.” stoi „Prowidnyk” z krajową egzekutywą jako organem doradczym i pomocniczym. „Prowidnyka” mianuje i odwołuje formalnie cały prowod O. U. N. faktycznie zaś jego prezes, t. j. Konowalec. Członków krajowej egzekutywy mianuje Prowidnyk; on też ich zwalnia. Z jego mianowania czynni są

Zadania i cele OUN

Cel O. U. N. określony został w uchwałach, powziętych na kongresie w r. 1929. Oficjalny organ „Prowodu Ukraińskich Nacjonalistów”, wychodzący w Pradze, streszcza te uchwały w następujących słowach:

„Mając za swój cel odbudowę, uporządkowanie oraz rozszerzenie niepodległego zjednoczenia ukraińskiego narodowego państwa, ukraińscy nacjonalisci zmierzają będą do zebrania twórczych sił wewnątrz narodu, oraz do wzmocnienia jego odporności na zewnątrz. Tylko zupełne usunięcie wszystkich okupantów z ziem ukraińskich odkryje możliwości dla szerokiego rozwoju ukraińskiego narodu w granicach własnego państwa. W swej działalności polityczno-zagranicznej, państwo ukraińskie zmierzać będzie do osiągnięcia granic, które obejmować będą wszystkie ukraińskie etnograficzne tereny i zabezpieczyć im odpowiednią samowystarczalność gospodarczą oraz odporność strategiczną.”

Jakkolwiek zadania O. U. N. zwracają się przeciw 4 sąsiadującym z sobą państwom: Polsce, Sowietaom, Rumunii i Czechosłowacji, zmierzają do uszczuplenia ich obszarów na rzecz mającego powstać państwa ukraińskiego, w praktyce działalność U. W. O. i O. U. N. skierowana jest niemal wyłącznie przeciw państwu polskiemu i zakreślona jest jego południowo-wschodnimi granicami.

Dopiero w ciągu ostatnich paru lat OUN i UWO skierowała swe ostrze również przeciw ZSRR., a mianowicie w związku ze skargami na prześladowania Ukraińców pod rządami Sowietaom. Jednak i w tym wypadku nacjonalisci obrali sobie za teren akcji państwo polskie, dokonywując tu zamachów na urzędników sowieckich.

W dążeniu do zawładnięcia ziemiami, mającymi wejść w skład przyszłego państwa ukraińskiego, nacjonalizm ukraiński wieści już zgóry zasadę imperjalizmu. Wydany przez OUN „De-

PRZECIWKO
CHRYPCE
STOSUJCIE
ORYGINALNE
PASTILLES
VALDA
oczyszczające głos
W sprzedaży w aptekach
i składach aptecznych.

ng 18 042

również prowidnycy okręgowi z dobranymi przez siebie okręgowymi egzekutywami, ci ostatni zaś powołują „prowidnyków” powiatowych z powiatowymi egzekutywami. W niektórych okręgach działają wydzielone egzekutywy miejskie (rejonowe). Najniższą komórką organizacyjną jest kółko — hurtok, gdzie zaś nie można go dopełnić, są wyznaczeni mężowie zaufania. Powyższy ustrój Z. U. Z. wytworzył się stopniowo.

Na konferencji organizacyjnej w Pradze w lipcu 1932 r. przyjęto uchwałę, według której „celem stworzenia jak najbardziej dogodnych warunków dla dalszego rozszerzenia akcji rewolucyjnej na Z. U. Z. — Spilka (t. j. U. W. O) podporządkowuje się krajowej egzekutywie O. U. N.” „Akcję bojową na Z. U. Z. prowadzi Spilka jako referentura dla spraw wojskowych przy krajowej egzekutywie OUN. Składa się ona z oddziału bojowego i kadro-

wolego”
kalog ukraińskiego nacjonalisty” w swem 10 przykazaniu głosi: „Dążyć będziesz do powiększenia siły, bogactwa i obszaru ukraińskiego państwa drogą ujarznienia innych narodów”.

Propaganda

Jak wynika z oficjalnej literatury OUN, agitacja zmierza nade wszystko do wywołania nieposłuszeństwa ustawom i władzom, oraz krzewi nienawiść do Polski i Polaków. Organy OUN. piszą wręcz, że nacjonalizm ukraiński nie liczy się z żadnym ogólnoludzkimi przepisami solidarności, sprawiedliwości, miłosierdzia i humanitaryzmu, a „każda droga, która prowadzi do najwyższego celu jest naszą drogą bez względu na to, czy u innych nazywać się będzie bohaterstwem, czy też podłością”. Zamachy terrorystyczne są gloryfikowane. OUN podburza również przeciw szkole polskiej obojętne z polskim, czy ukraińskim językiem wykładowym. Agitacja antyszkolna poparta była czynnymi wystąpieniami, a przede wszystkim zamachem na kuratora szkolnego Gadowskiego w sierpniu 1933 r. we Lwowie.

„STRATOSFERA” wznowiona!

W środę, dnia 20 b. m. o godz. 20 w sali N. D. A. (Waty Leszczyńskiego 6) odbędzie się inauguracyjny występ

„Stratosfery”

kierowane przez znanego wszystkim T. Z. Hernesa z Borzykowa

Miejsca zamawiać można w sekretariacie „Bratniej Pomocy S.S. S.U.P.”, Al. Piłsudskiego 7, telefon 39-46.

zg 430

Dnia 17 listopada 1935 r., zmarł, po długich i ciężkich cierpieniach, ś. p.

Roman Wielicki

skarbnik Okręgu Poznańskiego.

Przez długoletnią sumienną pracę zaskarbił sobie Zmarły przyjaźń i szczerą sympatię u Kolegów. Żegnamy Go z żalem i zachowamy o Nim wdzięczną pamięć!

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 20. bm. o godzinie 15,30 z kaplicy przedpogrzebowej, przy ul. Waty Jana III.

ZARZĄD OKRĘGOWY

Oddziału Poznańskiego Stowarzyszenia Chrześcijańsko Narodowego

Nauczycielstwa Szkół Powszechnych.

zg 122

Dnia 18 listopada 1935 r., zmarł, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy i ukochany ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Władysław Gaj

przeżywszy lat 55. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 21. bm. o godzinie 15,45 z kaplicy cmentarza farnego przy ul. Bukowskiej.

W ciężkim smutku pograżeni

dzieci i rodzina.

dg 4883

Osobnych wiadomości nie wysyła się.

Poznań, Szamotyły.

FELJETON KULTURALNY

Orka na ugorach

(Nowa książka Jana Wiktora)

Napisał Zygmunt Wasilewski

Literatura zamyśla się nad polską wsią — To nie sama beletrystyka! — Pisarze są awangardą myśli społecznej — Straszna rzeczywistość — Oświata i ciemnota — Nauczycielka walczy przeciw wszystkim — Głód ducha i głód ciała — Głuche wieści o chlebie... — Bóg i Złe — W samym środku mroku — Wybitne zdarzenie.

owe studjum nad życiem ludu, studjum, pełne dżęczącego niepokoju, natchnione troską o niski stan kultury nizin społecznych: Jana Wiktora „Orka

na ugorach”. Powieść (Książnica-Atlas, Lwów Kraków, str. 382). Niedawno pisałem w tym miejscu o powieści („Droga przez wieś”) i Kruczkowskiego („Pawie pióra”). Widzę, ukazały się dwa tomy klasycznych studjów nad wsią Wł. Orkana („Listy ze wsi”). Praca myśli społecznej i artystycznej w tej dziedzinie nie ustaje.

Byłoby niecałą prawdą, gdybyśmy kwalifikowali tę pracę jako modny rodzaj literacki. Jest w tem coś znacznie więcej. Piórem pisarzy władza zmysł społeczny, silniejszy od artystycznego. Nie zdają sobie z tego sprawy często oni sami. Jednym się zdaje, że lud jest tylko kwestją tematyki artystycznej, inni pragną na nim wycisnąć piętno jakiejś ideologii socjalnej, inni delectują się swojszczyzną narodową, ale w gruncie rzeczy powoduje ich duszą jakiś prometeizm, będący pragnieniem uszczęśliwienia ludzi. Najpospolitszą postacią tych pragnień jest idea podniesienia ludu na wyższy poziom oświecenia.

Wiele w tem jest serca humanitarne, niemało ufności w dobroczynność cywilizacji, bardzo wiele patriotyzmu. Poeci i powieściopisarze, ta awangarda tajonej w społeczeństwie myśli, pracują nieraz bezwiednie nad tem, co nazywamy samowiedzą narodu. Bywają różne fazy w tym procesie. Są okresy, kiedy nad zadaniami sztuki góruje owa myśl społeczna i manifestuje się hasłami, to znów artyści zapierają się tendencji społecznej. Mamy więc powieści artystyczne i tendencyjne.

Powieść Wiktora ma charakter typu mieszane. Autor należy do gatunku pisarzy nie wstydzących się dydaktyzmu społecznego i uczuciowości; powieść jego ma wiele wartości artystycznych, ale nie zataja idei propagandowej, wyraża ją już w tytule: „Orka na ugorach”. Lud jest ugiorem, który przeorują plugi kultury, potrzebnej światu cywilizowanemu. Wiktor ma na względzie ideę podnoszenia ludu zapomocą oświaty.

Do powieści swojej przystąpił z żarliwą wiarą w zbawienność tego środka. Żeby o tem przekonać czytelników, postanowił pójść w powieści drogą kontrastów: zorzom oświecenia przeciwstawił ciemną noc rzeczywistości sielskiej. Obraz ten rozwija na tle przyrody górskiej w Beskidzie, zapewne w okolicach Krościenka w Piennach. Tak ciężkiej ciemności trudno znieść oku ludzkiemu. „Potęga ciemnoty” Lwa Tołstoja wydaje się być sielanką wobec tego, co wśród górali naszych dostrzegł Wiktor. Oto ów ugiór, który szkoła ma uprawić.

Ideał zaś szkoły wyobraził autor w postaci młodej nauczycielki, prowadzącej niższą klasę w 7-klasowej szkole miejscowej. Tylko taki typ idealistyczny (podniesiona do potęgi kwalifikacja „Silaczki” Zeromskiego) może tutaj cudu dokonać. Ogrom tego zadania przeraża czytelnika, boć to walka wątpliwej istoty anielskiej z żywiołem głęboko zakorzenionego zła, zadanie przerażające moc Herkulesa czy Tezeusza. Gdybyż jednak nauczycielka miała za sobą cały aparat szkolny i zwierzchność. Nieprawda — ona ma w wszystkich przeciwko sobie: zwierzchność, bo zbiurokratyzowana i próżniacza, kolegów — bo już opadli z sił i nie chcą walczyć ze złem. Życie silniejsze jest od wątpliwego statku szkoły, zalewa go falami i niesie gdzie chce. Położenie jest tragiczne.

Niczym są najdoskonalsze metody nauczania. Wierzą w nie jeszcze dusze naiwne młodych nauczycielek. Cudów

dokonywają one na młodocianych duszach uczniów. Śliczny to materiał, żywotny duchowo, rwący się do słońca, ale cóż z tego, gdy między życiem wsi, a szkołą, te dzieci są jedynym łącznikiem, a nieubłagana, twarda rzeczywistość porwuje te dzieci w oczach i przerabia na swoją modłę. Syzyfowa praca!

Tragiczność polega na tem, że szkoła ma na widoku głód ducha, a życie ma na widoku coś dotkliwszego — głód ciała. Walka o byt na wsi jest tak straszna w swej beznadziejności, że szatan jest tutaj jak u siebie w domu. Piekło. Logika życia, przemawia z kart tej powieści do społeczeństwa: dajcie tym ludziom trochę chleba, a przychylcie im nieba. Dostownie tak. Tam w górach, gdzie tylko trochę owsa się rodzi, dzieci blade rozpowiadają dziwy o tem, że widziały, jak ktoś jadł chleb. Bułka pszenna należy do legend. Dzieci obdarte, często bez koszuli, w łachmanie zamiast obuwia, dwa razy dziennie spożywają trochę ziemniaków bez okras, dążą zimą do szkoły w ciężki mróz, by usłyszeć pogodne słowo z ust nauczycielki, a po powrocie do domu bite są kijami, według starego obyczaju, za to, że przynoszą ze szkoły nowy obyczaj.

Wyżyn tragicznej sceny, opisująca przyjazd wizytatora (pięknym samochodem) od radosnej twórczości, deklamującego o „problemach”. Na jego cześć odbywa się popis gimnastyki rytmicznej głodnych, przemoczonych dzieci, przy śpiewie z refrenu: „a kuku”.

Właściwą bohaterką powieści jest wdowa Malinowska, leżąca od lat na barłogu, sparaliżowana. Gospodarstwo i opieka nad chorą spoczywają w rękach trzech synków od 6 do 13 lat. Średni Alojzy jest uczniem, owym łącznikiem ze szkołą, okazem genialności rasy. Choroba i nieszczęście domu mają w przekonaniu powszechnem przyczynę w rzuconych na Malinowską czarach. Wiara w siły nieczyste jest we wsi właściwą religią. Chrystus w kapliczce leśnej, Bóg w kościele są celem modłów o to, aby kazali Złu (sile nieczystej) zesać nieszczęście na bliźnich. Z modlitwą na ustach czarownik podkłada pod próg zakłete (z grobu wyjęte) środki, lub podpala chatę wroga. Bohaterem powieści jest właśnie taki czarownik, Biel, opętany od Złego, modlący się o pomstę do Boga. W tej wsi, przez Wiktora opisywanej, za normalną rzecz poczytywana jest walka w rodzinie na siekiery. Synowie mordują ojca, ojce — dziadków, dzieci wołają o śmierć dla matki, chorą paralityczką z dziećmi wyrzucają ojcowie na mróz, aby zająć izbę.

Życie tak przedstawione robi wra-

żenie jakiegoś kłębowa z iloczynu pogaństwa, grzechu osobistego, nędzy i złości. To też czytanie powieści Wiktora połączone jest z wielką udręką. Nie pomaga to, że tym okropnościami przeciwstawiona jest jutrznia młodości i niemal świętość męczeńska chorej kobiety. Owszem, przez kontrast

Bóle w żołądku, ściskanie w dołku, obstrukcje, gnicie w kiszka, gorycz w ustach, zle trawienie, bóle głowy, obłożony język i bladą cerę łatwo usunąć przez częste stosowanie wody gorzkiej **Franciszka Józefa**, biorąc wieczorem przed udaniem się na spoczynek pełną szklanekę takowej.
Tg 2094

la, niedość jasno bowiem autor przedstawił stronę prawną dramatu, mianowicie, jak to mogło się stać, żeby gospodarz mógł być wypędzony ze swego domu i pozbawiony swej własności. Wskutek takich niedociągnięć obraz robi wrażenie, jakby plótno się marszczyło i domagało się poklinowania „bleitramu”.

Wracając do uwag, od których zacząłem, przyznać muszę, że „Orka na ugorach” stanowi jedno z wybitnych

BOŻE NARODZENIE W BETLEEM

WYCIEZKA do ZIEMI ŚWIĘTEJ

statkami „POLONIA” i „KOŚCIUSZKO”
17. XII. 35 — 7. I. 36

Ceny od zł 875,- łącznie z paszportem

Informacje i zapisy:
GDYNIA-AMERYKA LINJE ŻEGLUGOWE S. A.
Warszawa, Pl. Małachowskiego 4, Gdynia, Dworzec Morski,
LIGA KATOLICKA, Katowice, Piłsudskiego 58
„FRANCOPOL”, Warszawa, Mazowiecka 9.

ng 18 043

ten tem gęstszy czyni się mrok. Nie pomaga też bogactwo opisów przyrody. Wydarzenia powieści dzieją się w zimie, która ponmaza uczucie mrozu, więcej od ludzi.

Kompozycja nie jest dostatecznie zabezpieczona od zarzutów. Pomyślana na wielkie stalugi, jest rozrzuconym obrazem bez punktu węzłowego, nad którego rozwiązaniem czytelnik mógłby pomedytować, uspokajając roz-targane nerwy. Zbyt wiele rozwekłości i epizodów, nie mających związku z wątkiem dramatu.

W naturze talentu Wiktora leży obrazowość. Agituje obrazami. Wkłada czasem w usta swych bohaterów rezonowanie, ale sam działa za pomocą nakładania farb — to jego agitacja i wyraz namietności ideowej. Stąd pochodzi, że niektóre karty są za ciemne, inne zaś zbyt jasne, aż sentymentalne, gdy tamte wpadają w melodramatyczność. Niechęć do narracji sprawia, że obrazy trzymają się siłą przylegalności i wewnątrznie nie zawsze są dostatecznie wytłumaczone. Nie bardzo np. zrozumiały jest los — będący przecież osią powieści — samego Bie-

wydarzeń w literaturze powieściowej, kiedy powieść manifestuje swoją rolę społeczną, jako wywiad życia wewnętrznego, wyprzedzający wszystkie inne studia czy naukowe, czy administracyjne. W stosunku do ludu, powieść stosuje metodę etnograficzną, niemal naukową, i to sprawia, że tak bezlitośnie cechy charakterystyczne życia dobywa. Ale właściwie wszystkie sfery społeczeństwa trzeba studjować, nie prześlizgując się konwencjonalnemi na życie towarzyskie poglądami. A wtedy przekonalibyśmy się, że we wszystkich sferach kultura duchowa jest równie niska i to nie dlatego, że to ugiór, ale dlatego, że bioto, że zaniedbanie.

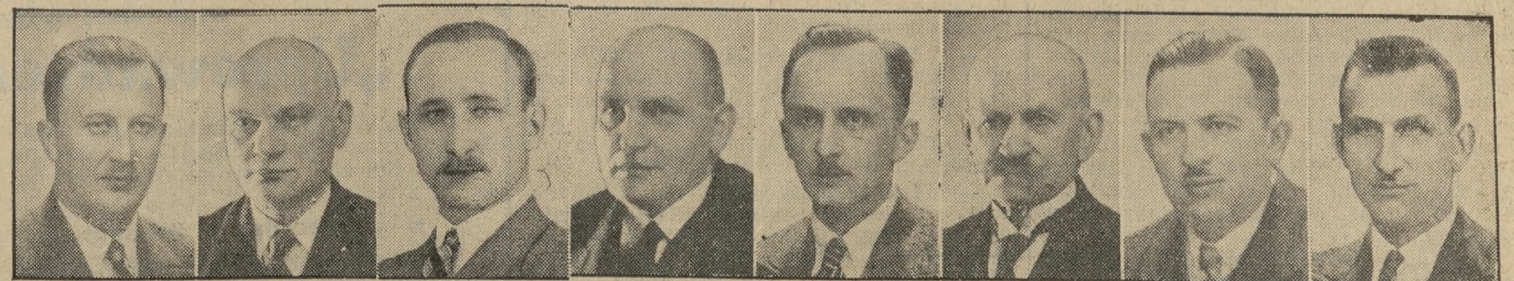
W każdym razie powieść, jako studjum, może być dźwignią społeczną, bo zmusza do zastanowienia się nad położeniem i wytwarza w duszy narodu samowiedzę. Za takie usiłowanie należy się artyście wdzięczność.

Z. Wasilewski
Warszawa.

PO WYBORACH W GNIĘZNE

KLUB 16 RADNYCH OBOZU NARODOWEGO, WYBRANYCH DO RADY MIEJSKIEJ W GNIĘZNE W DNIU 17 B. M.
Od lewej pp.: Leon Ptschyody, dr. Tadeusz Zgański, dr. Walery Szalkowski, Michał Kowalski, Stanisław Kowalski, Józef Śmielecki, dr. Stefan Pietrowicz, Bolesław Różakowski. (Wszyscy wybrani w okręgu I.)

Od lewej pp.: Kazimierz Perz, Zygmunt Migdałek, Kazimierz Jaźwiecki, Franciszek Perlikiewicz, Edmund Elantkowski, Stanisław Hartwich, Zygmunt Smelkowski, Tomasz Rezulek. (Wszyscy wybrani w okręgu II.)

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Proces Jurackiego

W związku z naszym wczorajszym sprawozdaniem z procesu Jurackiego podajemy dalszy ciąg zeznań oskarżonego.

W r. 1925/26 pracował 7 majątków na własny rachunek. Koncesję na prowadzenie biura uzyskał w 1927 i założył spółkę z p. Chelmiczkiem i inż. Ucząskim. Wystąpił osk. ze spółki, gdy dostał nową osobistą koncesję od Min. Reform Rolnych, spółka jednak nie została rozwiązana, a oskarżony wspólnikom wypłacał 20 proc. dochodów.

W latach od 1927 do 1930 przedsiębiorstwo parcelacyjne przynosiło znaczne zyski, bilans zamknięcia wyrażał się dużą cyfrą, mimo, że wielu nabywców zalegało ze spłatami przypadających rat. Juracki pobierał od 6 do 10 proc. prowizji od sumy uzyskanej ze sprzedaży.

Kwoty gotówkowe, wpływające do kasy firmy, były księgowane w księdze dochodów, wszelkie zaś niezrealizowane należności wpisywał osk. do podręcznego notatnika.

Organizowanie „miljonowej” spółki.

W lipcu 1929 r. otrzymał osk. zgodę z ministerstwa na utworzenie spółki o kapitale 50 tys. zł i przystępuje zaraz do jej organizacji, zyskując jako współników pp. Adama hr. Żółtowskiego, St. Gralskiego, Wychowskiego. W grudniu 1929 r. została zawarta umowa, mocą której powołano do życia spółkę parcelacyjną pod nazwą „St. Juracki, spółka z ograniczoną poręką” o kapitale zakładowym 1 000 000 zł, przyczem osk. wniósł udziały na kwotę 700 000 zł, z czego gotówkę miał wpłacić 100 000 zł, resztę miał pokryć z sum, osiągniętych z likwidacji starego przedsiębiorstwa, którego wartość obliczano na sumę 1 300 000 zł. Pozostali wspólnicy zadeklarowali udziały po 50 000 zł, z tem, że 50 proc. wpłacą od razu. Wspólnicy byli poinformowani o takim stanie rzeczy i sprzeciwu żadnego nie wnieśli.

Ponieważ ministerstwo miało pewne zastrzeżenie co do niektórych współników, nastąpiła nowa organizacja spółki, w skład której weszli Alfred Żurowski, pułkownik Zaremba i Trzeciński.

Tę właśnie spółkę zgłosił do zarejestrowania do sądu grodzkiego, wydziału handlowego w lipcu 1930.

Działalność spółki

Przedsiębiorstwo zaczęło działalność we wrześniu 1930 r., zatrudniając około 42 osób. Koszta handlowe wynosiły 20 do 50 tys. zł miesięcznie. W dalszym ciągu oskarżony opisuje jak doszło do nabycia przez spółkę maj. Gajewa, n. a Pomorzu, liczącego ca 840 ha. podówczas własność Jerzykowskiego. Majątek oglądał z ramienia firmy Morawski i oszacował go na 1 600 000 zł. Szacunek ten oskarżony zmniejszył na 1 200 000 zł, poczem wszedł w kontakt z właścicielem i zawarł z nim zwykłą umowę parcelacyjną. Nie wiedział nic, że na majątku ciąży olbrzymie długi, że sam B. G. K. ma ca 540 000 zł — a łączne zobowiązania sięgały 800 000 zł. Częściową parcelacją chciał oskarżony uratować interesy Jerzykowskiego przed subhastą.

Przewodniczący: Włec wówczas subhasta była już wyznaczona.

Oskarż.: Tak była już.

Przew.: I pan mimo to odważył się wziąć majątek do parcelacji?

Oskarżony wyjaśnia, że działał to za wiedzą i zgodą B. G. K. Licytację odroczone, a na terminie nastąpił układ z wierzycielami co do spłat. Zajął się wówczas całkowicie interesami

mieszkałe Wenecjańska 11. Aresztowane dostały się na teren gazowni przez parkan i dokonywały tam, jak dochodzenia V komisariatu P. P. wykazały, systematycznej kradzieży.

— **Oblawa.** Podczas przeprowadzonej w śródmieściu i parku Marcinkowskiego oblawy na kobiety lekkich obyczajów, ujęto 12 rejestrowanych prostytutek, które osadzone w areszcie policyjnym do dyspozycji Referatu Obyczajowego. (pt)

— **I to kradną.** Z altanki Wincentego Woźniaka (ul. Staszewska 17) skradziono jeden wąż gumowy i jednego królika. Jako złodzieja ujawniono Edmunda Wesołowskiego, zam. przy ul. Marsz. Focha nr. 214. Wymienionemu przedmioty odebrano i zwrócono poszkodowanemu. (pt)

Gajewa. Rozparcelowane zostało około 250 ha, za co wpłynęło jednak tylko około 70 000 zł. Splacając wierzycieli, oskarżony — jak twierdzi — zaangażował w Gajewo ze swoich kapitałów około 300 tys. złotych.

Przewodn.: A skąd pan wziął taką sumę!

W tem miejscu oskarżony objawia duże zmęczenie i nie może nic odpowiedzieć. Przewodniczący zarządza przerwę.

We wtorek przed południem zakończył swe wyjaśnienia oskarżony Juracki. Osk. opisuje w jaki sposób powstały sumy, które akt oskarżenia zarzuca mu jako przywłaszczone z wpłat wynoszonych przez nabywców parcel. Twierdzi, że musiał je niejednokrotnie przezarzemywać, ponieważ mimo parcelacji dany majątek szedł nieraz na licitację. Gdyby więc wypłacił właścicielowi te sumy nowonabywcy zostaliby poszkodowani.

Następnie na pytania obrony osk. wyjaśnia, pracę w spółce w czasie nadzoru sądowego. Twierdzi, że pier-

Adwokat Eborowicz

wotni nadzorcy układali się z właścicielami ziemskimi i za jedną trzecią lub jedną czwartą należności zwracali im często akta parcelacyjne. Na wniossek wierzycieli nadzorcy zostali usunięci, a na ich miejsce sąd powołał pp. Janiszewskiego i Garsteckiego. Nadzorcy o upadłość nie wnieśli. Omawiając ogólne prace spółki osk. podaje, że zgłoszenia parcelacyjne otrzymał łącznie na 113 obiektach o obszarze około 13 240 ha. Z tego rozparcelowano 7 777 ha.

Dalsze badania pozycji aktu oskarżenia sąd odkłada do chwili badania biegłego oraz świadka Sokołowa, księgowego w spółce prowadzonej przez Jurackiego.

Na salę rozpraw woźni wnoszą w międzyczasie olbrzymie stosy ksiąg, które mają służyć jako materiał dowodowy.

Zeznania świadków.

Po złożeniu zeznań osk. Jurackiego sąd przystąpił do przesłuchania Tadeusza Szydła biegłego księzkowego. Świadek zeznał, że księgowość prowadzona przez firmę nie dawała poglądu na całokształt działalności firmy. W roku 1931 świadek został wraz z Gajewskim mianowany nadzorcą firmy. Przy obejmowaniu nadzoru świadek stwierdził, że w kasie było bardzo mało gotówki. Pracownicy byli nieopłaćeni. Wierzyciele firmy na poczet kosztów nadzoru dali około 6 000 złotych, natomiast wpływy od dłużników wyniosły ogółem 8 000 złotych.

W czwartek, 21 bm.
wznowienie opery komicznej Mozarta

„Urowadzenie z Seraju”

Dyrekcja Teatru Wielkiego przystąpiła do wznowienia arcydzieła Mozarta opery komicznej „Urowadzenie z Seraju”, którą ujrzymy

w czwartek, dnia 21 listopada.

Opera ta przygotowana jaknajstaranniej przez dyr. Dr. Latoszewskiego otrzymała nową inscenizację reż. K. Urbanowicza oraz wspaniałe nowe dekoracje projektu

KRONIKA KRAJOWA

Wszyscy miłośnicy sportów wodnych spotkają się o godz. 20 na Zabawie Pierw. Pozn. Klubu Kajakow. w sobotę, 23. bm. w salach Król. Jadwigi, Al. Marcinkowskiego. Wstęp 1 zł. Zaproszenia do odebrania w firmie „Krawaty” ul. S. Kolna 12, zg 12 224

Restauracja w Hotelu Polonia Grunwaldzka 18, poleca bezolatnie sałe nowo-odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. dg 3124

Do 25 bm.

przyjmują listowi i pocztą przedpłatę za „Kurjer Poznański” za grudeń z poleceniem dostawy wszystkich gazet w grudniu. Celem uniknięcia niepotrzebnych reklamacyj prosimy o na wchmiastowe odwołanie prenumeraty za grudzień, a najpóźniej dnia 25. bm.

Abonentów, zamawiających „Kurjer Poznański” wprost w administracji, prosimy o wpłacenie przedpłaty za grudzień na konto w P. K. O. nr. 200 149 również przed 25. bm.

W sprawie autostrady

W związku z notatką naszą o otwarciu autostrady na odcinku Poznań—Kostrzyn, kierownictwo budowy autostrady donosi nam, że otwarcie tego odcinka w dniu 20 bm. nie nastąpi, a dopiero po przyjęciu przez komisję, w końcu bieżącego miesiąca. O dokładnym terminie otwarcia autostrady na odcinku Poznań—Kostrzyn poinformujemy czytelników naszych w swoim czasie.

Zatwierdzony wyrok

wspólniczek fałszerstw wekslowych

Gniezno. (Tel. wł.). Sąd Apelacyjny w Poznaniu w ub. poniedziałek rozpatrywał sprawę Wiktorji Makowskiej i Gabryli Miądowiczówny z Gniezna, współniczek fałszerstw wekslowych Maksymiliana Waberskiego, zatwierdzając wyrok I instancji, w którym zasądzono Makowską na 2 lata i Miądowiczówną na 1 i pół roku więzienia, zaliczając areszt śledczy i zawieszając wykonanie kary na 4 lata. Obronę prowadził dr. Pietrowicz z Gniezna, powództwo cywilne adw. Iglowicz z Gniezna. (br).

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Wanda Walent. Staroleka Wielka 1 zł; — A. M. z podziękowaniem za otrzymane łaski. z prośbą o dalsze, 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 240.50 zł.

Dla nieuleczalnie chorego inwalidy na podróz do groty Matki Moskij w Lourdes: M. W. z prośbą o modlitwę 1 zł; — I. P. i F. P. z podziękowaniem Bosk. Sercu Jezusa i Matec Najśw. za cudowne uzdrowienie 3 zł; — Wanda Walent. Staroleka Wielka, 1 zł; — Jadwiga S. z podziękowaniem św. Antoniemu za wysłuchanie prośby 3 zł; — radca Józef Draheim 20 zł; — J. M. w pewnej intencji 1.50 zł; — St. Smolboczek, Wronki, 20 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 174.50 zł.

Na Szkołę im. Jana Kasprzycza w Szymborzu p. Inowrocław: Dnia 16. 11. rb. przekazaliśmy pod adresem kierownika Szkoły 137.32 zł.

Listopad

20

ŚRODA

Kalendarz rzym.-kat.

Środa: Feliksa de Val.
Czwartek: Ofiarowanie
N. M. P.

Kalendarz słowiański

Środa: Sędzimira
Czwartek: Sława

Słońca: wschód 7.21
zachód 15.54

Długość dnia 8 g. 33 min

Księżyc: wschód 1.08 zachód 13.18
Faza: 6 dzień przed nowiem.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,42 mtr.

Przewidywania pogody na środę: Po chmurno, miejscowe opady, dość ciepło.

NOCNA SŁUŻBA APTEK

Śródmieście: Apt. pod Eskulapem, pl. Wolności 13. — Apt. pod Lwem St. Rynek 75. — Apt. Sapieżyńska, pl. Sapieżyński 1. — Apt. Chwaliszewo 76. — Jeżyce: Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76. — Łazarz: Apt. przy Parku, ul. Focha 47. — Górczyn: Apt. Karpińskiego, ul. Focha 158. — Wilda: Apt. przy Bramie, Górna Wilda 3. — Apt. Fortuna, Górna Wilda 96. — Staroleka: Apt. miejscowa. — Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. — Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

KRONIKA POZNAŃSKA

WYCIEGKI

— **Pol. Touring Klub** organizuje wycieczkę samochodową do Garmisch-Partenkirchen na olimpiadę w lutym 1936 r. Zapisy ograniczone w sekret. ul. Fredry nr. 12.

KRONIKA WYPADKÓW

— **Pożary.** Wczoraj o godz. 10.21 wezwano strażnicę nr. 1 przy ul. Masztalarskiej do Naradowic, gdzie w Nowej Wsi dolnej palilo się gospodarstwo p. Andrzeja Dworniczaka. Plonąca stodoła pełna zboża. Żywy inwentarz zdolano uratować. Pożar, który objął także dwa większe, lecz opróżnione chlewy, zagrażał sąsiednim budynkom mieszkalnym. Ogień starano się ugasić czterema liniami węzów. Wodę czerpano ze stawu zapomocą pompy motorowej. Po trzygodzinnej uciążliwej pracy zdolano pożar zlokalizować. O godz. 13.25 oddział 1 powrócił na odwach. Niewiadomo czy dość poważne straty są pokryte ubezpieczeniem. (pt)

O godz. 14.48 oddział 1 wyruszył na Stary Rynek, gdzie pod nr. 43 w podwórzowym budynku, obok ustępów, paliła się zabijka, a w niej nagromadzone śmieci. Ogień stłumiono ręczną sikawką w niespełna pół godziny

W mieszkaniu Maksymiljana Adamczewskiego, przy ul. Chociszewskiego 47, powstał pożar, który ugasili lokatorzy. Pożar powstał od zapalenia się sukni, wiszącej przy piecu. W mieszkaniu wypaliła się podłoga. Strata wynosi 40 zł; dochodzenia w toku. (pt)

— **Nieszczęśliwy wypadek.** Czesław Krajewski (ul. Wenecjańska 7), jadąc ul. W. Garbary na rowerze, a chcąc wyminąć wóz, najechał na tramwaj linii nr. 2, przyczem odniósł lekkie obrażenia na głowie. Poważniejszego wypadku nie było. (pt)

KRONIKA POLICYJNA

— **Oszustka udaje hrabinę.** Na terenie woi. warszawskiego, wśród ziemian grasowała od pewnego czasu jakaś kobieta, która, podając się za hrabinę Zamoy-ską, dokonuje tym sposobem szeregu oszustw. Jak stwierdzono, również na terenie Wielkopolski dokonała ona całego szeregu oszustw. Poszkodowani milczą o tem z obawy przed kompromitacją, że dali się nabrać przez zwykłą oszustkę.

Oszustka jest około 30-letnia niska brunetka, o czarnych oczach. M. in. włada ona bardzo dobrze językami francuskim i niemieckim. Swego czasu pracowała w Przeworsku pod Lwowem u ks. Lubomirskiego, gdzie uchodziła za Janinę z Orłowskich Walewską. (wel)

— **Ujęcia.** Ujęto na gorącym uczynku kradzieży kieszonkowej złodziejkę kościelną, 56 letnią Annę Kubisz, zam. przy ul. Piotra Wawrzyńskiego 11. Kubiszowa, która jest żoną kolejarza, dokonała w dn. 15 bm. kradzieży portmonetki z zawartością 5 zł. w kapiocy św. Józefa, na szkole Franciszka Hojka z Grodziska. Funkcjonariusze P. P. obserwowali Kubiszową już od kilku dni, co wreszcie doprowadziło do ujęcia notorycznej złodziejki w kościołach.

Na terenie Gazowni Miejskiej zostały przytrzymane na kradzieży węgla Marja Perkowska, 16-letnia Stanisława Perkowska i Jadwiga Nowaczyk, wszystkie za-

OSOBISTE

— **Ślub.** W dniu 16 bm. w kościele farnym w Poznaniu ks. mianonarz Wroniewicz pobłogosławił związek małżeński pomiędzy znanym działaczem narodowym adwokatem Michałem Frankowskim ze Strzelna z p. Heleną Nadolską również stamtąd. Młodej parze składamy serdeczne życzenia.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Bilety tygodniowe będą ogólnie dostępne** i wydawane będą od 1. 1. 36 r. z każdej stacji na przejazd co najmniej do 100 km. z ważnością od poniedziałku do niedzieli. Bilety te upoważniają do jednorazowego przejazdu tam i z powrotem, nie wyłączając niedziel i świąt. Cena ich wynosić będzie około 16 groszy za 1 km. w klasie trzeciej. Przy biletach tych będą stosowane legitymacje, ważne na cały rok kalendarzowy, które będzie można nabyć w kasach w cenie 10 gr. Zniżka, w porównaniu z ceną przejazdów pojedynczych, wyniesie około 80 proc. — Robotnicy, którzy obecnie muszą starać się o osobne poświadczenie w urzędach gminnych, że są zatrudnieni jako robotnicy, nie będą w przyszłości obciążeni tą formalistyką.

Z WIELKOPOLSKI

— **Bydgoszcz.** W niedzielę nastąpiło otwarcie uczniowskiej wystawy religijnej w lokalu Muzeum Szkolnego, przy ul. Warszawskiej 25. Otwarcia dokonał ks. dziekan kanonik Stepczyński, wygłaszając przemówienie z podziękowaniem dla organizatorów wystawy z prof. Fażczyńskim na czele.

— Na walnym zebraniu Kl. Wioślars. „Gryf” pod przewodn. dyr. Władysława Żewickiego, dokonano wyboru nowych władz. Na stanowisku prezesa pozostał dr. Jeżewski, wiceprez. kpt. Brunner, sekr. p. Płażalski i skarb. p. Piniarski.

— Doroczne zebranie radców opiekuńczych dla sierot z obwodu bydgoskiego odbędzie się 20. bm. o godz. 10 w gmachu sądu grodzkiego, sala nr. 27.

— Poświęcona szkoła powszechna na Jachcicach nosi nazwę Marii Curie-Skłodowskiej. Tow. Przyjaciół i Obywateli Jachcic ofiarowało szkole duży portret wielkiej uczoniej.

— Z okazji przyjazdu do Bydgoszczy na poświęcenie nowego gmachu szkolnego na Jachcicach całego zarządu Tow. Popierania Budowy Szkół Powsz., odbyło się zebranie plenarne tego T-wa w sali posiedzeń bydgoskiej rady miejskiej. Na porządku obrad były sprawozdania z ostatnio odbytego „Tygodnia Szkoły Powszechnej”.

— W uzupełnieniu podanej przez nas w poprzednim wydaniu wiadomości o poważnej kradzieży w składzie galanterii meskiej, przy ulicy Gdańskiej, dodajemy, że dochodzenia policyjne ustaliły udział trzech włamywaczy, którzy muszą mieć dużą wprawę w tego rodzaju „robocie”, bowiem zrecnie pozacierali ślady na podłodze i działali najprawdopodobniej w gumowych rękawiczkach. Złoczyńcy pozostawili swoje stare kapeluszki, pochodzące z firmy Mieszkowski w Warszawie, co nasuwa podejrzenie, że przybyli do Bydgoszczy na gościnne występy z innych stron Polski. Skradziony towar musieli wywieźć przy pomocy co najmniej dwóch samochodów. Tymczasowo kierunku ucieczki złoczyńców nie zdolano jeszcze ustalić.

— Władze administracyjne wznowiają w dniu dzisiejszym „nauczkę chodzenia po ulicach”. Trzykrotnie, za każdym razem na przeciąg paru godzin, funkcjonariusze policji mają ergulować ruch pieszy, kierując go na odcinki w pobliżu przecznic i zmuszając publiczność do przekraczania jezdni pod kątem prostym. „Nauczka” wyznaczona jest na godziny 7—9 rano, 2—4 po południu i 6—8 wieczorem.

— **Inowrocław.** Założono Zw. Popierania Turystyki, obejmujący Inowrocław, Gniezno oraz powiaty inowrocławski, mogileński, żniński i gnieźnieński. Po przyjęciu statutu ukonstytuował się zarząd z prez. Jankowskim

— Policja aresztowała 15-letnią Zofię Siemradzką, która „wyspecjalizowała” się w skakaniu do bedących w biegu pociągów towarowych, z których zrzucała węgiel, zbierany później przez jej współników.

— Inwalida wojenny, winien w celach uzyskania stałej niższej kolejowej zgłosił się do sekretariatu Związku przy ul. Król. Jadwigi.

— Dwie niemieckie drużyny bokserkie „Herros Eintracht” z Hanoweru, wicemistrza drużynowego Niemiec, oraz reprezentacje miasta Berlina sprowadza w najbliższym czasie jeden z inowrocławskich klubów sportowych.

— Otwarcie świetlicy sokolej nastąpiło w niedzielę w gmachu sokoln. Świetlica posiada szereg pism i różne gry towarzyskie.

— Srebrne zastawy stołowe oraz większą ilość bielizny stały się łupem złodziei z rolnika Wawrzyniaka w Jaksicach.

— Akademia ku czci H. Sienkiewicza odbyła się w sali Teatru Zdrojowego staraniem T. C. L. Słowo wstępne wygłosił kpt. Zablocki, referat o Sienkiewiczu prof. Molski, a recytację prez. S. N. dr. Ganowicz. Na dalszą część programu służyły się występy chóru parafii M. B. i popis orkiestry wojskowej.

— Dwóch zawodowców złodziei węglowych W. Nowickiego i L. Olejnika sąd grodzki skazał do 7 mies. więzienia.

— Jeden z gospodarzy w Rojewie, pow. Inowrocławski, natrafił w czasie orki na błyszczącą bryłę ziemi. Ponieważ w wiosce panuje przekonanie, że jest to prawdziwe złoto, odesłano ziemię do Poznania, gdzie zostanie przeprowadzona analiza.

— Na terenie pow. Inowrocławskiego przystąpiono ostatnio do rejestracji szkód pozostających z powodu suszy.

— **Leszno.** Dochodzenia policji śledczej ustaliły, że sprawcami zabójstwa śp. Bernarda Kurkiewicza, syna leśniczego z Małogodworu, pow. leszczyńskiego, są wojskowi, wobec czego sprawę przekazano władzom wojskowym. (pt)

— **Ostrów.** Czerwony Krzyż urządza tu w sobotę, 23. bm. w Polonji „Katarzynki”. — Wystawa prac szkolnych członków kół młodzieży P. C. K. odbędzie się w czasie od 1.—8. grudnia br. w świetlicy przy ul. Koszarowej 20.

— Rowery giną tu niestannie. W sobotę pewien gość z Czekanowa przyjechał do fryzjera na rowerze i zostawił go przed składem p. Voelkna, przy ul. Kościelnej 11. W czasie gonienia rower znikł bez śladu.

Jubileusz kupiectwa szamotulskiego

Jak już pokrótce donosiliśmy, Zrzeszenie Kupców w Szamotulach obchodziło w ub. niedzielę uroczystość 25-lecia swego istnienia. O godzinie 10.30 odprawił w klasztorze pofranciszkańskim, wobec władz i licznych delegacji bratnich organizacji, na intencję jubilata mszę św. ks. dziekan radca Kaźmierski, który też przemówił w podniosłych słowach od stóp ołtarza.

Po wspólnym śniadaniu zwiedzili goście tutejszą Olejarnię, powitani przez dyr. p. Mielickiego, następnie prastarą kolegiatę, baszcie Halszki z Ostroga oraz mięjską drukarnię. Wycieczkę przewodził regionalista p. dyr. Józef Preuse.

Po południu o godzinie 15-tej w sali hotelu „Eldorado” otworzył uroczyste zebranie jubileuszowe prezes p. Jan Jęzowski, witając władze, ks. dziekana Kaźmierskiego, burmistrza Bartkowskiego, przedstawicieli prasy, delegatów Związku Tow. Kupieckich z prezesem K. Otmianowskim na czele oraz licznych delegatów towarzyszy kupieckich z Poznania, Obrzycka, Wroniek, Wągrowca, Wrześni, Środy, Międzychodu i Czarnkowa. Po przedstawieniu w krótkim zarysie historii towarzystwa i uczczeniu zmarłych założycieli i członków, obiał przewodnictwo prezes Związku p. Otmianowski, który nawoływał do solidarnego zrzeszenia się wszystkich kupców Polaków — katolików w Związku i energicznie przeciwstawienia się zastraszającemu napływowi żydostwa do Wielkopolski.

Z głęboko ujętego, sumiennie opracowanego przez sekretarza p. W. Wronieckiego sprawozdania dowiadujemy się, że założycielami towarzystwa byli pp. s. p. Zwierzyński, s. p. Michał Szydłarski, s. p. Burzyński, Hytry, Szewin, Kozłowski, Nowakowski i adwokat Wyrzykowski (obecnie emeryt, prezes sądu apelacyjnego w Poznaniu). Pierwszym prezesem wybrano drogerzystę s. p. Zwierzyńskiego.

— Wystawa obrazów polskich artystów jest tu otwarta od 18 do 20 bm. w auli gimnazjum mejskiego.

— Związek hodowców morwy i jedwabników utworzono tu onegdaj. Związek będzie miał na celu skoordynować przemysł hodowlany i przetwórczość jedwabnictwa. Prezsem został p. Leon Wawrzyniewicz, kierownik tutejszej stacji jedwabniczej.

— Sokolstwo okręgu ostrowskiego odbyło tu w niedzielę zebranie delegatów pod przewodnictwem prezesa adw. Kubiaka. Dzielnice zastępowały p. Roskoszny i p. Sobczyńska.

— Nieszczęśliwemu wypadkowi uległ pomocnik handl. Sobczak, który postrzelił się niebezpiecznie w brzuch. (os)

— **Pakość.** Stow. Właścicieli Nieruch. odbyło w ub. tygodniu przy bardzo licznym udziale członków zebranie, na którym omawiano szereg aktualnych i ważnych spraw, związanych z gospodarką miejską i powzięto odpowiednie rezolucje do władz. Przedewszystkiem najważniejszym tematem obrad była sprawa uchwalonej ostatnio przez radę miejską wielkiej pożyczki w wysokości 63 tysiące zł na pokrycie wkładów i strat w K. K. O. Pożyczkę oczywiście w formie podatków właśc. nieruchomości, placić będą musieli. Wobec czego uchwalono rezolucję, domagającą się zbadania całej sprawy przez odpowiednie czynniki. Prócz tego uchwalono rezolucję w sprawie podwyższenia, najpierw obniżonych dodatków komunal. do podatków państw. i w sprawie obniżki komornego, która jest nowym ciosem dla właśc. domów. (wp)

— **Pniewy.** Restaurator p. K. Kaszkowiak wydzierzał swoje śpiżarnie żydowskiej firmie zbożowej „Holender” ze Szamotul. Jest to pierwszy wypadek w Pniewach wpuszczenia Żyda do naszego miasta. (n)

— **Rogoźno.** Jednej z ubiegłych nocy włamali się złodzieje do składnicy kupca p. Jana Przybylskiego i nasypali już węgla w worki, atoli zostali spłoszeni i zbiegli niepoznani. (rm)

— Kurs mistrzowski w wszystkich zawodach ma się rozpocząć 1 grudnia b. r. Zgłoszenia przyjmują kierownik szkoły powz. A. Urbański lub mistrz kowalski A. Zieliński.

— Mistrz kowalski A. Zieliński odznaczony został w dniu 11. bm. brązowym krzyżem zasługi. (n)

— **Sroda.** Dnia 24. bm. obchodził tut. Kat. Stow. Kobiet „Oświata” 25-lecie istnienia. Z tej okazji odbędzie się uroczyste nabożeństwo i akademja. Na program akademji złożą się m. in. sprawozdanie jubileuszowe, przemówienie, Rzepeckie z Poznania, śpiewy, deklamacje, składanie życzeń i wręczenie dyplomów.

— Srebrne gody małżeńskie obchodzili 14. bm. pp. Józef i Marija z Stołowskich Lesińscy z Petkowa.

— Kupiectwo średkie uchwalilo zniesienie rozdawania podarków klientom, według dotychczasowego zwyczaju. Na miejsce tego przetrzeźnia tutejsi kupcy pewną sumę dla najbiedniejszych miasta.

Działalność intensywna wspomnianej garstki kupców powiększała z roku na rok stan posiadania przedsiębiorstw polskich. Owocną pracą przerwała wojna światowa. Po 18 miesięcznej przerwie stanął na czele towarzystwa niezłomny pracownik na niwie społecznej i narodowej s. p. Michał Szydłarski, który przez 15 lat swej presury i ofiarnej pracy dla dobra kupiectwa polskiego złożył głoskami zapisał się w historii tutejszego zrzeszenia. Na czele obecnego zarządu, w czasach dla kupiectwa bardzo trudnych skutkiem kryzysu stoi p. Jan Jęzowski.

Dłuższy referat o dzisiejszej sytuacji gospodarczej, wygłosił następnie dyr. Z. T. K. p. Sikorski. Referent omówił m. in. złą politykę kartelową, traktatową i celną. Mówił o etatyzmie, przerście biurokratyzmu, który ciąży jak zmora na społeczeństwie. Następnie składali życzenia p. Otmianowski, wręczając jubilatce dyplom, dalej pp. starosta Narajewski, plk. Thomas, burmistrz Bartkowski, ks. dziekan Kaźmierski, insp. wojew. L. O. P. P. por. Kiciński, gimn. Beik oraz bardzo liczni delegaci. Wszystkie przemówienia przedstawicieli władz i delegatów nawoływały do silnego organizowania się kupiectwa polskiego i katolickiego a przeciwstawienia się i wyrugowania najeźdźców żydowskich.

Po uroczystym zebraniu, które miało przebieg podniosły, odbył się wspólny obiad, poczem wieczorek towarzyski. W miejsce dekoracji ulic na dzień jubileuszu złożyło Zrzeszenie Kupców większą kwotę na „Caritas”. Kupiectwo katolickie miasta Szamotuł, które niewątpliwie wiele zdziałało, ma jeszcze poważnych konkurentów Żydów. Odpowiednie odezwy do społeczeństwa, szczególnie ludności wiejskiej i silne zrzeszenie się donowadzić musi do zwycięstwa i wyrugowania paserzytów, jakimi są Żydzi. (ec)

— W początkach listopada otwarto tutejsze szkoły rolnicze: polską i niemiecką. Pierwsza istnieje 15, druga 11 lat. Dyrektorem obu szkół jest p. Jerzy Lipowski. Szkoła rolnicza polska liczy 41 uczniów (w tem 10-ciu z pow. średzkiego i 2 Polaków z Niemiec), niemiecka 71 — razem 112 uczniów.

Z POMCZA

— **Chelmo.** Nieznani sprawcy dokonali napadu handyckiego na zagrodę rolnika Jana Korthalsa.

— **Lubawa.** Wybrany przez większość narodową członków rady miejskiej na wiceburmistrza, kupiec p. Fr. Jankowski, został przez władze administracyjne zatwierdzony. Wybory wiceburmistrza odbywały się tutaj trzykrotnie, ponieważ pierwsi dwaj kandydaci, wybrani przez tę samą większość, nie zostali zatwierdzeni.

— **Rolnik W. Bielicki w Pratinicy** ku wielkiemu zszerszeniu sasiadów sprzedał swe 140 morgowe gospodarstwo za stosunkowo niską cenę Niemcowi Thonowi. (gn)

— **Tczew.** W lipcu rb. przybył do Tczewa nieznany osobnik w mundurze porucznika 2 pułku szwoleżerów rokitniańskich, który przedstawił się jako Franciszek Gach, oficer gospodarczy 2 p. szwoleżerów w Starogardzie, i zamawiał wśród tw. rolników wielkie ilości zboża „dla pulku”. Ofiara oszusta padł rolnik Meyer z Tczewskich Łąk. Zamówione zboże rzekomy oficer załadował na samochód ciężarowy firmy „Wichert” w Starogardzie, gdzie przedstawił się jako syn rolnika Mayera z Tczewskich Łąk, zboże za gotówkę sprzedał, zaś siano sprzedał do Stadnicy Państw. w Starogardzie. Policja po długich poszukiwaniach wytopiła oszusta, którym okazał się 25-letni czeladnik rzeźnicki Jan Gapski. Epilog tej niezwykłej kopenickiady znalazł się obecnie na wokandzie sądu okr. który oszusta zasądził na półtora roku bezwzględnej więzienia.

— Na 10 miesięcy więzienia skazany został rolnik Witold Stanenberg z Tczewa, który podczas prac rolnych nad Wisłą w Tczewie położył podstępnie pułkiem w plecy żadał ciężki cios swemu szwagrowi, Fryderykowi Gołobklemu.

— Na dworcach w Tczewie Strażnicy Granicni przytrzymali trzech kolejarzy, którzy z terenu Prus Wschodnich do Polski przemyśleli 12 kilo rakadkich i bardzo drogich cebulek specjalnych kwiatów. (at)

— **Świecie.** Obchód „Dnia Młodzieży” rozpoczęła msza św. celebrowana przez ks. Krausego, podczas której kazanie wygłosił ks. Glowacki. Pienia wykonał chór „Oecylia”. Akademja odbyła się na sali p. Popławskiej, na której przemówienie wygłosił ks. Glowacki, poczem odbyły się popis muzyczno-deklamacyjny. Chórem dyrygował p. Kulezyk.

— **Tuchola.** W Włociborzu 2-letni syn mistrza piekarskiego Wiśniewskiego spadł do zbiornika z wodą, ponosząc śmierć spowodowaną udarem serca.

Doskonale skutkuje
Po miesięcznym używaniu odczuwamy już poprawę.

MIA jako woda na porost włosów jest nie do zastąpienia

Fabryka Kosmetyków Henryk ŻAK
Poznań.

Pg 6 599/6 600/2530/1

Tajemnicze postrzelenie ekspedjentki

Mogilno. (mm). W nocy z soboty na niedzielę około godz. 2 domownicy, zamieszkali w nieruchomości p. Płoszyńskiej, przy placu Wolności, usłyszeli strzał w mieszkaniu p. Nawrotkowej, właścicielki składu kolonialnego. Jak wykazały późniejsze dochodzenia, postrzelona została w prawe płuco ekspedjentka p. Jadwiga Ciszewska, która przebywa obecnie w ośrodku zdrowia dr. Gracza w Mogilnie.

Szczegółów postrzelenia chwilowo nie można podać, gdyż p. Nawrotkowa okrywała całe zajście tajemnicą, tak, że policja przeprowadzała dochodzenia dopiero w poniedziałek. Energiczne śledztwo w toku.

Strzały na zabawie

Inowrocław (pt). Podczas zabawy, urządzonej przez „Opiekę Rodzicielską” szkoły powszechnej w Pęchowie, pow. inowrocławskiego, doszło do nieporozumienia pomiędzy młodzieżą. W czasie sprzeczki Kazimierz Ozdoba z Pęchowa oddał dwa strzały z rewolweru bębnekowego, zabijając na miejscu Wincentego Mazurkiewicza robotnika zam. w Pęchowie. — Sprawca zabójstwa został ujęty i osadzony w areszcie.

Z GDYNI I WYBRZEŻA

— **Gdynia.** Z Gdańska przybyła do Gdyni i odwiedziła port niemiecka wycieczka z Prus Wschodnich. Uczestnicy tej wycieczki są przedstawicielami izb przemysłowo-handlowych w Królewie, Elblagu, Olsztynie i Słupcy.

— Łazienki w Gdyni zostały rozebrane, co pozostaje w związku z ukończeniem prac przy budowie mola reprezentacyjnego. Niebawem molo reprezentacyjne zostanie zabrukowane. Już w roku przyszłym do nowego mola przylegać będzie ozdoba Gdyni wielki plac reprezentacyjny.

— Sad okręgowy rozpatrywał sprawę Wilhelma Szostaka, oskarżonego o pobicie nożem Władysława Haniaka. Sad przy wzięciu pod uwagę okoliczności łagodzących skazał oskarżonego na rok więzienia. Wspólnicy Szostaka, którzy w bóje udział brali, Roczniak Teodor oraz bracia Rożañscy Czesław i Franciszek, skazani zostali na karę więzienia przez 6 miesięcy każdy.

— Staraniem konsulatu norweskiego i firmy „Bergenske” wysłietlano w Gdyni film propagandowy o Norwegii.

— Dochodzenia policyjne wykazały, że znaleziony na ulicy Traugutta w Gdyni poraniony i nieprzytomny mężczyzna nazywał się Jan Malkowski, liczył on lat 40 i zamieszkiwał ostatnio w Kacku pod Gdynią. Ustalono, że Malkowski padł ofiarą nieumyślnego zabójstwa.

Przy OTYŁOŚCI

i wadliwej przemianie materji stosuje się ziola magistra Wolskiego ze znakiem ochronnym „Degrosa” nie wymagające specjalnej diety.
ng 17 657

KSIĘGI STANU GWILNEGO

Zapowiedzi.
Dnia 18. b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):
Pomocnik gastr. Marjan Steinberg i fryzj. Wanda Szafrañska; obuw. Stan. Jedrasiak i gospod. Marja Brzozowska.

Zgony:
Dnia 18 listopada 1935 r. zapisano następujące zgony: Józef Kanikowski, 4 lata, 8 mies.; Czesław Perki, student medycyny, 23 lata; Roman Wielicki, emerytowany nauczyciel, 57 lat; Marija Goździłewska z domu Kajzerska, 80 lat; Otylia Götzenhof-Grabowska z domu Kleńska, wdowa, 71 lat; Gabryela, nieznanego dziecka płci żeńskiej, podrzutek w wieku około 3½ miesiąca; Zofia Nowicka, mężatka, 55 lat; Ludwika Bock, krojczyni, 79 lat; Władysław Gaj, emer. str. poster. P. P., 55 lat; Sylwester Maus, podmistrz cieleński, 73 lata; Irena Nowakówna, biurowa, 37 lat; Michał Michalski, podporuczn. — weteran z 1863 roku, 88 lat; Józef Adamczak, dekarz, 53 lata; Helena Bzowa, 6 mies.; Katarzyna Tomczakówna, bez zawodu, 29 lat; Franciszka Tomczakowa z domu Paczkowska, 54 lata; Marija Michalowska z domu Mazurczak, 33 lata; Andrzej Maciejewski, 16 godz.; Helena Tomaszewska, ekspedjentka, 21 lat; Marjan Krawczak, 5 mies., 20 dni; Stanisława Galubianka, 6 mies. 14 dni.

Wyrok w procesie o nadużycia

w grudziądzkiej kasie parcelacyjno-osadniczej

Grudziądz. (gn) W procesie o nadużycia w grudziądzkiej Kasie parcelacyjno-osadniczej, który trwał sześć tygodni, zapadł w piątek wieczorem wyrok, zasądający dyrektorów Wasilewskiego i Szymkara oraz buchaltera Błonieckiego, za fałszywe zestawienie bilansu, za rok 1929. W. i Sz. skazani zostali na grzywnę po 5000 zł, a Błoniecki na 3000 zł. Rewident Zw. Rewizyjnego, Świnarski z Torunia, za udzieloną przy sporządzeniu bilansu pomoc zasądzony został na grzywnę 2000 zł. Na podstawie amnestji grzywny te zostały umo-

zione, natomiast zasądzeni skazani zostali na ponoszenie kosztów sądowych w sumie łącznej 1500 zł. Oskarżeni Kulczyk i Zathej zostali dla braku dowodów winy uwolnieni.

Powiatowa Kasa założona została w 1925 r. przez działaczy Stron. Ludowego („Piast”). Wskutek jej likwidacji drobni rolnicy, osadnicy i robotnicy na wychodźstwo, którzy składali w niej swe oszczędności, poszkodowani zostali na ogólną sumę 1.800.000 zł. Likwidacja nie jest dotąd jeszcze ukończona.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

W TEM MA POLSKA STANOWISKO MOCARSTWOWE...

Bez rozgłosu, niemal niepostrzeżenie dla szerszej publiczności, obchodzi obecnie matematyka polska swoje niezwykle święto. Przed paru tygodniami ukazał się dwudziesty piąty, jubileuszowy tom czasopisma matematycznego „Fundamenta Mathematicae”.

Sam fakt wydania dwudziestu pięciu tomów w ciągu piętnastu lat nie jest oczywiście niczym nadzwyczajnym, z łatwością bowiem można wymienić czasopisma naukowe, które mogą się pochlubić większą liczbą roczników. Znaczenie jubileuszu polega jednak na tem, iż czasopismo „Fundamenta Mathematicae” stało się symbolem fenomenalnego rozwoju nauk matematycznych w odrodzonym państwie polskim i że jest z tym rozwojem jak najściślej związane.

Kiedy w roku 1920 profesorowie warszawskiego uniwersytetu W. Sierpiński, S. Mazurkiewicz i przedwcześnie niestety zmarły Z. Janiszewski zakładali „Fundamenta Math.”, termin „matematyka polska” był dla zagranicy pustym niemal słowem. Znane były co prawda szeroko i zaszczytnie nazwiska kilku wybitnych uczonych polskich, wiedziano jednak zarazem, że prace ich, ceniono wysoko zagranicą, nie znajdują odpowiedniego rezonansu z Polską i że brak jest pracowników, którzyby potrafili kontynuować ich dzieło, utrzymując ciągłość rozwoju. Z chwilą stworzenia nowego czasopisma i rozwinięcia szerszej działalności przez jego założycieli, następuje decydujący zwrot. Stało się ono bowiem ogniskiem, skupiającym szereg młodych i twórczych talentów, umiających wspólnie pracować nad zagadnieniami matematyki i, co najważniejsze, mniejszych konstruować takie zagadnienia. Umiejętność obudzenia takiego ruchu i stworzenia odpowiedniej atmosfery naukowej, jest w pierwszym rzędzie zasługą niezwyklej indywidualności naukowej prof. W. Sierpińskiego.

Miarą uzyskanych postępów i szybkości rozwoju niechaj będzie fakt, iż w ciągu 15 lat istnienia czasopisma ukazało się w niem 473 prac 64 autorów polskich. Brak odpowiedniej statystyki uniemożliwia dokładne określenie bez porównania większej liczby prac polskich uczonych, ogłoszonych w innych czasopismach krajowych i zagranicznych, wydawnictwach Akademii, Towarzystw naukowych itd. Już przez samo ukazanie się pierwszego tomu „Fundamenta” zajęły bardzo poważne miejsce w światowej literaturze matematycznej; świadczy o tem najdobitniej liczba 106 autorów zagranicznych, którzy dotychczas zamieścili swe prace w „F. M.”, a tę wśród nich pierwszorzędną uczeni ze wszystkich niemal krajów europejskich, ze Stanów Zjednoczonych i z Japonii. Równoległe z rozwojem czasopisma wzrastało także znaczenie matematyki polskiej. Słowa „Szkoła polska”, „Szkoła warszawska” posiadają dzisiaj ustalony a zaszczytny dla nas znaczenie w całym świecie naukowym. Świat wie także, że matematyka polska posiada zadatki ciągłego i trwałego rozwoju.

Jedną jeszcze okoliczność należy osobno podkreślić. Fundamenta Math. stworzyły mianowicie nowy typ czasopisma matematycznego, poświęconego wyłącznie pewnym działom nauki (teoria mnogości, topologia, aksjomatyka itp.) Zbytecznym jest chyba wyjaśnienie, jakie znaczenie w organizowaniu nauki posiada czasopismo skupiające prace z kilku zbliżonych dziedzin. Za tym przykładem poszły młodsze czasopisma polskie: „Studia mathematica” (Lwów od r. 1929) i „Acta arithmetica” (Warszawa od r. 1935). Ze ten nowy typ czasopism odpowiada ogólnie odczuwanym potrzebom, o tem świadczy liczny współdziałający wybitnych obcych uczonych, o tem świadczy także ich rozpowszechnienie w świecie naukowym (Prof. R. C. Archibald, dyr. biblioteki uniw. w Providence stwierdził, że F. M. są najbardziej czytelnym czasopismem matematycznym w jego bibliotece).

Piękny hotel zasługom polskich uczonych złożyli matematycy całego świata, nadsyłając w liczbie trzydziestu swe artykuły do jubileuszowego tomu „Fundamentów”; wśród autorów tych prac spotykamy między innymi nazwiska pięciu profesorów paryskiej Sorbony. Fakt ten, jeden z pośród wie-

lu podobnych objawów uznania, pozwala nam stwierdzić, iż nauki matematyczne są tą dziedziną kultury, w której Polska zajęła prawdziwie mocarstwowe stanowisko. Rozwój matematyki polskiej unaocznia nam zarazem w sposób dobitny, czego mogą dokonać w najbardziej niesprzyjających warunkach indywidualności prawdziwie twórcze; jeżeli im nie brak ambicji i woli.

Dr. W. Ś.

Poznań.

ZYCIE KULTURALNE

DZISIAJ MAMY POLSKĄ PREMIERA SYMFONICZNA

Dwa dzieła polskie usłyszymy dzisiaj na koncercie symfonicznym w teatrze Wielkim. Jedno: symfonia trzecia Stefana Poradowskiego, było już w Poznaniu wykonane i spotkało się z pamiętnym sukcesem. Drugie, które odegra Orkiestra Symfoniczna m. Poznania pod batutą prof. F. Nowowiejskiego, będzie pierwszym wykonaniem wogóle. Jest to „Concerto” na wielką orkiestrę, napisane przez dr. Tadeusza Szeligowskiego.

Autor „Kazików” i „Zielonych Pieśni” jest publiczności poznańskiej dobrze znany. Za swego tutaj pobytu przed paru laty rozwinął był szeroką działalność pedagogiczną i animatorską, wnosząc do niej mocny temperament i młodzieńczą werwę. Czytelnicy Działu Kultury i Sztuki mają osobno w pamięci dr. Szeligowskiego jako autora ciekawych artykułów o muzyce,

TURCJA I EMISARJUSZE „LECHISTANU”

Niedługo po wielkiej wojnie posyłałem anegdotę, która krążyła wówczas po naszym formującym się świeżo Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Ze mianowicie na wszelkich przyjęciach dla ciała dyplomatycznego, w Konstantynopolu akredytowanego, sultan, przywitawszy się z posłami i ambasadorami, nieodmiennie, aż do ostatnich czasów, zapytywał wielkiego wezyra:

— A gdzie ambasador Lechistanu?

Na to wezyr, nachylając się do dostojnego ucha, miał odpowiadać:

— Niestety, nieprzewidywane trudności uniemożliwiły mu przybycie...

Poczem ceremonia szła dalej, według ułartego protokołu.

Nieco dochodziłem, ile było prawdy w tej bądź co bądź wzruszającej i miłej dla Polaka anegdocie. W każdym razie jest pewnym, że Turcja z pośród wszystkich mocarstw, jedna Turcja nie uznała nigdy rozbioru Polski. Bardzo więc możliwe, że zwyczaj taki wszedł był do ceremoniału w pierwszych latach po rozbiore, sposobem jakby demonstracji protestu, a potem już utrzymał się siłą bezwładności, która aż do ostatnich czasów była przeciwieństwem jedyną Turcji przedkemałowskiej. A już jest faktem historycznym, że rozbrany „Lechistan” utrzymywał z Turcją przez długie lata stosunki wieloletnie, a nie pozabawione znaczenia.

Pewnym ich odcinkiem zajmuje się obecnie dr. Adam Lewak, były kierownik Zbiorów Rapperswilskich, w wydanej świeżo pracy pt. „Dzieje emigracji polskiej w Turcji”, wydanej przez Instytut Wschodni w Warszawie.

*

Już w czasie powstania listopadowego nawiązywał rząd polski stosunki z Turcją, wysyłając tam swego przedstawiciela Konstantego L. Waldorff Woliczkiego. Po upadku powstania trwają dalej i rozwijają się dążenia do stworzenia wspólnego frontu z Turcją, kierowane głównie przez Czartoryskiego. Gen. Chrzanowski trzykrotnie wyjeżdża z Londynu do Turcji. Od r. 1838, gdy Czartoryski zorganizował stałe biuro dyplomatyczne polskie w Paryżu (w hotelu Lambert) i agencję w Londynie, z Wł. Zamojskim na czele, założono również stałą agencję w Konstantynopolu, kierowaną przez znaną awanturniczą postać Michała Czajkowskiego (późniejszego Sadyka Paszę). Wtedy też powstała koło Konstantynopola kolonia polska, nazwana, na cześć Czartoryskiego, Adampolem.

Autor szczegółowo przedstawia wir wschodnich wypadków i wybitny w nich udział Polaków. Działalność na Wschodzie gen. Dembińskiego i Bema; kolejnych kierowników konstantynopolitańskiej agencji: Wł. Kościelskiego (słynnego Sefera Paszy), Drozdowskiego, Wł. Jordana, oraz najwybitniejszego, ostatniego, T. Okszy-Orzechowskiego (Oksza-bej), oraz wypadki wojenne na wschodnich terenach.

Gdy z końcem lat 60-ych Wł. Czartoryski przeniósł podstawę prac konserwatywistów emigracyjnych z Paryża do Galicji i zlikwidował centralne biuro w hotelu Lambert, zaczynają powoli słabnąć wpływy polskie w Turcji. Rok 1878 i pokój berliński zawiódł ostatecznie nadzieje polskie.

Nie pomogły bójki między zwolennikami Gladstona i Disraeliego, między partią pokojową i wojenną, staczące w r. 1877 na Trafalgar Square, u stóp lwów Nelsona. Z bójek tych wyszedł zwycięsko imperjalizm angielski, który wraz z pruską potęgą zatriumfował w r. 1878 na kongresie w Berlinie. Kilku polskich posłów galicyjskich, z L. Wolskim i O. Hausnerem na czele, wypowiedziało się ostro w r. 1878 w parlamencie wiedeńskim przeciw okupacji Bośni i Hercegowiny i podziałowi Turcji. Manifestującą wówczas na cześć Hausnera młodzież we Lwowie rozpedziła policja.

Któż mógł wtedy przewidzieć, że wreszcie jednak z przyduszonego w r. 1878 wschodniego kłębowa iskra, co wznici wojnę światową i wyzwoli Polskę.

Dr. Feliks Pohorecki.
Lwów.

*) Adam Lewak: Dzieje emigracji polskiej w Turcji (1831—1878). Warszawa 1935 str. 280 z ilustracjami.

Książki nadesłane

Zofja Niemojewska - Gruszczyńska: „Walka szatana z Bogiem w polskim dramacie romantycznym”. Kraków, 1935. Polska Akademia Umiejętności. Rozprawy Wydziału Filozoficznego. T. LXIV nr. 1.
Stanisław Urbańczyk: „Wyparcie staropolskiego jen. Jenze przez pierwotnie pytańce które”. Kraków, 1935. Polska Akademia Umiejętności. Rozprawy Wydziału Filozoficznego. T. LXV, nr. 1.

W NAUKOWYM POZNANIU

Polskie Towarzystwo Historyczne, oddział poznański, urządza posiedzenie naukowe w In. 20. b. m., t. j. w środę. Odbędzie się ono w Seminarjum Historycznym, Collegium Minus III p., o godz. 19. Na porządku dziennym referat p. mag. J. Krasonia: „Fundacja klasztoru Cystersów w Obrze”.

Pigmeje filipińscy. W pogoni za oryginalnym tematem zawędrował Anglik Frank Dorn w powieści „Półcień lasów” („Forest Twilight”, Londyn, Harrap, 1935) aż na Filipiny, pomiędzy karlików, żyjących zupełnie tak, jak żyło się cztery czy pięć tysięcy lat temu. Ale i w tem społeczeństwie obowiązują pewne formy towarzyskie. Uprzejmość polega, jak u Chifczyków, na ponizaniu siebie samego, więc pigmeje mówią o sobie „malutki psi synek” lub „malutki potomek psa i małpy”. (W. T.)

TEATR

Co grają w Krakowie? Teatr miejski gra „Trzy mgły”, poemat dramatyczny St. Marjana Niżyńskiego, nagrodzony na konkursie krakowskim. Rzecz jest symboliczno-allegoryczna, okazała się w praktyce scenicznej zupełnie nieteatralną.

LITERATURA

Fizyka dla wszystkich. W zakładzie Fizyki Doświadczalnej Uniwersytetu Poznańskiego odbywać się będą z inicjatywą prof. dr. A. Denizota zebrania naukowe, na których wygłaszane będą odczyty z najnowszych dziedzin fizyki. Celem ych zebrań jest zapoznanie szerszych kół, interesujących się rozwojem fizyki, z najnowszymi jej zdobyczami. Wstęp bezpłatny. Najbliższe zebranie z odczytami: „O budowie materii” i „O neutronie” odbędzie się w czwartek, dnia 21 bm. o godz. 18 w Zakładzie Fizyki Doświadczalnej U. P. Collegium minus II piętro.

Dziarjusz kultury polskiej wprowadził na swe łamy „Ruch Literacki” w ostatnim zeszycie. Pierwszy ten rozdział dziarjusza obejmuje okres od stycznia do czerwca 1935 roku. Dziarjusz notuje ważniejsze wydarzenia kulturalne w tym okresie: rozstrzygnięcie konkursów, zgony wybitnych artystów, uczonych i działaczy, cenniejsze wystawy, odczyty, wydawnictwa itd. W lutym br. naprzykład notuje „Dziarjusz”: 1 — zgon B. Limanowskiego i powstanie wydawnictwa „Dzieje Pomorza”, 3 — V salon zimowy w IPS-ie i wystawę „Zwornika” w Białogrodzie, 6 — zebranie w Muzeum Miejskiem w Poznaniu celem założenia Tow. Literackiego im. Kasprzowicza, 7 — 30-lecie twórczości B. Wallek-Walewskiego itd. Dokładnie, z uwzględnieniem wszystkich kulturalnych wydarzeń prowadzony „Dziarjusz” jest przeglądem minionego okresu, przypomina godne zapamiętanie daty i zwraca uwagę na przeoczone wypadki. Wprowadzenie go w „Ruch” jest nowym dowodem żywotności tego pisma i pomysłowości jego redakcji. (up)

VARIA

Film z powieści Zoll. Dotychczas tylko „Nana” doczekała się zekranowania — dość marnego, mówiąc nawiasem i zniekształconego iście po hollywoodzku. Obecnie we Francji będzie stworzony film z „Pieniadza”. Organizuje go i reżyseruje Pierre Billon, główną rolę kobiecą wykona Olga Czechowa.

wśród których zyskał sobie zasłużoną popularność barwne programy rozumowane, jakie pisał dla Działu przed każdym większym koncertem symfonicznym.

Tym razem dr. Szeligowski nawiązuje swoje dzieło do formy klasycznej „Concerto grosso”, powierzając różnym instrumentom poszczególne koncertujące partie. Znając typ twórczości dr. Szeligowskiego, który można w pewnej części określić jako „wybuchowy”, trzeba być ciekawym formy, jaką sobie tym razem obrała jego inwencja i wiedza.

Solistka wieczoru, głośna pianistka duńska France Ellegaard, wykona koncert g-moll Kamila-Saensa, którego stulecie urodzin obchodzi właśnie świat muzyczny. Program dopełni uwertura Nicolaiego do opery „Wesołe kumoszki z Windsoru”.

XV-LECIE KOŁA POLONISTÓW S. U. P.

Jedno z najruchliwszych akademickich kół naukowych na naszym Uniwersytecie obchodzi w dniach 22 — 24 listopada 15-lecie istnienia. Jednocześnie z uroczystościami jubileuszowymi odbędzie się Zjazd polonistów.

Zjazd ten obradować będzie w trzech sekcjach, z których jedna poświęcona będzie teorii literatury, druga — twórczości Żeromskiego, trzecia — Reymonta. W szeregu ciekawych referatów usłyszymy m. in. doc. dr. S. Adamczewskiego nt. „Stefan Żeromski dzisiaj” oraz dr. K. Troczyńskiego nt. „Z zagadnień formalnych poetyki”. Poza obradami naukowymi w programie znajduje się akademija jubileuszowa oraz kilka wieczorów towarzyskich.

POLONICA RUMUŃSKIE

Polonica rumuńskie. Stosunki kulturalne między Polską a Rumunją mało się dotychczas uwydatniały na łamach pism codziennych. Kierownictwo Działu Kultury i Sztuki postanowiło zainicjować w tym celu specjalną rubrykę, analogiczną do tych, jakie tworzą w naszym Dziale polonica francuskie, angielskie i niemieckie. Urzeczywistnienie naszego zamiaru zostało umożliwione przez to, że wybitny znawca stosunków polsko-rumuńskich w zakresie kultury, docent Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, dr. Stanisław Łukasik, przyrzekł nam swą łaskawą współpracę. Dzięki temu będziemy mogli już w najbliższych dniach zacząć stałe informacje o tym przedmiocie, a to piórem znamienitego uczonego i krytyka, który śledził będzie literaturę rumuńską z myślą o naszych czytelnikach.

MUZYKA

Koncert skrzypcowy Szymanowskiego został wykonany przed paru dniami na koncertach orkiestry Colonne w Paryżu.

Jutro:

KSIĄŻKI KTÓRE UCZĄ ŻYCIA

przez

prof. Alfreda Jesionowskiego

Pisma nadesłane

„Przyjaciel Szkoły”. Nr. 18. Treść: K. Szostak: „Behawiorizm Watsona”. — M. Bubniak: „Nauczanie procentów prostych w kl. VI”. — St. Dendura: „Lekcja z geometrii w kl. V”. — S. Racinowski: „Rachunkowe działania pismienne w oddziale III”. — W. Steliga: „Lekcja rachunków w kl. III”. — S. A. Świdówna: „Wielkość wprost proporcjonalna”. — Uproszczenie administracji szkolnej. — Nowe książki. — St. N.: „Radjo w szkole”. — Walka z analfabetyzmem w Polsce. — Cz. Rokicki: „Dzieci nasze i nie nasze”. — O dziecku w prasie codziennej. — Z przemówienia min. Kwiatkowskiego. — St. Dendura: „Ogólnopolski zjazd pedagogiczny w Krakowie”. — Adr. Red. Poznań, ul. Wielka 18.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Ostatecznie ustalona skala podatku dochodowego od uposażeń

Warszawa. (PAT.) Ustawa o podatku dochodowym, uchwalona na ostatnim posiedzeniu rady ministrów, wprowadza następującą skalę podatku dochodowego od wynagrodzeń (w skali tej zaszyły pewne zmiany i uzupełnienia w stosunku do projektu, który podawaliśmy w nr. 529 „Kurj. Pozn.“):

Wysokość wypłac. wynagrodz. obliczona w stos. rocznym w złotych	Stopa procentowa podatku
ponad 1.500 do 1.600	1
1.600 do 1.700	1,2
1.700 do 1.800	1,4
1.800 do 1.900	1,6
1.900 do 2.000	1,8
2.000 do 2.100	2
2.100 do 2.200	2,2
2.200 do 2.300	2,4
2.300 do 2.400	2,6
2.400 do 2.500	2,8
2.500 do 2.600	3
2.600 do 2.700	3,2
2.700 do 2.800	3,4
2.800 do 2.900	3,6
2.900 do 3.000	3,8
3.000 do 3.100	4
3.100 do 3.200	4,2
3.200 do 3.300	4,4
3.300 do 3.400	4,6
3.400 do 3.500	4,8
3.500 do 3.600	5
3.600 do 3.800	5,2
3.800 do 4.000	5,4
4.000 do 4.200	5,6
4.200 do 4.400	5,8
4.400 do 4.600	6
4.600 do 4.800	6,2
4.800 do 5.000	6,4
5.000 do 5.200	6,6
5.200 do 5.400	6,8
5.400 do 5.600	7
5.600 do 5.800	7,2
5.800 do 6.000	7,4
6.000 do 6.200	7,6
6.200 do 6.400	7,8
6.400 do 6.600	8
6.600 do 6.800	8,2
6.800 do 7.000	8,4
7.000 do 7.200	8,6
7.200 do 7.400	8,8
7.400 do 7.600	9
7.600 do 7.800	9,2
7.800 do 8.000	9,4
8.000 do 8.200	9,6
8.200 do 8.400	9,8
8.400 do 8.600	10,2
8.600 do 8.800	10,4
8.800 do 9.000	10,6
9.000 do 9.200	10,8
9.200 do 9.400	11,2
9.400 do 9.600	11,4
9.600 do 9.800	11,6
9.800 do 10.000	11,8
10.000 do 10.200	12,2
10.200 do 10.400	12,4
10.400 do 10.600	12,6
10.600 do 10.800	12,8
10.800 do 11.000	13
11.000 do 11.200	13,2
11.200 do 11.400	13,4
11.400 do 11.600	13,6
11.600 do 11.800	13,8
11.800 do 12.000	14,2
12.000 do 12.200	14,4
12.200 do 12.400	14,6
12.400 do 12.600	14,8
12.600 do 12.800	15,2
12.800 do 13.000	15,4

20.000	22.000	16
22.000	24.000	16,6
24.000	26.000	17,2
26.000	28.000	17,8
28.000	30.000	18,4
30.000	32.000	18,4
32.000	34.000	19,8
34.000	36.000	20,6
36.000	38.000	21,4
38.000	40.000	22,2
40.000	44.000	23
44.000	48.000	23,8
48.000	52.000	24,6
52.000	56.000	25,4
56.000	60.000	26,2
60.000	64.000	27,2
64.000	68.000	28,2
68.000	72.000	29,2
72.000	76.000	30,2
76.000	80.000	31,2
80.000	88.000	32,2
88.000	96.000	33,2
96.000	104.000	34,4
104.000	112.000	35,6
112.000	120.000	36,8
120.000	128.000	38
128.000	136.000	39,2
136.000	144.000	40,4
144.000	152.000	41,6
152.000	160.000	43
160.000	168.000	44,4
168.000	176.000	45,8
176.000	184.000	47,2
184.000	192.000	48,6
192.000		50

Podstawą do ustalenia stopy procentowej, przypadającego do potrącenia podatku, stanowi wysokość wypłaconego wynagrodzenia, obliczona w stosunku rocznym.

Powyższe stawki nowego podatku dochodowego od wynagrodzeń są, jak już, uprzednio wspominaliśmy, podwójnymi stawkami podatku dochodowego, opłacanego dotychczas. Jednocześnie jednak skasowany zostaje dodatek kryzysowy do podatku dochodowego. Np. pracownicy zarabiający 2.500 do 2.600 rocznie, opłacali dotychczas podatek w wysokości 2 proc. i jeden procent, dodatku kryzysowego, czyli razem 3 proc.; obecnie płacić będą 4 proc., czyli o 1 proc. tylko więcej. Przy wyższych uposażeniach nowe obciążenie progresywnie wzrasta, dochodząc przy najwyższych dochodach do 50 procent, zamiast dotychczasowego 35-procentowego obciążenia.

w złotych w terminie płatności po urzędowym średnim kursie dewizy. Spółsi i termin płatności musi być zgodny z fakturą niemieckiego dostawcy.

Importer polski, który korzysta z kredytu, podpisuje przed otrzymaniem świadectwa deklarację dla P. T. H. K., zobowiązując się, że nie dokona żadnych bezpośrednich wypłat dostawcy niemieckiemu oraz że należność za towar uiszczy w złotych po urzędowym średnim kursie dewizy w dniu płatności, który musi być oznaczony w deklaracji importera.

Z chwilą wpłaty złotych przez polskiego importera P. T. H. K. uznaje rachunek Niemieckiej Kasy Rozrachunkowej (Deutsche Verrechnungskasse) i przesyła jej awizo dla wypłaty dostawcy niemieckiemu odnośnej sumy z rachunku P. T. H. K. w Niemieckiej Kasie Rozrachunkowej.

II.

Wydóz do Niemiec wszelkich towarów, pochodzących z polskiego obszaru celnego, uzależniony jest również od złożenia przez eksportera polskiego w urzędzie celnym świadectwa rozrachunkowego na wywóz, podobnie jak przy imporcie.

W celu otrzymania świadectwa rozrachunkowego na wywóz eksporter polski składa we właściwej instancji podpisaną deklarację dla P. T. H. K. dołączając równocześnie odpis faktury. Faktura polskiego eksportera obejmować musi cenę towaru franko granica polsko - niemiecka bez cla, t. zn. cenę towaru loco miejsce załadowania oraz koszty przewozu, ubezpieczenie do granicy polsko - niemieckiej itp.

Kontrahent niemiecki eksportera polskiego winien uzyskać u swoich właściwych władz (urzędy dewizowe) odpowiednie zezwolenie dewizowe na

wpłacenie należności za towar na rachunek P. T. H. K. w Niemieckiej Kasie Rozrachunkowej. Jeżeli zobowiązanie nie opiewa na marki niemieckie, to równowartość zostanie obliczona w markach niemieckich po średnim kursie urzędowym danej waluty, notowanym w Berlinie. W chwili płacenia przez importera niemieckiego należności za towar polski, Niemiecka Kasa Rozrachunkowa uznaje rachunek P. T. H. K. u siebie, przysyłając awizo dla wypłaty eksporterowi polskiemu.

Wypłata należności za towar eksporterem polskim następuje w złotych w miarę wpływów z importu na rachunek Niemieckiej Kasy Rozrachunkowej w P. T. H. K. w kolejności wpłat przez importersów niemieckich. Wypłata może nastąpić tylko wówczas, jeżeli P. T. H. K. otrzymało z urzędu celnego dowód dokonanej celnej odprawy wywozowej towaru w postaci poświadczającego odcinka świadectwa rozrachunkowego na wywóz.

Sumy, znajdujące się na rachunku Polsk. Tow. Handlu Kompensacyjnego w Niemieckiej Kasie Rozrachunkowej (Deutsche Verrechnungskasse) oraz sumy, znajdujące się na r-ku Niemieckiej Kasy Rozrachunkowej w Polskim Towarzystwie Handlu Kompensacyjnego, nie podlegają oprocentowaniu. P. T. H. K. nie ponosi odpowiedzialności za ewent. straty mogące wyniknąć wskutek wahań kursu walut. Tytułem zwrotu wszystkich kosztów P. T. H. K. pobiera opłatę 0,5 proc. od sum fakturowych, niemniej jednak niż 1 złoty. P. T. H. K. może żądać od eksportera polskiego zapłacenia połowy tej opłaty zgóry jeszcze przed zrealizowaniem w clearingu należności za towar. P. T. H. K. ma również prawo do zwrotu wydatków, dokonanych na życzenie eksportera lub importera.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Obniżenie odsetek od zaległości w daninach.** Uchwalony przez Radę Ministrów projekt dekretu o zmianie ustawy o pobieraniu odsetek od zaległości w daninach publicznych, rozciąga ustawę z dn. 18 marca b. r. na zaległości w składkach i opłatach na rzecz Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych i instytucji ubezpieczeń socjalnych. Odsetki będą wynosić 9% w stosunku rocznym, a w wypadku rozłożenia zaległości na raty obniżą się je z samego prawa do 4,8% w stosunku rocznym, z wyjątkiem ubezpieczeń socjalnych, dla których odsetki ulgowe wynoszą 6% w stosunku rocznym.

Z KRAJU

(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** Ukazał się nr 83 Dziennika Ustaw R. P. z dn. 18 listopada b. r., w którym opublikowane zostały następujące rozporządzenia o charakterze gospodarczym, dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 listopada b. r. w sprawie wykonania art. 16 statutu Ligi Narodów (poz. 511); rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 listopada b. r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień umowy gospodarczej między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką, podpisanej w Warszawie dn. 4 listopada 1935 r. (poz. 512); rozp. Rady Ministrów z dn. 9 listopada br. o ustroju miasta Gdyni (poz. 513); rozp. min. op. społ. z dn. 30 października b. r. wydane w porozumieniu z min. rolnictwa i r. r. o określaniu wartości naturalnych, wchodzących w skład zarobku pracowników rolnych (poz. 514).

(k) **Sankcje wobec Włoch.** W dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 bm. w sprawie wykonania art. 16 statutu Ligi Narodów zakazuje się dokonywania na obszarze Polski następujących czynności: udzielania pożyczek rządowi włoskiemu, oraz dokonywania subskrypcji pożyczek emitowanych przez rząd włoski; udzielania wszelkich kredytów bankowych, przemysłowych i t. d., przeznaczonych dla rządu włoskiego, oraz wykonywania wszelkich umów o pożyczki, przyznane przedtem rządowi włoskiemu; udzielania wszelkich pożyczek, przeznaczonych dla mających siedzibę na obszarze Włoch związków, instytucji, lub osób fizycznych lub prawnych; udzielania wszelkich kredytów, przeznaczonych dla związków, instytucji lub osób, mających siedzibę na

obszarze Włoch; emitowania akcji i t. d. na rzecz mających siedzibę na obszarze Włoch związków, instytucji lub osób, oraz subskrybowania wszelkich takich emisji akcji lub innych tytułów uczestnictwa w kapitale, dokonanych we Włoszech lub gdzieindziej. Dekret zawiera przepisy karne. Wykonanie dekretu porucza się ministrom: spraw zagranicznych, skarbu i sprawiedliwości. Dekret wszedł w życie z dn. 18 listopada b. r. i stracił moc obowiązującą w terminie, który będzie określony przez rozporządzenie Rady Ministrów.

Z ZAGRANICY

(z) **Dr. Schacht o konieczności tworzenia rezerw finansowych.** Na posiedzeniu saskiej izby gospodarczej w Dreźnie dr. Schacht wygłosił przemówienie, w którym wzywał m. in. do popularyzowania idei oszczędnościowej, celem zapewnienia gospodarstwu niemieckiemu potrzebnych rezerw finansowych. Bez takich rezerw — podkreślił mówca — żadne gospodarstwo nie wytrzyma. Jeżeli tych rezerw nie można będzie stworzyć obecnie, to przy łada kryzysie da się znowś słyszeć wołanie o subwencję, które w wyniku doprowadzą do nowej interwencji państwa, a zatem do ograniczenia inicjatyw poszczególnych przedsiębiorców. Dr. Schacht jest za ograniczeniem działalności przedsiębiorstw państwowych, do najniezbędniejszych ram. Jest on również zasadniczym przeciwnikiem kartelów, zwłaszcza jeśli dają one do podwyższenia cen. Rząd niemiecki jest zdecydowany, mimo znacznych trudności przy sprowadzaniu surowców, nie dopuścić do podwyżki cen krajowych produktów przemysłowych.

(z) **Umowa handlowa angielsko-niemiecka a sankcje.** Urzędowo komunikują: W ostatnich dniach rząd W. Brytanji wystosował do rządu Rzeszy notę zawiadomieniem, iż w związku z wchodzącymi w życie dn. 18 b. m. sankcjami gospodarczymi przeciwko Włochom przy imporcie towarów z Niemiec do Anglii wymagane będzie udowodnienie niemieckiego charakteru tych towarów. Rząd Rzeszy niezwłocznie odpowiedział rządowi Wielkiej Brytanji, zwracając uwagę, że — zdaniem niemieckich instancji urzędowych — przedkładanie świadectw pochodzenia towarów niemieckich w danym wypadku nie zgadza się z poszczególnymi postanowieniami niemiecko-angielskiej umowy handlowej.

**PAPIEROSY dla ZNAWCOW
EGIPSKI PRZEDNI
20 sztuk - zł. 1.80**

5453

11 16 008

Jak odbywać się będzie polsko-niemiecka wymiana handlowa?

Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego wydało tymczasowe informacje dla importerów towarów niemieckich do Polski oraz dla eksporterów towarów polskich do Niemiec w ramach umowy gospodarczej polsko-niemieckiej z dnia 4 listopada 1935 r.

I.

Przywóz do polskiego obszaru celnego wszelkich towarów pochodzenia niemieckiego uzależniony jest od złożenia przez importera polskiego w urzędzie celnym świadectwa rozrachunkowego na przywóz, stwierdzającego wypełnienie przez importera polskiego warunków, przewidzianych przy kontroli obrotu towarowego polsko-niemieckiego. Przy imporcie towarów wolnych do przywozu wystarczy tylko świadectwo rozrachunkowe. Natomiast przy imporcie towarów zakazanych należy złożyć w urzędzie celnym także pozwolenie przywozu min. przemysłu i handlu oraz wszystkie inne dokumenty, wymagane przez obowiązujące

przepisy polskie (n. p. zezwolenie weterynaryjne itp.) Świadectwa rozrachunkowe na przywóz wydaje Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego, względnie jego delegacji przy izbach przem.-handl. Świadectwo rozrachunkowe na przywóz ważne jest 1 miesiąc od daty wystawienia i służy dla jednorazowej odprawy celnej.

Dokonywanie zapłaty dostawcy niemieckiemu za towar, może odbywać się wyłącznie za pośrednictwem Polsk. Tow. Handlu Kompensacyjnego. Bezpośrednie wpłaty eksporterowi niemieckiemu są niedopuszczalne. Wpłata za towar następuje w złotych po ostatnio znanym średnim urzędowym kursie dewizy giełdy warszawskiej według faktury niemieckiego dostawcy. Przy transakcjach kredytowych możliwe jest uzyskanie świadectwa rozrachunkowego na przywóz za złożeniem weksli lub gwarancji bankowej. Zabezpieczenie wekslowe lub bankowe musi być złożone w takiej walucie, na jaką opiewa faktura z tem, że wpłata nastąpi

ZIOLAŻ GÓR HARCU Dra LAUERA

są dobrym środkiem dla uregulowania żołądka, usuwają obstrukcję, są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym.

11 16 008

Bojownikowi wolności ś. p. dr. Ksaw. Zakrzewskiemu w hołdzie

Przed dwudziestu laty, dnia 19 listopada 1915 roku, opuścił ziemską Ojczyznę jeden z najlepszych Jej synów, ś. p. dr. Ksawery Zakrzewski. Dobiegał za ledwie czterdziestki swego zaczętego żywota, z czego ostatni dziesiątek lat poświęcił Poznaniowi. A jednak w tym stosunkowo krótkim okresie czasu potrafił sobie zdobyć w społeczeństwie b. zaboru pruskiego najwyższą cześć i uznanie.

Wybił się na te wyżyny jedynie swoim nieskazitelnym charakterem i swoją sumienną i ofiarną pracą. Ofiarność ta miała wręcz charakter samoposwiecenia się na ołtarzu Ojczyzny.

Działalność jego miała przedewszystkiem charakter kulturalno - oświatowy. Właściwym terenem jego pracy było sokolstwo, harcerstwo i oświata ludowa, zwłaszcza w Towarzystwie Czytelni Ludowych. Na tym odcinku zasługi jego są niespożyte.

Objąwszy prezesurę w „Sokole” śródmiejskim, nadał pracy swego towarzystwa rozmach niebywały. A przecież działał się to w czasie największego ucisku na ziemiach b. dzielnicy pruskiej, w czasie, gdy władze pruskie z szczególną zaciętością prześladowały „Sokola”.

Na te mtle staje się dopiero zrozumiałym żal sokolstwa naszego, wyrażony w numerze grudniowym roku 1915 „Sokola”, organu Związku Sokolstw Polskich w państwie niemieckim, gdzie czytamy:

„Był druh Zakrzewski wespół z licznymi dobrych duchem najlepszym w szeregach sokolskich, — był duchem odrodzenia, który organizację naszą na nowe pchnął tory, do nowego pobudził życia, który nowe ukazał nam cele i zadania, ucząc je kochać i żyć dla nich pełnym sercem.”

„Sokolstwo Jego wypływało z tej wyjątkowej Jego, najszlachetniejszej i najpotężniejszej miłości Polski. W idei sokolej widział On zestrzelenie wszelkich uczuć i myśli i cnót polskich, z której ma powstać niezawodny fundament pod trwały gmach naszej Ojczyzny.”

„Gdyż „Sokolowi” nie może zależeć na tem, aby się dochował „nadzwyczajnych gimnastyków, którzyby Europie imponowali, lecz zależeć musi, aby Polska miała „dzielnych, zahartowanych, nieugiętych, pełnych poświęcenia obywateli, którzy naszą polską sprawę podźwigną... „Sokół” polski nie jest organizacją jednostek dla gimnastyki, lecz organizacją fizycznych i moralnych sił jednostek dla celów wyższych, ogólniejszych.”

Były to, jak widzimy, słowa jasne, twarde i śmiałe, szczególnie w drugim roku wojny światowej, gdy państwa centralne, a więc szczególnie Niemcy, pod których jarzmem Polska zachodnia wówczas się znajdowała, były u zenitu swej potęgi.

Z niemniejszą czcią odnosiła się do przedwczesnie Zmarłego młodzież polska, zszeregowana w drużynach harcerskich.

Ten sam zapał wkładał ś. p. dr. Ksawery Zakrzewski w pracę oświatową na terenie Towarzystwa Czytelni Ludowych. Z jego inicjatywy i z jego przedewszystkiem pracy powstało ognisko oświaty ludowej, o którym tak się wyraził przyjaciel i współpracownik Zmarłego, ks. Arkadiusz Lisiecki, późniejszy biskup śląski, w swej mowie pogrzebowej:

„Gdy przyjął urząd prezesa komitetu T. C. L. na miasto Poznań, stworzył w krótkim czasie nieistniejące dotąd w stolicy wielkopolskiej ognisko oświaty i kultury wielkopolskiej, bibliotekę i czytelnię imienia Kraszewskiego, dzieło Jego najulubieńsze, z którym imię Jego na zawsze złączone zostanie.”

I tu znów „pracował bez wytchnienia, nie mając dla siebie, dla własnej przyjemności, jednej prawie chwili wolnej.”

Bo „miłość ideałów ojczystych przedziwnie rozsiąła blaski na całe życie Jego. Serce miał ś. p. Ksawery Zakrzewski jak szczerze złoto, duszę jak lza czystą. Wszystko czynił z pobudek najszlachetniejszych, zawsze był bezinteresowny w stopniu najwyższym... Zwykł mawiać, że szczęściem najwyższym, to „dobrym być i dobrze czynić.”

I te zalety serca i umysłu sprawiły, że cały ówczesny Poznań wojenny, w którym prawie nie było domu, gdzieby nie oplakiwano członka rodziny, poległego za obcą i wroga nam sprawę, z za-

lem głębokim i czcią najwyższą odprowadzał zwłoki młodego jeszcze lekarza na miejsce wiecznego spoczynku.

Cała zaś prasa polska b. dzielnicy pruskiej poświęciła przedwczesnie zmarłemu serdeczne i pełne uznania wspomnienia.

Jako członek Ligi Narodowej ś. p. dr. Ksawery Zakrzewski wszystkie swoje prace i wysiłki podejmował z myślą o przyszłości Polski. Wszystkie jego zabiegi miały być przygotowaniem do odbudowania Ojczyzny niepodległej; miały przygotować fundamenty, na których

mogłyby się wznieść zręby przyszłego niezależnego państwa polskiego.

W ostatnich miesiącach swego pracowitego żywota, t. j. po wybuchu wojny światowej, zabrał się ze zwykłą sobie gorliwością i zapałem do przygotowania powstania, z którego koniecznością już wówczas się liczył.

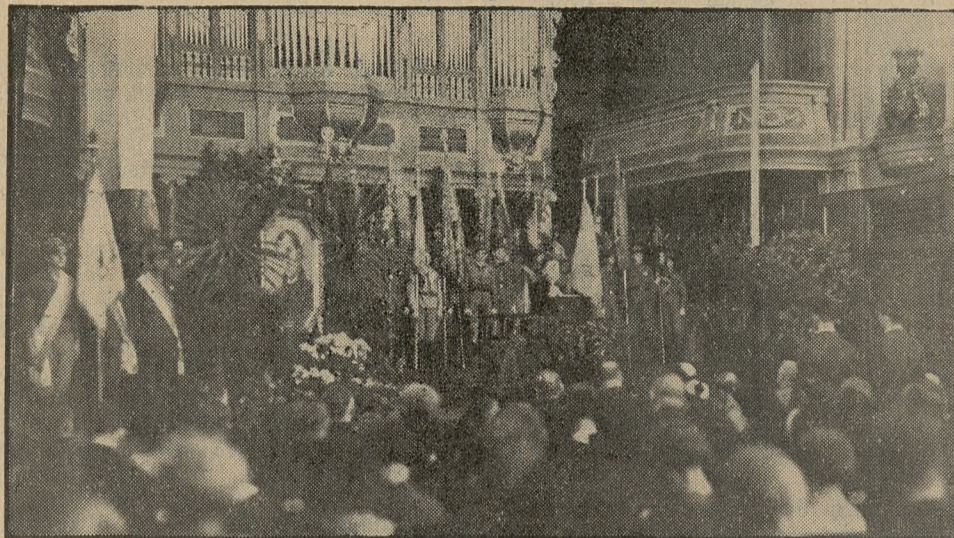
Nie dał mu Bóg wprawdzie szczęścia oglądania wolnej Ojczyzny. Śmierć nieubłagana zabrała Go w czasie, kiedy na horyzoncie dziejów panowały jeszcze mroki nieznannej przyszłości.

Ale duch Jego przenikał już mgły i opary, które wisiały nad Ojczyzną w chwili Jego śmierci, i przeczuwał już ów wielki moment zmartwychwstania Polski.

I to było Jego ostatnią pociechą i radością.

Dr. CELESTYN RYDLEWSKI.

Uroczysta akademja w święto K. S. M.

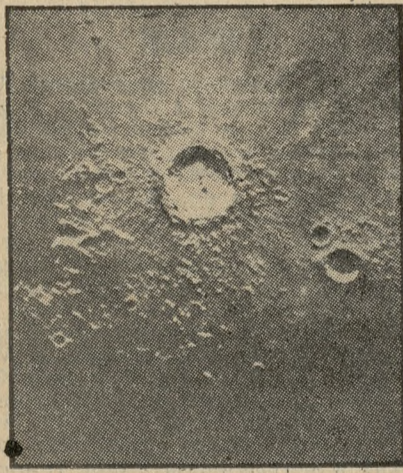

Podajemy zdjęcie fotograficzne z uroczystej akademji K. S. M. w auli uniwersyteckiej w ubiegłą niedzielę. Na mównicy ks. Michalski.

Polskie nazwiska na nieboskłonie

Istnieje w astronomji zwyczaj nazwania niektórych ciał niebieskich lub pewnych szczegółów na ich powierzchni według nazwisk astronomów, zwłaszcza o ile zasłużyli się szczególnie w badaniu tego ciała lub byli jego odkrywcami.

I tak np. większe krateru na Księżycu noszą nazwiska sławnych astronomów wszystkich krajów. Jednemu z największych pierścieni górskich nadano nazwę „Kopernik”, dla uczczenia zasług jakie wielki nasz rodak położył w zmodyfikowaniu dawnych, niesłusznych zapatrywań na budowę układu słonecznego i skierowaniu tem samem całej wiedzy astronomicznej na jej właściwe tory.

Pierścień Kopernika na Księżycu.

Gdański astronom XVII stulecia Jan Heweliusz nazwał po zwycięstwie króla Jana III pod Wiedniem grupę gwiazd w Drodze mlecznej „Tarczą Sobieskiego”. Nazwa ta utrzymała się dotychczas; drugi natomiast gwiazdozbiór o polskiej nazwie utworzony został przez wileńskiego astronoma Poczobuta, „Cioplek Poniałowski”, nie utrzymał się w praktyce.

W czasach powojennych znów kilka polskich nazwisk dostało się na niebo. I tak pierwsza przez Polaka odkryta kometa nosi nazwisko odkrywcy, p. dr. L. Orkisz, asystenta Obserwatorium Warszawskiego. Prof. A. Wilk jest odkrywcą dalszych 3-ech komet polskich noszących jego nazwisko; tylko pierwsza z nich, wykryta niezależnie przez amerykańskiego łowcę komet, Peltier'a, nosi podwójną nazwę komety Wilk-Peltier. Kometa Orkisz została odkryta na Stacji Narodowego Instytutu Astronomicznego w Beskidach w r. 1925, wszystkie komety Wilka w Krakowie w latach 1925, 1929 i 1930.

Nazwiska polskich astronomów noszą jeszcze dwie niedawno odkryte w Belgji małe planetki, których bardzo liczny rój krąży dookoła Słońca między torami planet Marsa i Jowisza. W tym wypadku obowiązuje zwyczaj, że nazwę nowej planetki proponuje odkrywca. Dla jednej z nich zaproponował p. S. Arend nazwę „planetę Banachiewicza”, dyrektora Obserwatorium

Astronomicznego w Krakowie. Drugiej nadało imię „Sniadeckia” obserwatorium krakowskie, gdzie dokonano obliczenia jej tonu, oczywiście w porozumieniu z jej odkrywcą, p. Arendem. Jak wiadomo, Jan Sniadecki, rodem ze Żnina, był założycielem i pierwszym dyrektorem obserwatorium krakowskiego w latach 1792 — 1803.

Należy mieć nadzieję, że jeszcze niejedno nazwisko polskiego astronoma zostanie uwiecznione w przestworzach niebieskich. Działoby się to znacznie częściej gdyby obserwatorja polskie były wyposażone w większe, bardziej nowoczesne narzędzia. (P)

PRZY ARTRETYZMIE,

reumatyzmie, sklerozie, znany od lat naturalny sok czosnku z marką F. F. Apteka Mazowiecka, Warszawa, Mazowiecka 10, ng 18 041

Recital skrzypcowy Ginette Neveu

Stali bywalcy koncertów symfonicznych dobrze pamiętają tę młodziutką skrzypaczkę, gdy w roku ubiegłym, świeżo po zdobyciu pierwszych laurów na konkursie imienia Wieniawskiego, zawadziła o Poznań w swoim tournée koncertowym. Już wówczas było jasnym, że jest to talent pierwszej wody, talent, tryskający niemal z każdego poruszenia smyczka, z niesłychanie żywotnością, mimo, że gra młodej artystki była jeszcze nieco surowa i niewyszczę, jednakowo dojrziała.

Dzisiaj, gdy po roku zaledwie usłyszeliśmy znowu p. Neveu, zdumiewającym jest ogromny postęp, jaki się dokonał w jej grze w ciągu tak krótkiego czasu; zarówno technika jak i artystyczna intuicja odznaczają się pełną dojrzałością, która daleko sięga poza młodociany wiek artystki.

Ten wspaniały, głęboki ton (wibracja jednakowo intensywna w pianissimach jak przy forte), niezmierna czystość każdego chwytu, pewność rytmu, a wreszcie bogata różnorodność dynamicznych odcienn, które pozwalają na daleko idące subtelności, zwłaszcza tam, gdzie jest okazja do kolorystyki, jak n. p. w „Poème” Chansson'a, lub też w „Tarantelli” Szymanowskiego. Przy tem wszystkim gra jej nacechowana jest niemałym temperamentem, który wszakże młoda skrzypaczka potrafi utrzymać w karchach i folgować mu tylko o tyle, ile zwała na to charakter i styl utworu.

Nieodwołalnie poraz pierwszy

Jak można było słusznie wywnioskować z wywiadu łaskawie wymuszonego skutkiem uporczywych nalegań p. Hernesa, pierwszy występ jego z Dziegielewskim, Kardasiem i innymi tego rodzaju, odbędzie się już w środę, dnia 20. bm. o godz. także 20-tej (aby nie było nieporozumień), w Nowym Domu Akad. W. Leszczyńskiego 6.

Stanowisko kierownika zaproponował i przyjął bez wewnętrzznego sprzeciwu T. Z. Hernes Ze względów niezrozumiałych nie możemy podać narazie treści programu, w którym wystąpi także Zenon Laurentowski. Wszystkie miejsca już dawno wykupione, resztę nabyć można w Sekretarjacie „Bratniej Pomocy” S. S. U. P., Al. M. Piłsudskiego 7, od godz. 8 do 15 oraz w portjerni Nowego Domu Akademickiego, Waly Leszczyńskiego 6, bez przerwy, zg 12 221

Jednym słowem, już teraz gra p. Neveu należy artystycznie do wysokiej klasy i pozostawia na słuchacza wrażenie głębokie i niezatarte. Cóż dopiero będzie za lat kilka lub kilkanaście? Chyba do równa tym paru największym...

Akompanjator p. Rosenbaum budził poważne zastrzeżenia. Pominawszy już nazbyt ostry i gruby ton, brak było porządnej roboty pianistycznej. Sama rytyna nie wystarcza, zwłaszcza, gdy chodzi o artystów tej miary, co p. Neveu. Dr. Z. SITOWSKI.

Dziś koncert symfoniczny

z France Ellegaard

Przypominamy, że w dzisiejszym koncercie symfonicznym w Teatrze Wielkim wystąpi jako solistka świetna duńska pianistka France Ellegaard, która mimo młodego wieku, prasa zagraniczna stawia w rząd najlepszych pianistów. W świetnym wykonaniu France Ellegaard usłyszymy koncert g-moll Saint Saensa. Z utworów orkiestrowych wykonan: zostanie poznańskiego kompozytora Poradowskiego „Symfonia III”. Nicolai'a uwertura „Wesołe kumoszki z Windsoru” i Szeligowskiego „Koncert na orkiestrę” (prawykonanie). Wieczorem dzisiejszym dyryguje Feliks Nowowiejski.

KOMUNKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

W środę 20. bm. operetka L. Falla „Róża Stambułu”

W czwartek dnia 21 premiera nowej inscenizacji arcydzieła Mozarta „Urowadzenie z Seraju”. Opera ta otrzymuje na scenie naszej pierwszorzędą obsadę. I tak rolę Konstancji śpiewać będzie znakomita śpiewaczka Halina Dudicz, rolę Blondy — Marja Kaupé. W roli Belmonta wystąpi tenor oper zagranicznych Michał Sumicki, Pedrilla odtworzy Radziśław Peter, Baszę — Roman Cirin, a Osmina bas Roman Wraga zaliczający komiczną partję dozorcy ogrodów do swej najlepszej. Dyrekcja przygotowuje nielada szatę dekoracyjną projektu Zygmunta Szpingiera. Kierownictwo muzyczne spoczywa w rękach dyr. dr. Zygmunta Latoszewskiego, reżyserja Karola Urbanowicza.

W piątek dnia 22 bm. „Róża Stambułu”.

Z Teatru Polskiego

W środę dnia 20 b. m. w Teatrze Polskim rozpoczynają się występy Janusza Warneckiego, artysty i reżysera teatrów warszawskich, znanego doskonale publiczności poznańskiej z całego szeregu ról granych ongiś w Teatrze Polskim i Nowym. „Ludzie w bieli” sztuka amerykańskiego autora Sidneya Kingsleya, w której gość nasz gra główną rolę młodego lekarza dr. Fergusona, w szeregu krótkich obrazów przedstawia życie wielkiego szpitala nowojorskiego, oświetla zawód lekarski z jego najlepszej, najszlachetniejszej strony. Sztuka zdobyła wielkie powodzenie zagranicą a w Nowym Jorku grana była przez 3 lata bez przerwy, poczer ukazała się na ekranach całego świata w opracowaniu na szego rodaka reż. Bolesława Polańskiego. Opracowanie sceniczne przygotował reż. Warnecki.

Z Teatru Nowego

Dzisiaj we wtorek i dalsze dni tygodnia na przedstawieniach wieczornych powtórzenie cieszącej się nadzwyczajnym powodzeniem świetnej komedji „Powrót mamy” z gościnnym występem znakomitych artystów scen warszawskich Władysława Grabowskiego i Zbigniewa Ziemińskiego.

DLA OCHRONY PRZED GRYPĄ
ANGINA
CHOROBYMI PRZEZIĘBIENIA
POLSKIE TABLETKI
PANACRIN
LAB. CHEM. FARM. MAG. A. BUKACKI SUK. WARSZAWA
ng 18 040

Piłkarskie mistrzostwa Polski

Tak gorące niedzieli jak ubiegła, polskie piłkarstwo jeszcze nie przeżywało. O mistrzostwie decydowały spotkania na dwóch boiskach, w Poznaniu i w Wielkich Hajdukach. Remisowe spotkanie Ruch i Cracovia zdecydowało również o spadku Cracovii z ligi, drużyny, która zdobyła pierwsze mistrzostwo Polski w roku 1921 a wicemistrzostwo jeszcze w roku ubiegłym.

Od spadku Cracovii już nic nie uchroni, gdyż przepisy są przepisami, lecz niewątpliwie zaczyna się teraz sypać projekt reorganizacji ligi jak z rogu obfitości i może wreszcie doprowadzą do uzdrowienia polskiej ekstraklasy. Cracovii zaś życzymy, aby w międzyczasie pozbyła się ze swych szeregów Żydów z dr. Lustgartenem na czele.

Mistrzostwa Polski od roku 1921 przedstawiają się następująco:

1921 — 1. Cracovia, 2. Polonia, 3. Warta.

1922 — 1. Pogoń, 2. Warta, 3. Cracovia.

1923 — 1. Pogoń, 2. Wisła, 3 i 4 Warta i Polonia.

1924—1925 — 1. Pogoń, 2. Warta, 3. Wisła.

1926 — 1. Pogoń, 2. Polonia, 3. Warta.

1927 — (pierwszy rok ligi) — 1. Wisła.

2. I. F. C. Katowice, 3. Warta.

1928 — 1. Wisła, 2. Warta, 3. Legja.

1929 — 1. Warta, 2. Garbarnia, 3. Wisła.

1930 — 1. Cracovia, 2. Wisła, 3. Legja.

5. Warta.

1931 — 1. Garbarnia, 2. Wisła, 3. Lechia.

7. Warta.

1932 — 1. Cracovia, 2. Pogoń, 3. Warta.

1933 — 1. Ruch, 2. Pogoń, 3. Wisła, 9. Warta.

1934 — 1. Ruch, 2. Cracovia, 3. Wisła, 7. Warta.

1935 — 1. Ruch, 2. Pogoń. Trzecie miejsce w tabeli zajmuje Warta, lecz teoretycznie zepchnąć może ją z tego miejsca jeszcze Wisła, która ma dwa mecze do rozegrania.

25-lecie „Sokoła” w Kolonji

Z okazji jubileuszu 25-lecia Sokoła w Kolonji, odbyła się w niedzielę akademja, zorganizowana przez miejscową kolonję polską.

W ramach uroczystości odbyły się pokazy gimnastyczne przy udziale zawodników Sokoła z Kolonji i Düsseldorfu.

Na uroczystości przybył delegat Związku Sokolstwa Polskiego w Niemczech z Berlina i wygłosił obszerny referat o roli i znaczeniu Sokoła.

Gry sportowe

„AZS.” Warszawa pokonał w koszykówce niemiecką drużynę „Deutsche Studentenschaft — Breslau” z Wrocławia w stosunku 30:27 (10:6).

Piłka nożna

W Bydgoszczy odbył się mecz piłkarski eliminacyjny pomiędzy Gdynińskim K'ubem Sportowym i drużyną bydgoskiego Sokoła I. Zwycięstwo w stosunku 2:1 (2:1) odniósł zespół gdyński, zyskując tem samem prawo wstępu do pomorskiej klasy A.

W przedmeczach pomiędzy drugą drużyną Sokoła I i Sokolem koronowskim zwyciężyli Bydgoszczanie w stosunku 2:0.

Ostatnie trzy mecze ligowe. W niedzielę, 24 b. m. w Świętochłowicach walczył Śląsk — Warszawianka, sędziuje p. Rettig, a w Krakowie Garbarnia — Wisła, sędziuje p. Gruszka.

Wreszcie 1 grudnia w Warszawie odbędzie się ostatni mecz ligowy Warszawianka — Wisła, sędziuje p. Romanowski.

Francuzi, którzy nie biorą udziału w olimpijskim turnieju piłkarskim, wykazują duże ożywienie. Ich reprezentacja rozegra następujące spotkania: 12 stycznia Francja—Holandia w Paryżu, 9 lutego Francja—Czechosłowacja w Paryżu, 8 marca Francja—Belgia w Paryżu, 25 lutego armja francuska — armja brytyjska w Paryżu, 8 marca armja francuska — armja belgijska w Paryżu.

Pięściarstwo

Pierwsze spotkania o drużynowe mistrzostwo Polski rozpoczynają się, jak podaliśmy, w niedzielę: W Poznaniu: Warta—Wawel, w Łodzi: IKP—Ostrowiec, w Wilnie: AZS (Wilno)—Skoda, w Świętochłowicach: IKB—Sokół.

Różne

Finlandja obeście olimpijski turniej łyżwiarzski dziewięcioma zawodnikami. Nie-

spodzianką jest fakt, że znakomity Thunberg na własną prośbę nie został uwzględniony w spisie fińskich kandydatów olimpijskich, co umotywował przeprowadzeniem zawodowem. (Pat.)

Estoński komitet olimpijski postanowił chętnie igrzyska olimpijskie w Berlinie ekspedycją zawodników w liczbie 40—50 osób. (Pat.)

Bermudy na igrzyskach olimpijskich. Związek Atletyczny z Bermud zawiadomili organizatorów, że obeście igrzyska olimpijskie w Berlinie drużyna, złożona z dwunastu pływaków. Bermudy startować będą prawdopodobnie, podobnie jak brytyjska Gujana, pod flagą kanadyjską.

Tenis

Na krytym kościele na Dynasach w spotkaniach pokazowych Witman pokonał Tłoczynskiego 6:4, 7:5 mimo, że Tłoczynski prowadził w pierwszym secie 4:2, a w drugim nawet 5:0.

Zapaśnictwo

W rocznicę śmierci swego patrona, zawodowego mistrza Polski śp. Teodora Sztekkera, zorganizował K. A. S. „Sztekker” uroczystą akademję. Liczne rzesze publiczności, szczerze wypełniając salę gimnastyczną przy ulicy Działońskich po słowie wstępem, wygłoszonym przez wiceprezesa klubu p. Ryfę, odbył się popis muzyczny, czczeniem przez okregu p. Wower poświęcił kilka słów wspomnieniom o tymu „o Sztekker”. Następnie znowu członkowie klubów wykonali deklamację i melodeklamację.

W części sportowej odbył się pokaz zprawy zapaśniczej, przeprowadzony przez Rozpieszca (Z.) i Łakomego (S.) pod kierownictwem Grodzkiego. Po walce pokazowej Rozpieszca z Wronieckim (Z.) odbyło się szóst spotkanie towarzyskich, które miały ciekawy przebieg i przyniosły następujące wyniki: Łakomy (Sokół) pokonał na punkty Handego (Szt.) Grodzki (Szt.) zwyciężył w 7 min. Smóła (HCP.), Jachimski (Sok.) pokonał w 6 min. Nowaczyka (Szt.). Deska (Szt.) uległ na punkty Chałupce (Sok.), Marjański (Szt.) uzyskał przewagę punktową nad Piętą (Szt.), i wreszcie Praczyk (Sok.) uległ Łukasiewiczowi (Szt.). Sędziował w ringu p. Snychała, na punkty pp. Francuszkiewicz i Czyż. Wspomnieć jeszcze należy o bardzo efektownej dekoracji z pamiątkami po śp. Sztekkerze. (wz.)

Wszyscy wiedzą, że WIELE WYGRANYCH pada w kol. DZIERŻANOWSKIEGO, Gniezno, Chrobrego 2.

62006 889 63941 65274 673 936 66154 67236
09237 867 70148 739 71147 72879 74938.
70601 214 78625 80521 81162 579 823 82364
601 724 84512 85235 463 621 808 86146 301 87344
819 90859 61254 93728 94442 736 95224 322 758
97294 553 99028 719 934 99187 100454 789 820
50 941 101326 102060 114 103017 104315 584
730 105371 96 463 609 48 870 106760 947 107502
108377 109880 110136 233 697 111625 853 112797
113161 82 970.

114228 51 394 115255 116256 117652 118051
206 597 119071 232 120058 548 121526 53 122308
780 124334 586 125538 906 126128 92 935 127010
814 128104 766 129282 390 130394 131690 739
132196 133576 134354 707 135109 136936 138570
139100 848 140570 818 142585 143252 327 780
144182 923 146079 158 148159 149713 983 150586
151769 88.

152563 913 27 153093 359 895 155335 856
157164 93 159727 160439 161183 163624 963
166696 167402 168205 732 921 50 169253 788
900 170983 171498 563 172821 793 829 173771
174924 175526 629 176774 177158 533 178074
516 179207 593 729 180206 181449 66 868 183130
516 184059 810 186289 187153 298 681 189534
189218 633 190619 35 966 191524 194036 262
396.

W 3-cim dniu ciągnięcia 2-jej klasy wygrane padły na numery następujące:

10.000 zł na nr. 27081.

Po 5.000 zł na n-ry 34016 54536 145978

151912 189797.

Po 1.000 zł na n-ry 37211 55178 68626

132319 178680.

Po 500 zł na n-ry 9707 24275 37339 67989

70868 182282 187413.

Po 400 zł na n-ry 746 7119 15467 35645

37984 55521 62036 69922 79265 80654 80702

100677 117358 134056 140357 152519.

Po 250 zł na n-ry 1396 8339 8629 9116

12035 12322 16586 21427 52059 55142 62912

70353 79289 81310 90137 103026 104236 110069

115174 150163 165560 167498 173279 175386.

Po 200 zł na n-ry 3843 3914 10949 16552

19550 37484 47400 57949 65020 75276 76517

96282 98392 100249 102020 107486 124056

161679 163686 164082 166881 168587 173639

177617 190991.

Po 150 zł na n-ry

118 536 99 1321 71 895 2116 3106 417 717

4077 198 407 982 5445 669 874 6031 63 597 835

7203 544 738 52 994 8563 9422 43 10263 437

11429 72 508 12481 13040 87 787 15274 16430

563 719 61 993 17087 555 879 18652 61 848 966

19439 787 886 20156 310 415 647 700 846 21443

624 859 22355 449 23904 24657 754 885 25038

785 823 26033 248 379 516 691 27328 98 28627

706 859 29793 30192 233 804 31008 154 394

32274 381 33004 23 490 679 920 34348 442 864

35436 507 36763 917 55 66 37218 308 914 75.

38227 477 29058 198 553 40384 601 793

41936 42200 410 913 43150 978 44004 91 106 9

629 45151 660 705 865 46086 156 68 286 92 419

47119 245 48507 49507 50392 51258 379 581

845 52003 125 393 969 53074 173 583 762 968

54029 33 346 603 55260 66 380 419 601 56010

290 301 6 50 57648 781 918 58071 75 453 886

59423 60329 702 76 807 61770 853 62180 63659

995 64027 251 824 36 65 923 58 65386 772 819

66951 67003 68454 790 69901 47 71179 312 86

526 601 78 942 72026 332 501 77 89 890 73663

960 74035 79 75096 299 609 853.

76296 308 78456 95 949 79271 505 692 81058

105 725 82504 711 83264 95 326 521 945 84148

418 779 85159 292 764 543 86690 757 87002 21

390 763 88037 72 849 89537 82 90524 849 91371

657 93739 94043 116 95053 693 719 32 884

96557 648 95 97162 607 840 98643 775 970

99712 100581 847 52 94 101297 716 102807 57

997 103142 604 854 104314 590 787 105751

106009 622 844 919 107164 368 528 660 108311

62 775 109198 459 713 914 110018 408 555

111685 704 45 810 112288 306 599 113627.

14370 471 115238 361 485 785 116102 512

79 819 926 117542 648 118057 184 478 570 958

119119 484 761 65 120239 739 121619 719 937

75 122173 827 123452 984 134111 358 547

125347 92 126071 127860 128108 284 129211 78

304 64 130417 822 131359 474 764 888 132595

999 133302 709 134147 578 135182 869 995

136062 243 335 460 70 755 825 65 137380

138644 942 140652 141789 142358 61 75 595

144028 65 246 145585 146044 257 711 147088

645 148076 328 407 41 512 661 149445 584

150341 657 992 151421.

152292 554 85 802 153123 563 772 938 92

154204 986 155647 156121 157286 351 158093

245 568 159021 160246 74 374 553 161589 727

162694 163051 132 572 164105 68 620 764 828

31 167065 330 616 967 168049 169872 170007

255 939 171021 70 566 172899 173454 174110

745 77 880 175360 177383 921 179758 811

180805 181777 183498 807 928 184598 861

185091 182 445 186058 235 384 187251 491 513

188122 189099 668 821 942 190154 386 648

191021 60 71 768 192795 904 87 194816.

Po 50 zł na N-ry:

876 975 1076 515 621 35 973 2016 54 128

333 819 3710 855 4323 72 597 828 966 75 5419

66 661 83 99 901 6687 786 7023 447 8019 365

437 708 877 92571 76 379 589 624 10053 355

11966 12016 110 237 333 484 969 13279 316 62

14022 407 655 914 15206 12 850 16170 680 914

72 17579 926 61 18175 687 717 870 19181 274

300 738 52 20523 817 947 21132 472 22163 207

305 86 23256 425 879 24320 596 650 92 937

25308 963 26180 319 90 551 27143 98 307 23062

111 330 404 822 29125 669 30473 75 303 883

945 31075 761 32143 33029 219 34393 435 532

695 35031 379 475 553 744 804 901 36036 155

95 37115 455 533 74 792 809.

38498 527 608 39021 90 568 693 716 80 40549

802 866 4192 222 710 42869 703 43048 55 73

234 370 442 320 495 875 989 45140 426 539

46330 448 508 47617 48758 70 19557 58 727

W dniu 18 listopada 1935 r., zasnęła w Bogu, namaszczone Olejami św., moja najdroższa żona, nasza najukochańsza i nigdy niezapomniana matka, siostra, teściowa i babunia, ś. p.

z **Kajzerskich**

Marja Goździejewska

przeżywszy lat 80. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 21. bm., o godzinie 15 z kaplicy wojskowej przy Wałach Jana III na cmentarz farny przy ul. Bukowskiej. Msza św. żałobna odprawi się nazajutrz o godz. 8 w kościele farnym.

W nieutulonym żalu pogrążony
mąż z dziećmi i rodziną.

Poznań, ul. Wielka 9. zg 12 225

W poniedziałek, 18 listopada 1935 r., zasnęła w Bogu, moja najdroższa żona, nasza najtroskliwsza i jedyna matka, teściowa i babcia, ś. p.

Marja z Wróblewskich Handkowa

przeżywszy lat 59. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 21 listopada 1935 r. o godz. 11 w Inowrocławiu z kościoła parafii św. Józefa.

W nieutulonym żalu pogrążeni
mąż, dzieci i rodzina

dg 4885

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.
Leszno, Inowrocław, Łobżenica, Barcin wieś.

W dniu 18 listopada 1935 r., zasnął w Bogu, zaopatrzony Olejami św., nagle, w 46 roku życia, mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy i najtroskliwszy ojczulek, brat, wuj i szwagier, ś. p.

Kazimierz Owczarczak

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 21 bm. o godz. 15,15 z domu żałoby przy ul. M. Piłsudskiego 19. Nabożeństwo za duszę ś. p. Zmarłego odprawi się w piątek, 22. bm. o godz. 9-tej w kościele Farnym.

W ciężkim smutku pogrążeni

żona z córeczkami i rodzina.

ng 18 052

Kościan, w listopadzie 1935 r.

Dnia 17. 11. 35 r. o godz. 15,30, zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., ś. p.

Roman Wielicki

em. nauczyciel

w 58 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 20. 11. 35 r. o godz. 15,30 z kaplicy szpitala wojskowego, Wały Jana III na cmentarz świętomarciniński przy ul. Towarowej.

zg 12 223

W ciężkim smutku pogrążeni
żona z dziećmi.

Poznań, pl. Bernardyński 1.

W drugą rocznicę śmierci, ś. p.

inż. Aleksandra Krokowskiego

odprawi się
msza św.

w kościele św. Marcina dnia 21. 11. 1935 r. o godz. 9,45.

zg 12 226

Żona i syn.

BIELIZNA ZAWODOWA

Płaszczki lekarskie, bluzy piekarskie, rzeźnickie, ślusarskie fartuchy kombinezony, gotowe i miarowe najkorzystniej wprost z **FABRYKI** BIELIZNY

J. SCHUBERT

Dom Płócien

Poznań, Stary Rynek 76
Czerwony Dom naprzeciw odwach.

Pr 5 808-41.52

„Haftoplis“

wykonuje mierzki okretki, dziurki wykończenie szali falban, plisowanie, dekaturowanie, haft, monogramy tarcze gimnazjalne, obciążanie guzików narbiernie stóp, podnoszenie oczek terminowo najtaniej

St. Rynek 6, tel. 28-10.
wejście Wiankowa.
Pr 5 771

CZY WIESZ dlaczego cukierki MARECKIEGO są popularne?

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci ś. p. brata naszego

Adolfa Jagodzińskiego

odprawi się

zg 12 220

msza św.

w sobotę, 23. bm. o godz. 8,30 w kościele św. Marcina.

Rodzeństwo.

OCZY - TO SKARB SZANUJ JE!

Nowoczesne Okulary i Binokle
Fachowa i rzetelna obsługa.

K. GREGER 27 Grudnia 18

DOSTAWCA UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ.

Kwalifikowaną ksiązkowa

z dobrą praktyką i poleceniami przyjmie zaraz Spółka Akcyjna Oferty z odpisami świadectw, podaniem referencji i wymaganých warunków prosimy składać do Kurjera Poznańskiego pod zg 12 219.

Wszystkim Przyjaciółom. Znajomym i Krewnym, którzy po stracie naszego ukochanego syna i brata, ś. p.

inż. Bolesława Grodzkiego

okazali nam tak wiele współczucia i oddali ostatnią przysługę naszemu Drogiemu Zmarłemu, składamy na tej drodze serdeczne

Bóg zapłać!

zg 12 227

Poznań, dnia 19 listopada 1935 r. **Rodzina.**

Nowości z wojny Włosko-Abisyńskiej
dowiedz się przez aparat radiowy kupiony w firmie „EMKA“ wł. M. Włodarczyk, Poznań, Wrocławska 50, tel. 36-83, najlepsze i zawsze świeże baterie anodowe „Emka“ stale na składzie.
np 17 908

Ciepłe trykoty damskie, męskie, dziecięce!
Ciepłe pończochy, ciepłe skarpety, ciepłe rękawiczki.

Wszelkie towary, nawet najtańsze, są w pierwszym (I) gatunku. W żadnym wypadku nie prowadzą drugich (II) gatunków lub towarów wybrakowanych.

STEFAN KAŁAMAJSKI

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Wille

komfort 7 pokoi, Aleja Szlagowska sprzedam. Wpłata siedem tysięcy, reszta amortyzacja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 148

Wille

5 morgowy ogród sad, Puszczykowsko tania sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 206

Parcele

pod wille, dz. lica Ostroroga. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 176

Korzystna willa

do sprzedania. Inf. Błażeja Winklera 24, skład. zdg 68 229

Dom

piętrowy, czysto wykończony, 7 ubikacji, szkl. góra, piwnica, 12 000. Poznań-Debiec Maszynowa 22. zdg 68 103

Dom

piętrowy z przedsiębiorstwem dobrze prosperującym istniejącym od lat 30 sprzedam zaraz. — P. Żuraw, Grodzisk. zdg 68 260

Kamienice

narożnikowa — handlowa — śródmieście — 55 000, wpłaty 34 000 Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 459

Kamienice

komfortowa dochód 12 000 sprzedam 75 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 327

Administracje

domu przyjmie uczciw. doświadczony administrator, emerytowany urzędnik meldunkowy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 335

Domy, wille, parcele korzystnie sprzedam i przyjmuję zlecenia sprzedaży
T. Jarczewski
Poznań, Bukowska 15. zdg 68 878

Kamienice

nowa dochód 10 500 sprzedam 80 tysięcy, wpłaty 60 000. Gruszczyński, Poczta 30. zdg 68 381

Kamienica

bezpodatkowa, dochód 7 500, cena 75 000 wpłata 45 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 369

Parcele

Winogrody blisko Obornickiej — sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 324/5

Willa

dwa mieszkania ogrodem 12 000 Administracja domów, Wrocławska 22. zdg 68 471

2. PIENIĄDZ

Wypożycze

większą sumę pod zastaw biżuterji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 151

3—4 000 zł

poszukuje do dobrze prosperującego interesu istniejącego od 10 lat. Może być czynny udział w pracy. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 68 205

Inteligentna

emeryt. osoba potrzebna do wykorzystania koncesji z kapitał 4000 zł. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 68 406

4. OSOBISTE

Dobre — smaczne — tanie śniadanie

Co? — Webera
Nowa 4. ng 17 040

Unieważniam

mój wykaz osobisty medalu niepodległości na niższe koleją. Mieczysław Śledzikowski — Opalenica. zdg 68 197

Magazyn Obuwia

Fr. Rogoziński
daje rekoimie dobrego zakupu.
tylko Stary Rynek 64

Kalosze Śniegowce Deszczówki

w wielkim wyborze.
Pr 5801/2-40.35/37

Zadajcie

Gaja

przyprawy do zupa. ng 17 022

Ostrzegam

przed kupnem używanych magli, nie zapłaconych, gdyż od nabywcy żądać będą zapłaty. M. Jan-kowiak, fabryka magli, Poznań, Staroleka, telefon 19-47. zdg 68 463

„Jadwiga“

Podgórna 10 a. najkorzystniejsze kapelusze damskie

6. OŻENKI

Emigrant

z Francji, kawaler lat 33 ciemno-blondyn średniego wzrostu, gotówka 2 000. — szuka towarzyszkę życia lat 25—40, gotówka lub nieruchomości. Wdowa niewykuczona. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 214

Mistrz rzeźnicki

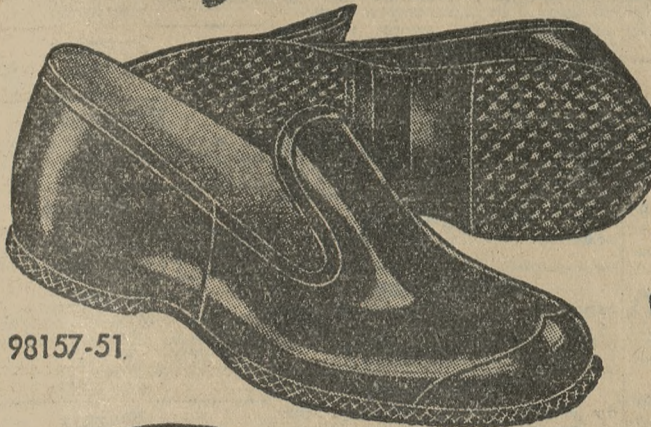
kawaler wiek średni, z powiniem, własnym interesem poszukuje żony, gotówka 5—7 tysięcy. Oferty z fotografią proszę skierować do Kurjera Pozn. zdg 68 172

Urzędnika

gospodarczego
pozna młoda, blondynka, kochająca wieś, w celu matrymonialnym. Zgłoszenia pod zdg 68 230 do Kurjera Poznańskiego.

Głowę pod parasol - nogi do kaloszy

3.50 Z językiem i bez języka.

Ratajczak

Pr 6 602 Ba 119

7. SPRZEDAŻE

Restauracja dobra, pełen wyszynk 4 pokoje mieszkalne sprzedam, powód choroby. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 429

Skład kolonialny dobrze zaprowadzony mieszkaniem magłem sprzedam zaraz. Adres Kurjer Poznański zdg 68 428

Pianino 550.— zł sprzedam. Podgórna 14 skład instrumentów. zdg 68 462

Sprzedż — Naprawa wiecznych piór wszelkich systemów Skład Papieru — Montownia Wiecznych Piór — Józef Czosnowski — Poznań, Ratajczaka 2. „Asygnaty Kredyt” dz 8 104

Kolonjalke sprzedam spiesznie. Za Grobla 2, m. 4. zdg 68 110

Praktykę dentystyczną istniejąca około 45 lat na jednym z najlepszych miejsc w najbliższej okolicy, najnowocześniejsze urządzenie w Katowicach spowoduje starości oddam korzystnie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 66 835

Maszyny do pisania male i duże, nowe i używane, największy wybór, najniższe ceny, gwarancja Skóra i S-ka Aleja Marcinkowskiego 23. ng 16 165

Hurtownia towarów kolonialnych na prowincji, miasto, bardzo intrynne i renomowane przedsiębiorstwo, zamożnemu i dzielnemu kupcowi sprzedam. Oferty Kurjer Poznański Tr 2 089

Szafę żelazną tanio sprzedam. Zgłoszenia Spokojna 3 skład. zdg 68 222

Sprzedam skład tytoniu i artykułów piśmiennych tanio, w dobrym położeniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 163

Sprzedam dobrze zaprowadzony wyszynk. Adres Kurjer Poznański zdg 68 162

Dentyst. elektr. wiertarkę prąd stały, kocioł do wody, reflektor i wulkanizator tanio. St. Łapaczek, Poznań, Skarbowska 15. zdg 68 155

Duńska dogła, dobry stróż. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 150

Skład spożywczy w Poznaniu śródmieście z magłem, mieszkaniem na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 145

Radjoodbiornik 3-lampowy, kompletny 70.— Grobla 6, m. 3. zdg 68 244

Zakład fryzjerski, centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 245

Burko Wielkie Garty 5 — 13. zdg 68 246

Radjo Philipsa, Super, zmienny. Szewska 21 m. 1. zdg 68 380

Pianino nowe. Plac Wolności 7 — 15 podwórze 2. zdg 68 376

Dobrze prosperujący, zaprowadzony interes w Gdyni, centrum miasta, branży pończosznico-trykotażowej, zaopatrzony w towary zimowe od zaraz do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 67 907

Stół rozciągany. Ratajczaka 11a m. 97 zdg 68 375

Urządzenie do kolonialki z domow. magłem sprzedam, maszyna do szycia Singera. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 68 415

Samochód Chevrolet w bardzo dobrym stanie zamienne na materiał budowlany lub sprzedam. Szewska 9, m. 9. zdg 68 411

Motory, transmisje i pasy 4 i 2 PS zamienne na materiał budowlany lub sprzedam. Rekord, Szewska 9. zdg 68 410

Pianino sprzedam. Półwiejska 11 — 12. zdg 68 408

Maszynę do szycia. M. Kwiecicka 13 — 8. zdg 68 396

Pianino wartościowe zagraniczne. Marcina 15 — 5. zdg 68 360

Łóżeczko dziecięce. Marcina 4 — 8. zdg 68 472

Nowoczesny odbiornik Philipsa prąd zmienny Śniadeckich 30 — 6. zdg 68 474

Tapczany, fotele leżanki gwarantowanej jakości najtaniej. Wrocławska 13. zdg 68 455

Kilka wagonów pieknej kapusty po 2 zł za 100 kg, marchwi jadalnej oraz buraków ćwikłowych po 7 zł za 100 kg sprzedaje loco Tarnów, gospodarstwo rolne Mościce. Zgłoszenia inż. Chodkiewicz, poczta Mościce pod Tarnowem. zdg 68 451

Singera wpuszczana. Szyperska 3 — 3. zdg 68 452

Plaszcz damski, nowy, zimowy okazujnie sprzedam. Przechylna 4 — 5. zdg 68 446

Maszynę do szycia tanio. Słowackiego 29 — 10. zdg 68 439

Piekarnia na prowincji w pełnym biegu przy ulicy na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 196

Dywan duży. Matejk 38 — 14. zdg 68 188

Garderoba ścienna tanio. Słowackiego 21, m. 2. od godz. 2—4. zdg 68 186

Skład rzeźniczy tanio sprzedam, warsztatem, Jarkowski, Bóznicej, skład flaków, (naróżnik). zdg 68 252

Maszynę parową, leżąca 45 K. M. bez kotła Firmy Cegielski okazujnie sprzedam. P. Żuraw, Grodzisk. zdg 68 261

Kilim 3x2 piękny na sprzedaż. Młyńska 3, m. 8. zdg 68 349

Radjo nowoczesne, prąd stały. Ratajczaka 26 — 17. zdg 68 346

Sprzedam wydzierżawie kolonialke wyszynk, 1 pokoi, stajnia śpiączka, 3 morgi gruntu w rynku przy stacji autobusowej, potrzeba 15 000 zł, 5 000 hipoteki. Oferty Agencja Kurjera Poznański, Rawicz. ng 18 021

Mleko 300 litrów, cena 20 groszy do oddania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 353

Skład kolonialny, delikatesów, sprzedają butelkowa, magłem, mieszkanie 2 pokojowe, łazienka sprzedam. Adres Kurjer Poznański. zdg 68 416

Meble najtaniej polska Baranowski Poznań, Podgórna 13. Pr 6224/5

Nowo otwarty Magazyn konfekcji damskiej i futer Wybór olbrzymi, ceny najniższe. — A. Dzikowski, Poznań, Stary Rynek 49. Leszno — Rynek 6. Asygnaty Kredytu, dz 4 849

Świeczniki żydowskie po przystępnych cenach Caesar Mann Poznań, Rzeczypospolitej 6. ng 17 659

Wielka wyprzedaż mebli używanych, za ceny zakupu. kilka dni. Gabinet orzech kaukaski 490.— jadalnie 460.— sypialnie kuchnie, pianino 330.— wityry, tapczany, leżanki, radio prąd zmienny oraz różności Wielka 25 Kom. zdg 68 297

25 koni silnych 4 — 6 lat sprzedam korzystnie lub wymienię za bydło. Adamski, Poznań, Wrocławska 13 tel. 32-10. zdg 68 294

Skład kol. del. zaprowadzony ruch, ulica Poznań sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 287

Skład pieczywa pokój kuchnia sprzedam. Przemysłowa 1. zdg 68 339

Pianino czarne krzyżowe sprzedam. Ratajczaka 11a, m. 73. zdg 68 237

Sypialnia, jadalnia, klubowy garnitur nowoczesny, biurko amerykańskie różne inne okazujnie, ceny likwidacyjne.

Kasy „National” korzystnie Wielka 20, podwórze, lewo. zdg 68 336

Kartofle jadalne czerwone, 3 złote, franco dom. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 352

Pianino Stroma 24, Gerlach. zdg 68 330

Rower damski. Chwaliszewo 64, Jądłodajnia. zdg 68 322

Okazyjnie sprzedam obrusy Iniane. Józefa 9 — 2. zdg 68 315

Sprzedam dwa piece gazowe (angielki). — Oferty Kurjer Poznański zdg 68 309

Sprzedam salonik mahoniowy sztychy. Kreta 5 — 8. zdg 68 364

Samochód osobowy marki Ford, tanio sprzedam, z koncesją jako zarobkowej. Zostać może na miesiąc. Zarobek pewny. Zgłoszenia do Kurjera Poznański zdg 68 264

Stara drogerja na Śląsku, główna ulica, 35 tysięcy mieszkańców (sa tylko 2 drogerje) sprzedam na dogodnych warunkach. Mam dostawy do kopalni i hut oraz Dyrekcji Kolei. Obrót 60 tysięcy. Zgłoszenia proszę do Kurjera Poznański. zdg 68 266

Koszule męskie najtaniej. „Rekord” — Szewska. zdg 68 423

11. KUPNA Srebro, złoto, brylanty, obrazy — starożytności kupuje „Lamus” Strzelecka 1. Pr 6 491-56.498

Szyny podkłady wywrotki używane kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 212

Kupię domek niewyoficowany z interesem w Poznaniu Oferty Kurjer Poznański zdg 68 174

Kupię okno wystawowe drzwiami 2.90 X 2.80. Oferty podaniem ceny Nowieka, Piaski, powiat Gostrzyń. zdg 68 444

Znaczki pocztowe kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 289

Garnitur klubowy kupie. Zgłoszenia z podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 4 884

Futro damskie białe na tego osobę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 351

Tyglówki kupie. Cena, format, Oferty Kurjer Poznański zdg 68 424

Futro damskie kupie mało używane. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 457

Skład cukrów centrum kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 450

Radjoodbiornik bateryjny tylko najlepszym stanie kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 447

12. DO WYNAJĘCIA „Informator” poleca mieszkania. Skarbowska 1, (podwórze parter). zdg 66 443

Trzypokojowe przynależności I. czynn. bielizny. Wiadomości: Palacza 70, m. 5. zdg 67 245

Dwa pokoje kuchnia, willa Górczyn, Paniom, emerytom, Renowacja wynajmujący. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 181

Sześciopokojowe komfortowe centralne. Wielka 8 gospodarz. zdg 67 892

Pięciopokojowe komfortowe centralne. Wielka 8 gospodarz. zdg 67 891

Dwa pokoje słoneczne, kuchnia, centralne ogrzewanie wolne. Zakret 26. zdg 68 168

Przy Słowackiego w pierwszorzednym domu 2 słoneczne mieszkania komfortowe po gruntownym remoncie: od 1. 12. 35 6-pokojowe II ptr. po wys. part.; od 16. 12. 35 5-pokojowe I ptr. po wys. part. centralne, elektr., bież. woda z aut. gaz. oraz wszelkie wygody. Zgłoszenia tylko poważnych i odpowiednich reflektantów pod Kurjer Poznański zdg 68 250

Trzypokojowe łazienka 62.— Łazarz, trzypokojowe, korytarz 54.— centrum, dwupokojowe 35.— od gospodarza wynajmie „Pawilon”, Pocha 15. zdg 68 288

2 pokoje w centrum na IV piętze (winda) centralne ogrzewanie na cele biurowe od zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia plac Wolności 18, m. 14 zdg 68 306

Trzypokojowe pięciopokojowe centrum. „Jur” Piekary 26. zdg 68 367

3 pokoje komfort. parter. Palacza wolne zaraz 75.— zł. Wiadomości: Jasiński, Spokojna 20/22 m. 5. ng 4 892

Dwupokojowe śródmieściu podw. part. ogrzewaniem 65.— mies. kaucja półroczna, dwieście remont. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 379

13. SZUKA MIESZK. 2 — 3 pokoi i kuchnie w śródmieściu — wprost od gospodarza urzędnik państw. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 102

„Informator” mieszkanie poszukuje. Skarbowska 1, (podwórze parter). zdg 66 440

Pokoju z kuchnią poszukuje od 1. 12. małżeństwo z dwiema córkami za czynsz miesięczny wprost od gospodarza, Jężyce. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 67 723

Urzędnik stałej posadzie rodziną dużego pokoju kuchnia, peryferie wykluczone, dzierżawa miesięczna. — Oferty Kurjer Poznański zdg 68 218

2—3 pokojowego komfortowego śródmieście z jasną piwnicą, mistrz zdusiński. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 182

2 pokoi kuchnia, św. Marcina, lub boczne ulice, pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 171

Pokoju kuchnia, Wilda, śródmieście, Łazarz, ewtl. zgóry urzędnik kolejowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 243

Wdowa po wyższym urzędniku, samotna, poszukuje 2 pokoi komfortem, centrum lub okolica. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 195

3 pokojowego mieszkanie poszukuje urzędnik kolejowy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 187

4—5 pokoi mieszkanie z wygodami w śródmieściu poszukuje. Oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznański zdg 68 254

3-pokojowego okolica Wierzbicice. Oferty Kurjer Poznański ng 18 011

Emerytowany urzędnik państw. poszukuje 3 pokoje z przynależnościami. Okolice św. Marcina — Ratajczaka. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 348

Wojskowy poszukuje 1—2 pokojowego kuchni od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 373

15. POKOJE UMEBL. „Informator” poleca pokoje. Skarbowska 1 (podwórze parter). zdg 66 444

Dwuosobowy nobliwym panom Strzelecka 6 m. 16, elektryczność. zdg 68 217

Pokoik solidnemu zaraz lub 1. 12. Fr. Ratajczaka 11a m. 69. zdg 68 161

Spokojna 7a — 3. zdg 68 158

20.— Ogrodowa 12 — 20. zdg 68 155

Umeblowany pokój dla pana. Poznań, Skarbowska 15, m. 9. zdg 68 170

Śniadeckich 24, m. 3. zdg 68 165

Pokój elektrycznością. Stroma 1, m. 4. zdg 68 230

Pokój utrzymaniem od zaraz. Ratajczaka 33. — 9. zdg 68 231

Cieszkowskiego 6—6. zdg 68 199

Dwom panom. Wierzbicice 45, m. 3. zdg 68 251

Nowoczesne Ratajczaka 19 — 10 także dwuosobowy — pierwszorzedne utrzymanie. zdg 68 214

Poplińskich 12a — 15. zdg 68 236

Matejki 2 — 2. zdg 68 286

Świętokrzyski 3 — 14 ładny, duży, słoneczny, pokój pościela, bez. zdg 68 285

Pokój Łakowa 8 — 8. zdg 68 301

Dwuosobowy frontowy zaraz. Marcina 5 — 11. zdg 68 304

Pokój utrzymaniem. Ogrodowa 2 — 8. zdg 68 345

Słowackiego 34 — 5. zdg 68 435

Słowackiego 39 — 9. zdg 68 436

Kulturalnemu (dwuosobowy) samotna. Małeckiego 6 — 11. zdg 68 434

Niekrepujący słoneczny tanio. Mostowa 15 — 5 zdg 68 469

Pokój lepszy niestudującym. Kreta 4 II prawo. zdg 68 461

Klatki elektrycznością. Półwiejska 7 m. 7. zdg 68 374

Przyjezdny Nowy Rynek 5 — 3. zdg 68 407

programy radjowe

WARSZAWA Środa, dnia 20 listopada. 6.30 aud. por.; 6.50 muzyka z płyt; 7.20 dziennik; 11.57 sygnał czasu; 12.03 dziennik; 12.15 „Anna Tomaszewicz-Dobrska — pierwsza praktykująca lekarka polska” — odczyt. 12.30 koncert popularny; 13.25 chwila gospodarstwa domowego; 15.15 wiad. o ekspozycji polskim; 15.20 gielda; 15.30 muzyka; 16.00 audycja dla dzieci z Poznania; „Jurek dowiaduje się ciekawych rzeczy o Niemczech”; 16.20 recital śpiewaczy Zofii Massalekiej; 16.45 rozmowa muzyka ze słuchaczem radja; 17.00 „Dyskutuujemy”; „Czy słusne jest hasło — wszystko dla dziecka”; 17.23 „Grotowski muzyka” w wyk. orkiestry dr. Hermana; 17.50 „Świat się śmieje”; „Wesoły tramp” (z powodu setnej rocznicy urodzin Marka Twaina); 18.00 R. Schumann: Kwintet fortepianowy Es-dur op. 44. Wyk.: J. Smidowicz — fortep., G. Baciewiczówna — skrzyp., B. Losakiewicz II-gie skrzyp., T. Jaworski — altówka, K. Blaschke — wioloncz.; 18.30 „Skrzynka ogólna”; 18.45 muzyka lekka (płyty); 19.00 „Nie tracmy siły nawozowej w gospodarstwie” — poz.; 19.10 program; 19.20 koncert; 19.35 sport; 19.50 reportaż aktualny; 20.00 lekka aud. muz.; „Kabaret mojej młodości”; 20.45 dz.; 20.55 „Obrazki z Polski współczesnej”; 21.00 XII audycja z cyklu „Twórczość Fryderyka Chopina (1810—1849)” w oprac. prof. U. J. dr. Z. Jachimieckiego. Wyk.: Stanisław Szpanalski (fortep.); 3 Nokturny op. 9; b-moll, Es-dur, H-dur; 2) Scherza h-moll op. 20; 3) 4 marzurki op. 6; f-moll, cis-moll, B-dur, es-moll; 21.35 „Felix Przysocki” — kwadrans poetycki; 21.50 „Tajemnica sprzedawa-

nia”; 22.00 muzyka lekka i tan. w wyk. Malej Ork. P. R. pod dyr. Zdzisława Górczyńskiego z udział. Chóru Juranda; 23.05 muzyka taneczna (płyty); 23.30 pog. w języku ang.: „Sport w Polsce”.

POZNAN Środa, dnia 20 listopada. Poznań — 6.30 aud. por. z Warsz.; 6.50 muzyka z płyt; 7.50 program; 11.57 z Warsz.; 13.30 muzyka lekka z płyt; 15.20 gielda; 15.30 popularna muzyka operowa (płyty); 16.00 pog. dla dzieci; „Jas dowiaduje się ciekawych rzeczy o Niemczech”; 16.20 z Warsz.; 18.30 listy od dzieci; — 18.45 śpiewa M. Janowska-Kopczyńska (sopr.); 19.00 program czwartku literackiego; 19.10 program; 19.35 sport; 19.40 z Warsz.; 23.05 muzyka z płyt.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM na środe: 16.00 Koenigswusterhausen — Melodie o zmierzchu. 16.10 Praga Koncert ork. wojskowej. 17.00 Budapeszt. Festival Liszta. Bukareszt. Koncert radiorki. Radio Paris. Muzyka kameralna. 17.30 Ryga. Sonaty Beethovena. 18.00 Koenigswusterhausen. — Koncert kwartetu Wendlinga. 18.10 Budapeszt. Muzyka salon. 18.30 Moskwa (WCSPS). „Wesele Figara” op. Mozarta. Berlin. — Utwory fortep. Schuberta. 18.45 Lipsk. Muzyka wiecz. 19.30 Bratislava. „Manon” opera Masseneta. Wiedeń. „Mistrzowie muzyki popularnej. Anglia (Reg. Progr.). Muzyka lekka. 20.00 Kolonia. Kwartet Schuberta. Sztokholm. Koncert symfoniczny pod dyr. A. Coatesa. —

Wrocław. Koncert Wagnerowski. Ryga. Muzyka klasyczna. Koenigswusterhausen. Koncert symf. Reger: Suita w starym stylu. — Brahms: Koncert na skrzypce i ork. — symfonia na 4 e-moll. — Berlin. „Island-Saga”, tragedia muzyczna Vollerthuna pod dyr. Kompozytora. 20.10 Lipsk. Koncert muzyki religijnej. 20.25 Wiedeń. Koncert Beethovenowski pod dyr. B. Waltera. 20.30 Budapeszt. Koncert orkiestrowy. Monachium. Koncert radiorki. 20.35 Sottens. Koncert ork. z udział. H. Temianki (skrz.). 20.50 Wiedeń. „Trubadur”, opera Verdi.

21.00 Bruksela franc. Koncert radiorki. 21.15 Anglia (Reg. Progr.). Musichall murzyński. — 21.20 Ryga. Koncert radiorki. — 21.25 Praga. Sonata Kreutzerowska Beethovena. 21.30 Strasburg. Koncert inauguracyjny. Wiedeń. Eiffla. „La serva padrona”, opera kom. Pergolesiego. 21.30 Anglia (Nat. Progr.). Koncert symf. z Queens-Hallu z udział. Pablo Casals (wioloncz.). 21.45 Bukareszt. Muzyka salon.

22.00 Luksemburg. Music-hall. Sztokholm. Muzyka taneczna. — 22.05 Budapeszt. Muzyka cyrkowa. 22.15 Kopenhaga. Muzyka popul. 22.30 Berlin. Koncert wieczorny. Koenigswusterhausen. — „Nocna muzyka”. Kolonia. — Koncert nocny. Lipsk. Koncert nocny. Hamburg. Koncert nocny. 22.30 Monachium. Dawna muzyka i nowe pieśni.

23.00 Poste Parisen. Muzyka lekka. Budapeszt. Muzyka jazzowa. 23.05 Kopenhaga. Muzyka tan. 23.30 Anglia (Reg. Pr.). Muzyka taneczna. 23.45 Radio Paris. Muzyka tan. 23.45 Wiedeń. „Godzina Starego Wiednia”.

24.00 Sztutgart. — Muzyka organowa.

Trykoty zimowe, męskie, damskie i dziecięce
Pantalony damskie już od zł 1.45,
kalesony męskie od zł 2.50.
STEFAN KAŁAMAJSKI

Pg 6446/7-45.1645

Pokój
Focha 15a — 3 dwuosobowy.
zdg 68 392

Mickiewicza
13 — 8. Dwuosobowy, jednoosobowy.
zdg 68 393

Próżne
2 łącznie pokoje, ogrzewanie,
elektr., łazienka, osobne wejście.
Wrocławska 28/29, m. 10 przy pl.
Świętokrzyskim. zdg 68 473

Pokój
umeblowany, niekurepacyjny. Pie-
kary 24 — 3. zdg 68 355

Przyjeżdżnym
słoneczny, niekurepacyjny także
stałe. Dąbrowskiego 23 — 7.
zdg 68 453

Małżeństwu
pokój umeblowany. Dąbrowskie-
go 76, m. 71. zdg 68 433

16. SZUKA POKOJU

„Informator“
poszukuje pokoi. Skarbowska 1.
(podwórce parter). zdg 66 442

Poszukuje
pokoiu próżnego osobne wejście,
ewentualnie użyciem kuchni do
25.—. Oferty Kurjer Poznański
zdg 68 213

Pan
dobrze umeblowanego, słonecznego,
łazienka, centr. Okolica Zup.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 257

Centrum
początek Jezyc centralne, bez
pierwszego grudnia. Cena Kurjer
Poznański zdg 68 272

Pokoju
taniego lub wspólnego u samotnej
osoby okolicy Poznańskiej. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 290

Próżnego
lub umeblowanego Jezyc. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 68 431

Centrum
wytwornie urządzony pokój nie
wyżej I pietra zaraz poszukuje.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 68 425

TEATRY

TEATR POLSKI: Wtorek,
19. 11. „Domino“.

Środa, 20. 11. „Ludzie w
bieli“, premiera, gościnnie
występ Janusza Warneckiego.

TEATR WIELKI (Opera):
Środa, 20. 11. „Róża Stambu-
fu“.

Czwartek, 21. 11. „Upro-
wadzenie z Seraju“ wzno-
wienie.

Piątek, 22. 11. „Róża
Stambu“.

TEATR WIELKI — KON-
CERTY SYMFONICZNE:
Wtorek 19. 11. IV. konc-
ert symfoniczny. Dyry-
gent: Feliks Nowowiejski. Solistka: France El-
legaard — fortepian.

TEATR NOWY: Wtorek, 19.
11. „Powrót mamy“.

KINA

Poznań, wtorek, 19. 11.

ALKAZAR: „Żona w złotej
klatce“.

APOLLO: Chińskie morze.

CORSO: Postrach Meksyku.

GONG: „Mały Pułkownik“.

GWIAZDA: „Mała Matecz-
ka“.

METROPOLIS: „Marzace
usta“.

OSWIATOWE T. C. L.: —
„Wiosenna Parada“.

RENAISSANCE: „Niebie-
skie Ptaki“ oraz „Flip i
Flap“.

SŁONCE: „Anna Karenina“.

SFINKS: „Ostatnia Sere-
nada“.

ŚWIT: „Jak w siódmym
niebie“.

TECZA-Lazarz: „Czerwony
Sultan“.

TECZA-Wilda: „Nie chce
wiedzieć, kim jesteś“.

WILSONA: „Zuzu“.

Książkowa - kasjerka
zmieni posadę obojętna branża,
7 lat praktyki. Oferty Kurjer
Poznański zdg 67 374

Książkowa
korespondencja polska - niemiecka
pisanie maszyną, dłuższa
praktyka biurowa poszukuje po-
sady. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 67 228

Gospodyni
w średnim wieku, posiadająca
grunt, znaj. wszelkich prac dom.
i gosp., wieloletnia praktyka w
dom. hr., najlepsze referencje —
przyjmuje posadę w małym dwor-
ze lub na probostwie. Zgłoszenia
przyjmuje Kurjer Poznański
zdg 67 407

Kobieta
bardzo krytycznym położeniu —
szuka jakiegokolwiek pracy, posłu-
ży lub prania. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 67 664

Pielegniarka
kilkanaście lat praktyki w ostat-
niej posiadzie 8 1/2 lat u lekarza —
przyjmuje posadę u lekarza przy-
wrotnie do chorej osoby lub dzieci.
Zapiekuję się domem, znam go-
towanie. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 68 466

Posługi
poszukuje czysta, sumienna. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 68 441

Dziewczyna
z prowincji młodsza, uczciwa, po-
szukuje pracy od 1. 12. 1935 r.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 432

Panienska
inteligentna, poszukuje posady,
zna gotowanie. Oferty Kurjer
Poznański zdg 68 358

Kasjerka z kaucją
rutynowana książkowa - bilan-
sista, szuka posady. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 68 448

Krawcowa
domowa dobrem zyciem, poszu-
kuje posady. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 68 442

Posady
jakiegokolwiek stałej poszukuje za
wskazanie dam wynagrodzenie.
Złote kauce. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 67 258

Paniom
zainteresowanym udzielam wszel-
kich porad pomocy. Akuszerka
Kowalewska, Półkowa 14.
zdg 67 266

Kucharka
samodzielną z dobrą świadect-
wami szuka posady do wszyst-
kiego do bezdziejnej rodziny. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 208

Gukiernik
dobry fachowiec, także obsługa
gości, kawaler, szuka posady. —
Miejscowość obojętna. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 68 209

Dziewczyna
porządna uczciwa szuka posady
do wszystkiego. Oferty Kurjer
Poznański zdg 68 210

Osoba
uczciwa i spokojna poszukuje po-
sady w okolicy Widły. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 68 211

Czeladnik
rzeźnik z b. dobrą świadect-
wami poszukuje pracy. Zgłosze-
nia Kurjer Pozn. zdg 68 221

Poszukuje
prania lub posługi. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 68 160

Urządnik gospodarczy
lat 29, z ukłóconą szkołą rolni-
czą, wydziałowa, z 10-letnią prak-
tyką gospodarczą w ostatniej po-
sadzcie 5 lat, poszukuje posady na
deputat od 1. 1. 36 lub później. —
Łaskawe oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 68 271

Ślusarz
znający centralne ogrzewanie po-
szukuje jakiegokolwiek pracy za
małym wynagrodzeniem. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 68 154

Gosnośia
starsza samodzielna poszukuje
posady u starszego państwa lub
samotnego pana od 1 grudnia.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 146

50 zł
dam za wyrobienie posady dla
młodego byłego pracownika
pocztowego z średnim wykształ-
ceniem. Adres A. D., Poznań,
Szweska 6, m. 1. zdg 68 173

Pomocnik
fryzjerski szuka posady od za-
raz. Oferty Kurjer Poznański
zdg 68 167

Samodzielny
pomocnik kłodziejski, specyfik
budowy kareosjy poszukuje po-
sady. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 68 149

Kucharka
zna bufet zimny i pieczenie
ciast szuka posady w restauracji
lub pensjonacie. Oferty Kurjer
Pozn. zdg 68 224

Panienska
do dzieci, lekkich prac domo-
wych, składu szuka posady od
zaraz. Oferty do Kurjera Pozn.
zdg 68 228

Pracznka
pracowita, rzetelna, wybredna,
poszukuje stałego prania. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 68 239

Uczciwa
wiejska, czysta, z gotowaniem —
szuka posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 68 241

Gospodyni
szuka pracy. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 68 303

Szukam
posługi od zaraz. Oferty Kurjer
Poznański zdg 68 302

Praktykantów
rolnych i leśnych obojętnych z
prowadzeniem szkolek hodowlanych,
obór zarodowych, jedwab-
nictwem i przemysłem rybnym
polecą „Bratnia Pomoc“ Stow.
Studentów i Studentów Uniwer-
sytetu Poznańskiego w Pozna-
niu, Al. Marsz. Piłsudskiego 7,
tel. 39-46. zdg 67 953

Bufetowa
przystojna inteligentna, uczciwa,
działa, kilka etnia praktyka, re-
ferencje szuka posady. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 67 196

Bufetowa
z prowincji, znająca Expresso“
obsługa gości szuka posady. Ła-
skawe oferty Kurjer Pozn.
zdg 68 185

Dzielnia
krawcowa poszukuje posady od
zaraz. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 68 183

Elektromonter
poszukuje posady, wykonuje in-
stalacje elektr. w mieszkaniach
po najniższej cenie. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdg 68 247

Krawcowa
długoletnia praktyka szuka po-
sady po domach 3.— dziennie.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 68 248

Poszukuje
posługi od godz. 10 śródmieściem.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 253

Poszukuje
całodziennej posługi do samot-
nych osób. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 68 255

Kelner
pracował lepszych lokalach po-
szukuje posady z kaucją 200 zł.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 273

Poszukuje
posługi kilka godzin dziennie. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 298

Posady
poszukuje dobre gotowanie, dłu-
gie świadectwa. Oferty Kurjer
Poznański zdg 68 323

Przychodnia
zyciem, gotowaniem, praniem,
szuka posady. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 68 307

Krawczyni
na elegancka garderobe szuka
posady w dom. Oferty Kurjer
Poznański zdg 68 322

Pomocnik
gorzelniczy poszukuje posady. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 363

Krawcowa
dobrym krojem, zyciem dziennie
1.50, szuka posady. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 68 366

Gospośia
samodzielna dobrze gotująca po-
szukuje posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 68 354

Dziewczyna
uczciwa ośkołwiek gotowaniem
szuka posady. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 68 342

Pomocnik
krawiecki z praktyka 3 letnia
jako samodzielny z kaucją 100 do
150 zł, znający kroj, siła pier-
wszorzędna, szuka posady. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 68 465

Dziewczyna
poszukuje posługi od godz. 12-tej.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 464

Kuchmistrzini
do hotelu restauracji, lecnicy
poszukuje posady. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 68 412

Posługaczka
młoda szuka posługi wzgl. prania
Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 403

Dziewczyna
uczciwa, zaufana, z dobrem goto-
waniem, dobrą świadectwami
szuka posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 68 399

Ślusarz
kawaler lat 26, szuka jakiegol-
wiek pracy. Miejscowość obo-
jętna. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 68 398

Dziewczyna
poszukuje posady z gotowaniem
do wszystkiego, lepszy dom. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 68 397

Pokojowa
uczciwa, dobrze polecona z 7-let-
nim świadectwem szuka posady
od 1 grudnia. Oferty Kurjer Poz-
nański lub telefon 67-43
zdg 68 065

Uczciwa
szuka posady zaraz do wszyst-
kiego na wsi. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 68 053

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 68 018

27. WOLNE MIEJSCA

Polerownik
lub polerowniczek
oobeznanych gruntownie z wy-
czyszczaniem, sprawnych i szyb-
kich poszukuje zaraz fabryka
mebli Jojko, Rybnik, Sobieskie-
go 3 płać akrodowa. zdg 67 404

Kuchmistrz
pierwszorzędny, rutynowany, trze-
wży i uczciwy potrzebny. Zgło-
szenia z odpisami świadectw
oraz podaniem warunków Hotel
„Bast“, Inowrocław. dg 4 869

Posługaczka
praniem. Grodziska 39 m. 4.
zdg 68 207

Ogrodnicy
pomocnik na doniczkowe inspek-
ta ewentl. z znajomością wiąza-
nia do handlowego. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 68 215

Wspólniczki
do składu stroju gotówka 1000
zł poszukuje samotny. Oferty
Kurjer Poznański zdg 68 223

Śluząca
z gotowaniem i wszelkich prac
domowych potrzebna od 1. 12. —
Niska 3. zdg 68 159

Przedstawiciel
do sprzedawania materiałów bu-
dowlanych za dobrą prowizją
przyjmuje zaraz tylko z branży.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 152

Monter
radiotechnik dzialny fachowiec
może się zgłosić na stała posadę.
Zgłoszenia wraz z odpisami świa-
dectw „Emka“, Zakłady Radio-
techniczne, Poznań, ul. Wrocław-
ska 30. ng 18 051

Ekspedjentka
z branży obuwniczej potrzebna.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 68 310

Apteka
w Sopólnie Pomorze poszukuje
pomocnika (kę)
z językiem niemieckim na za-
stępstwa od 1 grudnia.
dg 4 836

Dziewczyna
samodzielne gotowanie. Strzelec-
ka 3a — 6. zdg 68 147

Uczeń
chcecy wyuczyć się introligator-
stwa, najchętniej z prowincji.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 68 180

Poszukuje
pierwszorzędna kucharkę restau-
racyjną, 2 kelnerów, kaucją. —
Zgłoszenia Mostowa 16 — 6 przed
południem. zdg 68 233

Potrzebny
od zaraz lub 1. 12. br. szofer-
stangret (kawaler) oobeznany
gruntownie z ślusarstwem, elek-
trycznością. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 68 198

Obciążaczka
do wytworń czekolady potrzebna
Poznań, Długa 3, mieszkanie 9.
dg 4889/00

Śluząca
potrzebna od zaraz. Olejniczako-
wa, Zegrze pod Poznaniem.
zdg 68 189/90

Dekorator
potrzebny. Wielkie Garbary 40,
towary krótkie. zdg 68 275

Kucharka
dobrą poleceniami potrzebna.
Długa 3, mieszkanie 9.
dg 4 891

Bezrobotna inteligencja
panie — panowie znajdują stałe
zatrudnienie i możność dobrego
zarobku w lekkiej pracy zewne-
trznej. Wynagrodzenie prowizy-
jne codziennie płatne. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 68 481

Dziewczyna
gotowaniem potrzebna. Adres
wskaże Kurjer Poznański
zdg 68 407

Fryzjer
potrzebny. Główna, Gnieźni-
ska 76. zdg 68 363

Francuzki
do małych dzieci poszukuje. —
Zgłoszenia Wegierce, poczta Ja-
nikowo. zdg 68 357

2 dzielne
ekspedjentki z branży rzeźniczej
potrzebne. Stefan Gnieźnowski,
Toruń Prosta 9. Pg 6 603-64.156

Starszy
uczciwy cieśla do stałych prac
większym domu czynszowym
potrzebny. Administracja, Aleje
Marcinkowskiego 28, 2— 3.
zdg 68 449

Panna
do kolonjalki z kaucją potrzebna.
Adres wskaże Kurjer Poznański
zdg 68 440

Śluzący
z mała rodzina ordynaria wło-
darska pensja 25 zł, krowa wła-
sna, lub samotny 30 zł 5 na pra-
nie. Kretków, P. Żerków.
dg 4 887

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna zaraz.
Szamotulska 2, piekarnia.
dg 4 888

Do
zaprowadzonej szwalni wędlinic-
kiej lub panienkę gotówką oraz
uczennice. Prusa 18 — 6.
zdg 68 365

Kucharka
gospodyni z wykwalifikowa-
nym znajomością holowi
drobiu potrzebna zaraz. Świa-
dectwa nadsyłać Teresa Górka,
Kamienica, p. Gostyczyn, k. Tu-
choli, Pomorze. zdg 68 262

Włodzarka
samotnego, dzielnego poszukuje.
Pierwszeństwo mają b. podofice-
rowie. Zgłoszenia piśmiennie z
odpisami świadectw do Majeno-
ści, Pniewy, Zamek powiat Szam-
otulski. zdg 68 265

Szofer - ślusarz
od zaraz potrzebny, znający się
na naprawie rowerów i wózków.
Zgłoszenia Uzarski, Krobia —
skład rowerów. zdg 68 265

Dziewczyna
do wszelkiej pracy domowej z go-
towaniem potrzebna od 1. 12. 35.
Świadectwa wraz z fotografia i
podaniem pensji nadesłać Stron-
ska, Środa, Dąbrowskiego 21 —
Zakład dentystyczny. ng 18 049

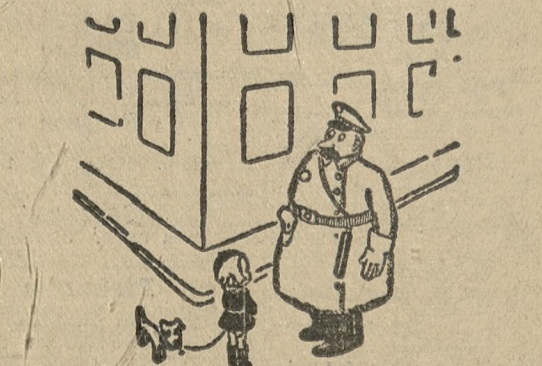
Za
pożyczkę 1500.—, zł dam posadę
samodzielnego ekspedjenta-ki. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 295

28. ROZRYWKA

Ośniewające wspaniałą kreacją
„Ostatnia serenada“
Cudowne melodyjne genialnego
Franciszka Schuberta
Kinoteatr „Sfinks“ zdg 67 961

„Twardy Leb“
będzie dwubarwnie ilustrowanym
tygodnikiem humorystycznym. —
Pg 6 597-46.135

Humor zagraniczny

— Panie policjant, czy to jest trzecia ulica na lewo. („Humorist“ — Londyn). S. F.

Co futro — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop

Przedpłata
na miesiąc grudzień 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu
w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnośnieniem do
domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem
miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40 pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych
krajach zł 9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie,
strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają
prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu
redakcyjnego 60 gr., na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr., na stronie
drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potocznoimi 200 gr
wykry. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach
do godz. 22 u stróża. do wydania głównego (wieczornego) „drobne“ do g. 11.10, w dni przedświa-
teczne do godz. 11.00, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów
w tem 5 nagłówek): słowo nagłówek. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między
zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę,
część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości.
święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr. 200 149